II

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/348

od 24. listopada 2019.

o programu potpore SA.35980 – 2019/C Ujedinjena Kraljevina – Reforma tržišta električne energije: mehanizam raspodjele kapaciteta

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 7610)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon poziva zainteresiranim stranama da dostave svoje primjedbe u skladu s navedenim člancima ([1]) i uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. **POSTUPAK**

(1) Nakon kontakata prije podnošenja prijave tijela Ujedinjene Kraljevine prijavila su Komisiji 23. lipnja 2014., u skladu s člankom 108. stavkom 3. Ugovora, predloženu mjeru potpore pružateljima kapaciteta na tržištu električne energije u Velikoj Britaniji ([2]). Na tu se mjeru u ovoj Odluci upućuje pod izrazom „mjera”.

(2) Komisija je 23. srpnja 2014. odlučila da neće uložiti prigovor na program potpore kojim se utvrđuje mjera jer je taj program bio obuhvaćen člankom 107. stavkom 3. točkom (c) Ugovora te je stoga bio spojiv s unutarnjim tržištem ([3]) („Odluka iz 2014.”).

(3) Prva dražba na tržištu kapaciteta na koje se mjera odnosi („tržište kapaciteta”) održana je 16.–18. prosinca 2014. Dražba se odnosila na isporuku kapaciteta četiri godine kasnije, tj. 2018.

(4) Opći sud Europske unije poništio je 15. studenoga 2018. Odluku iz 2014. u svojoj presudi u predmetu T-793/14 – Tempus Energy i Tempus Energy Technology protiv Komisije („presuda Općeg suda”). Ukratko, Opći sud smatrao je da je Komisija trebala sumnjati u spojivost mjere s unutarnjim tržištem, s obzirom na trajanje i okolnosti faze koja prethodi prijavi i na činjenicu da Komisija u fazi prethodnog ispitivanja nije prikladno ispitala određene aspekte tržišta kapaciteta, točnije ulogu i tretman upravljanja potražnjom u prijavljenom mehanizmu raspodjele kapaciteta. Te su je sumnje trebale potaknuti da pokrene postupak u skladu s člankom 108. stavkom 2. Ugovora, čime bi omogućila zainteresiranim stranama da joj dostave svoja opažanja i da joj na raspolaganje stave relevantne informacije kako bi mogla bolje procijeniti spojivost tržišta kapaciteta s unutarnjim tržištem.

([1]) SL C 109, 22.3.2019., str. 3.
([2]) Sjeverna Irska nije obuhvaćena predloženom mjerom jer ima posebne mehanizme za tržište električne energije.
([3]) Odluka Komisije od 23. srpnja 2014. o nepodnošenju prigovora protiv programa potpora koji se odnosi na tržište kapaciteta, koji je predložila Ujedinjena Kraljevina (državna potpora SA.35980 (2014/N-2)) (SL C 348, 3.10.2014., str. 5.).

(5) Dodatne informacije primljene su od Ujedinjene Kraljevine 20. prosinca 2018.

(6) Komisija je 25. siječnja 2019. podnijela žalbu na presudu Općeg suda (predmet C-57/19). Budući da žalba nema suspenzivni učinak, Komisija je ponovno procijenila tržište kapaciteta kako bi postupila u skladu s presudom Općeg suda.

(7) Nakon ponovne procjene Komisija je dopisom od 21. veljače 2019. obavijestila Ujedinjenu Kraljevinu da je odlučila pokrenuti postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. Ugovora u pogledu mjere.

(8) Odluka Komisije o pokretanju postupka („odluka o pokretanju postupka") objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ([4]). Komisija je pozvala zainteresirane strane da dostave svoje primjedbe.

(9) Ujedinjena Kraljevina poslala je Komisiji dopisom od 12. travnja 2019. svoje primjedbe na odluku o pokretanju postupka. Komisija je primila primjedbe od 35 zainteresiranih strana. Proslijedila ih je Ujedinjenoj Kraljevini i dala joj priliku da se očituje. Komisija je primila komentare Ujedinjene Kraljevine kao odgovor na primjedbe u dopisima od 7. lipnja 2019., 19. srpnja 2019. te 12. rujna 2019.

(10) Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s člankom 50. stavkom 3. UEU-a, Ugovori se na državu koja se povlači prestaju primjenjivati od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od obavijesti, osim ako Europsko vijeće u dogovoru s predmetnom državom članicom jednoglasno odluči produljiti to razdoblje. To je razdoblje produljeno dvaput, posljednji put Odlukom Europskog vijeća (EU) 2019/584 ([5]), kojom je kao rok utvrđen 31. listopada 2019.

(11) Odlukom (EU) 2019/274 ([6]) Vijeće je 11. siječnja 2019. odobrilo potpisivanje sporazuma o povlačenju, koji je na razini pregovarača dogovoren 14. studenoga 2018. Europsko vijeće prihvatilo je 17. listopada 2019. revidirani Sporazum o povlačenju dogovoren na razini pregovarača. Vijeće je 21. listopada na prijedlog Komisije ([7]) izmijenilo Odluku (EU) 2019/274 kako bi odobrilo potpisivanje revidiranog Sporazuma. Unija je ponovno potvrdila da je spremna brzo potpisati i sklopiti Sporazum o povlačenju u slučaju da parlament Ujedinjene Kraljevine odobri taj sporazum. U četvrtom dijelu Sporazuma o povlačenju predviđeno je prijelazno razdoblje koje počinje na dan stupanja sporazuma na snagu, tijekom kojeg se pravo Unije i dalje primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj kako je utvrđeno u tom sporazumu.

(12) Ta se odluka u svakom slučaju primjenjuje samo dok se pravo Unije primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj.

2. **PODROBAN OPIS MJERE**

2.1. **Pregled mjere**

(13) Ujedinjena Kraljevina procijenila je 2014. da će adekvatnost proizvodnje na tržištu električne energije u Velikoj Britaniji dosegnuti kritične razine oko 2017./2018. Stoga je Ujedinjena Kraljevina predmetnu mjeru osmislila kao tržište kapaciteta na kojem bi operator sustava organizirao centralizirane dražbe za nabavu kapaciteta potrebnog za osiguravanje adekvatnosti proizvodnje.

(14) Dražbe organizirane na temelju mjere u početku su bile otvorene samo postojećim i novim proizvođačima, operatorima upravljanja potražnjom i operatorima pohrane. Operatori interkonekcijskih vodova mogli su sudjelovati od druge dražbe održane 2015.

([4]) Vidjeti bilješku [1.].

([5]) Odluka Europskog vijeća (EU) 2019/584 donesena u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom od 11. travnja 2019. o produljenju razdoblja na temelju članka 50. stavka 3. UEU-a (SL L 101, 11.4.2019., str. 1.).

([6]) Odluka Vijeća (EU) 2019/274 od 11. siječnja 2019. o potpisivanju, u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 47 I, 19.2.2019., str. 1.).

([7]) Komisijin Prijedlog odluke Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2019/274 o potpisivanju, u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, COM(2019) 880 final od 18. listopada 2019.

(15) Ponuditeljima koji su uspješni na dražbama dodjeljuju se ugovori o kapacitetu na temelju kojih će primati redovito plaćanje tijekom trajanja ugovora o kapacitetu u zamjenu za isporuku električne energije u vrijeme preopterećenja sustava ako ih operator sustava pozove da to učine. Ako pružatelj kapaciteta ne isporuči potrebnu količinu energije u skladu sa svojom obvezom u pogledu kapaciteta, primjenjuju se novčane kazne. Mjera se financira naknadom koja se naplaćuje opskrbljivačima električne energije.

(16) Prva je dražba organizirana 2014. za isporuku kapaciteta 2018. Nakon nje slijedile su tri dodatne dražbe za četiri godine unaprijed („T-4”) (2015., 2016. i 2017.), jedna dražba za jednu godinu unaprijed („T-1”) (2017.) te dvije prijelazne dražbe („TA-ovi”) (2016. i 2017.).

(17) Ujedinjena Kraljevina ukinula je mjeru 15. studenoga 2018. nakon odluke Općeg suda, što je navedeno u uvodnoj izjavi 4. i trenutačno je u postupku žalbe. Ujedinjena Kraljevina potvrdila je da više neće pružati potporu putem dražbi na tržištu kapaciteta i da su obustavljena plaćanja za potporu dodijeljenu putem dražbi koje su već održane do donošenja odluke Komisije o odobrenju mjere.

(18) Ipak, nakon odluke Općeg suda Ujedinjena Kraljevina uspostavila je sljedeće mjere:

(a) u lipnju 2019. održana je zamjenska dražba za nadopunu T-1 za isporuku kapaciteta u 2019./2020. i na temelju nje dodijeljeni su uvjetni ugovori o kapacitetu koji ovise o odobrenju državne potpore i o poduzimanju potrebnih postupovnih koraka na temelju zakonodavstva kojim je uspostavljeno tržište kapaciteta;

(b) i dalje se provodi usklađenost s ugovorima o kapacitetu dodijeljenima u prethodnim dražbama tako da se, u slučaju pozitivne odluke o državnoj potpori, mogu izvršiti odgođena plaćanja pružateljima kapaciteta koji su ispunili svoje obveze tijekom razdoblja mirovanja;

(c) opskrbljivači električne energije trebali su nastaviti prebacivati naknadu na potrošače tijekom razdoblja mirovanja kako bi osigurali da će moći platiti nepodmirene pristojbe za opskrbljivače koje se odnose na razdoblje mirovanja u cijelosti i brzo ako se državna potpora odobri; i

(d) pretkvalifikacijski postupci pokrenuti su 22. srpnja 2019. za dražbu T-1 (godina isporuke 2020./2021.), dražbu T-3 (godina isporuke 2022./2023.) i dražbu T-4 (godina isporuke 2023./2024.), a sve se one trebaju održati u prvom tromjesečju 2020.

2.2. **Pravna osnova i mehanizmi uprave**

(19) Pravna osnova za mjeru jest Zakon o energiji Ujedinjene Kraljevine iz 2013. Provedba mjere uređena je sekundarnim zakonodavstvom u obliku Propisâ o kapacitetu električne energije (plaćanje opskrbljivača itd.) iz 2014. i pravila o tržištu kapaciteta.

(20) Ujedinjena Kraljevina redovito preispituje mehanizam tržišta kapaciteta s obzirom na povratne informacije koje primi u okviru svakog dražbenog postupka. Provela je i niz javnih savjetovanja kako bi postupno poboljšala regulatorne pojedinosti određenih posebnih značajki programa. I energetski regulator (Ofgem) svake godine prikuplja stajališta dionika o mogućim promjenama operativnih i administrativnih značajki programa te mijenja pravila. Osim toga, formalniji i sveobuhvatni pregled, u koji su uključeni i vlada i Ofgem, predviđen je svakih pet godina kako bi se procijenila mjera u kojoj tržište kapaciteta djelotvorno ispunjava ciljeve i čini najdjelotvorniji oblik intervencije kojim se nastoje ostvariti ti ciljevi. Ciljevi uključuju razmatranje temeljnih tržišnih nedostataka. Pregled se u biti sastoji od sljedećih dviju faza:

(a) Ofgem provodi petogodišnje preglede područja modela tržišta kapaciteta koja su obuhvaćena pravilima o tržištu kapaciteta, razmatrajući djelotvornost programa i jesu li postojeći mehanizmi primjereni za svrhu; i

(b) vlada procjenjuje tržište kapaciteta i njegove ciljeve iz više perspektive i bavi se pitanjem je li tržište kapaciteta i dalje potrebno u budućnosti ili bi ga trebalo postupno ukinuti te procjenjuje mjeru u kojoj bi se ciljevi tržišta kapaciteta mogli ostvariti na način kojim bi se nametalo manje propisa. To se temelji na godišnjim internim razmatranjima vlade o tome treba li provoditi dražbe na tržištu kapaciteta i na nalazima prve faze preispitivanja Ofgema. Vlada kao dio tog postupka preispitivanja provodi javna savjetovanja.

(21) Vlada Ujedinjene Kraljevine pokrenula je prvi proces petogodišnjeg preispitivanja objavom Poziva za dostavu dokaza u kolovozu 2018., čime je pozvala na dostavu dokaza na visokoj razini o pitanjima kao što su postojanje kontinuirane potrebe za tržištem kapaciteta i utvrđivanje mogućih prioritetnih područja u kojima su potrebne promjene. Ofgem je u rujnu 2018. objavio otvoreni poziv u kojem je zatražio stajališta i dokaze o tome ispunjavaju li pravila i dalje svoje ciljeve. Konačno izvješće vlade Ujedinjene Kraljevine o petogodišnjem preispitivanju objavljeno je 22. srpnja 2019. ([8]), a konačno izvješće Ofgema objavljeno je 31. srpnja 2019. ([9]) Osim toga, Odbor za znanost i tehnologiju Donjega doma Ujedinjene Kraljevine objavio je 22. kolovoza 2019. izvješće u kojem je, među ostalim temama, naveo i tržište kapaciteta Velike Britanije ([10]).

(22) Mjeru provode vlada Ujedinjene Kraljevine, Ofgem, tijelo za isporuku (Nacionalna mreža), tijelo za obračun (nova institucija osnovana na temelju Zakona o energiji iz 2013., koja podliježe usmjeravanju i nadzoru vlade) i pružatelj usluga obračuna (Elexon). U nastavku je utvrđen kratak opis visoke razine njihovih uloga i odgovornosti.

(23) Vlada Ujedinjene Kraljevine odgovorna je za strateški nadzor tržišta kapaciteta i za izmjene propisa kojima je program uređen te za osiguravanje stalne odgovornosti za ključne aspekte modela tržišta kapaciteta. Propisi uključuju, na primjer, opće kriterije prihvatljivosti za ulazak u dražbe na tržištu kapaciteta, funkcije operatora sustava za isporuku tržišta kapaciteta i obračun plaćanja.

(24) Pravila o tržištu kapaciteta osmislila je vlada Ujedinjene Kraljevine, ali za njihovu provedbu odgovoran je Ofgem (pravila mogu mijenjati i vlada Ujedinjene Kraljevine i Ofgem). Pravila o tržištu kapaciteta uključuju tehnička pravila i postupke u vezi s pretkvalifikacijom i dražbama kapaciteta, sadržajem ugovora o kapacitetu i obvezama nositelja ugovorâ o kapacitetu. Kada razmatra izmjene pravila, Ofgem je obvezan poštovati skup ciljeva iz Propisa i pravila, što osigurava transparentnost i povjerenje u upravljanje tržištem kapaciteta. Ofgem je odgovoran i za rješavanje sporova koje podnositelji zahtjeva pokrenu u vezi s ishodom pretkvalifikacije.

(25) Operator je sustava Nacionalna mreža. Ona preuzima ulogu isporuke za tržište kapaciteta, među ostalim: pruža savjete ministrima o predviđanjima o sigurnosti opskrbe i daje preporuke o količini kapaciteta koji treba staviti na dražbu kako bi se ispunio standard pouzdanosti; provodi pretkvalifikaciju sudionika dražbi, upravlja dražbama kapaciteta i izdaje ugovore (takozvani „ugovori o kapacitetu”) uspješnim ponuditeljima; razvija nove popratne postupke, kao što je davanje upozorenja o tržištu kapaciteta, te upravlja tim postupcima.

(26) Vlada Ujedinjene Kraljevine utvrdila je funkcije isporuke operatora sustava u sekundarnom zakonodavstvu, a to su „relevantni zahtjevi” koje provodi Ofgem. To vladi pruža sigurnost u pogledu onoga što će se isporučiti, a Ofgemu jasnu osnovu za upravljanje uspješnošću Nacionalne mreže u njezinoj ulozi isporuke. Povjerenstvo tehničkih stručnjaka obavlja neovisnu provjeru savjeta Nacionalne mreže u pogledu preporučene količine kapaciteta koji treba staviti na dražbu.

(27) Vlada Ujedinjene Kraljevine osnovala je ([11]) tijelo za obračun tržišta kapaciteta („Društvo za obračun električne energije”), koje osigurava konačnu odgovornost za proces obračuna i plaćanja koja se vrše na temelju ugovorâ o

([8]) https://www.gov.uk/government/publications/capacity-market-5-year-review-2014-to-2019
([9]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/report-our-five-year-review-capacity-market-rules-and-forward-work-plan
([10]) https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmselect/cmsctech/1454/145402.htm
([11]) Zakonom o energiji iz 2013. ministru se daje ovlast da donosi propise i pravila o uspostavi tržišta kapaciteta. Člankom 28. stavkom 4. točkom (g) Zakona o energiji iz 2013. ministru se daje ovlast da donosi propise o tijelu za obračun koje upravlja obračunom plaćanja za kapacitet ili poticajima za kapacitet. Propisima donesenima radi uspostave tržišta kapaciteta utvrđuje se dužnost ministra da imenuje tijelo za obračun (Propis br. 80 Propisâ o kapacitetu električne energije iz 2014.). Ministar je u skladu s tom dužnošću imenovao Društvo za obračun električne energije („ESC”).

kapacitetu ([12]) te upravljanje tim procesom i njegovu kontrolu. Tijelo za obračun privatno je društvo na dionice u vlasništvu vlade kao jedinog dioničara ([13]). Odgovorno je za uspostavu svojeg internog upravljanja kako bi moglo ispuniti svoje obveze, ali vlada je zadržala sveukupnu kontrolu nad tijelom ([14]).

(28) Vlada Ujedinjene Kraljevine objavila je u veljači 2013. odluku da dodijeli ugovor o funkcijama društvu Elexon Ltd. u *Službenom listu Europske unije*. Elexon funkcionira kao pružatelj usluga obračuna i odgovoran je za izračun i utvrđivanje plaćanja kapaciteta. Uloga Elexona kao pružatelja usluga obračuna slična je ulozi koju trenutačno ima na temelju Kodeksa o uravnoteženju i obračunu, ali je nešto ograničenija. U ugovoru između tijela za obračun i Elexona utvrđene su pojedinosti o usluzi koja se puža, cijeni te usluge i mehanizmima za praćenje uspješnosti.

2.3. **Korisnici**

2.3.1. *Prihvatljivost*

(29) Pružatelji kapaciteta sudjeluju na tržištu kapaciteta na temelju „jedinica tržišta kapaciteta" (CMU-ovi). Na razini CMU-ova podnose se zahtjevi za pretkvalifikaciju, dodjeljuju se ugovori o kapacitetu, utvrđuju se obveze koje se primjenjuju u vrijeme preopterećenja sustava i računaju se kazne/plaćanja za premašivanje. Sudjelovati mogu proizvođači (i postojeći i novi), operatori interkonekcijskih vodova, pružatelji pohrane i pružatelji upravljanja potražnjom.

(30) Proizvodne jedinice (utvrđene u skladu s pružanjem električne energije kao sposobne za neovisnu kontrolu, neto proizvodnju izračunanu brojilom koje bilježi potrošnju električne energije svakih pola sata, konekcijski kapacitet veći od 2 MW) mogu sudjelovati pojedinačno kao jedan CMU ili kolektivno, zajedno s drugim prihvatljivim proizvodnim jedinicama u skladu sa sljedećim uvjetima:

(a) sve jedinice dio su iste jedinice za trgovanje (tj. elektrane); ili

(b) sve jedinice povezane su sa sustavom na istoj graničnoj točki; to je isto mjesto, ali ne primjenjuje se koncept jedinice za trgovanje; ili

(c) ukupni je kapacitet svih jedinica između najmanjeg praga (2 MW) i 50 MW (djelotvorna integrirana proizvodnja koja se odvija u nekoliko jedinica).

(31) CMU-ovi upravljanja potražnjom utvrđuju se u skladu s obvezom smanjenja potražnje. Pružatelj upravljanja potražnjom definira kao i. izravan kupac električne energije; ii. subjekt koji je vlasnik kupca električne energije ili iii. subjekt koji ima ugovornu kontrolu upravljanja potražnjom nad kupcem električne energije. Obveza mora potaknuti kupca električne energije da smanji svoj uvoz električne energije (izračunan brojilom koje bilježi potrošnju električne energije svakih pola sata) i/ili da izvozi električnu energiju koju je proizveo zahvaljujući proizvodnim jedinicama koje kupac električne energije ima na licu mjesta. Pružatelji upravljanja potražnjom mogu sudjelovati pojedinačno kao jedan CMU ili kolektivno s drugima. Osim toga, svaki sastavni dio mora biti povezan s brojilom na pola sata, a pružateljev ukupni kapacitet upravljanja potražnjom mora biti od 2 MW do 50 MW. U tablici 1. u nastavku prikazani su rezultati uspješnosti upravljanja potražnjom na dražbama održanima prije srpnja 2019.

([12]) Vidjeti članak 40. stavak 1. Propisa o kapacitetu električne energije iz 2014.: „Pružatelj kapaciteta („C") ima pravo […] primati od tijela za obračun plaćanje kapaciteta utvrđeno u skladu s ovim propisom za svaki mjesec godine isporuke („mjesec M") za kapacitet CMU-ova za koji je C bio pružatelj kapaciteta tijekom mjeseca M."

([13]) Društvo za obračun električne energije („ESC") osnovano je u ožujku 2014. kao društvo na dionice i u potpunosti je u vlasništvu ministra koji djeluje u svojstvu jedinog dioničara. Osnivački akt ESC-a i isprave o osnivanju, uključujući statut, javno su dostupni na sljedećim internetskim stranicama: https://beta.companieshouse.gov.uk/company/08961281/filing-history?page=2.

([14]) Budući da je jedini dioničar ESC-a, ministar zadržava određenu sveukupnu kontrolu putem koraka koje dioničari društva mogu poduzeti, na primjer, donošenje posebnih rezolucija. Osim toga, ministar prema potrebi može promijeniti način na koji tijelo za obračun obavlja svoje funkcije u pogledu tržišta kapaciteta primjenom ovlasti donošenja propisa iz Zakona o energiji iz 2013. kako bi promijenio propise koji se primjenjuju na tijelo za obračun. Primjena tih ovlasti za donošenje propisa podložna je odobrenju parlamenta. U najozbiljnijim okolnostima ministar može jednostrano opozvati predsjednika odbora direktora ESC-a, a Propisom br. 80 Propisâ o kapacitetu električne energije iz 2014. predviđa se da ministar može opozvati i imenovanje tijela za obračun.

Tablica 1.

Uspješnost upravljanja potražnjom na dražbama kapaciteta održanima prije srpnja 2019.

	Sudjeluje u dražbi (MW)	Dodijeljeni ugovori (MW)
2014. T-4	603	174
2015. T-4	673	456
2016. T-4	1 798	1 411
2017. T-4	2 246	1 206
2018. T-4 ([1]) (ukinuto)	2 618	nije primjenjivo
2017. T-1	1 283	443
2018. T-1 (ukinuto)	2 124	nije primjenjivo
2019. T-1 (uvjetno)	1 333	203
2015. TA	619	475
2016. TA	373	312

([1]) Dražbe T-1 iz 2018. i T-4 iz 2018. ukinute su nakon presude Općeg suda u predmetu T-793/14. Kapacitet naveden pod „Sudjeluje u dražbi" količina je kapaciteta koji je početno pretkvalificiran za te buduće dražbe (dio može biti isključen prije same dražbe); vidjeti upućivanje na „ukinuto" u tekstu.

(32) S tržišta kapaciteta isključeni su pružatelji kapaciteta koji već primaju potporu u okviru drugih mjera. Sljedeći pružatelji nisu prihvatljivi za sudjelovanje na tržištu kapaciteta:

(a) elektrane s niskom razinom emisije ugljika koje primaju potporu u okviru Ugovora za razliku („CfD") ili malih Poticajnih cijena;

(b) proizvođači energije iz obnovljivih izvora koji primaju potporu putem Obveznog prelaska na obnovljive izvore energije (RO), osim ako se odreknu plaćanja na temelju RO-a (dopušteno im je sudjelovati nakon što im isteknu ugovori o RO-u);

(c) elektrane koje primaju Poticaj za obnovljivu toplinsku energiju (RHI) – jer je RHI osmišljen kao nadopuna RO-a i CfD-a za obnovljive izvore energije;

(d) elektrane koje primaju sredstva u okviru natječaja Ujedinjene Kraljevine za komercijalizaciju sustava za hvatanje i skladištenje ugljika (CCS) – jer je CfD za CCS osmišljen kako bi im se pružila dodatna potpora koja im je potrebna da bi bile komercijalno održive;

(e) tehnologije koje primaju sredstva iz rezerve EU-a za nove sudionike 300, čiji je cilj poduprijeti nove niskougljične tehnologije, kao što su CCS i energija plime i oseke, jer su prihvatljive za potporu na temelju CfD-a;

(f) elektrane kojima je Nacionalna mreža dodijelila 15-godišnje ugovore kako bi bile dio kratkoročnog sustava skladištenja („dugoročni STOR") neposredno prije prvih prijedloga politike za reformu tržišta električne energije (EMR) iz 2010. i koje su odabrale zadržati te ugovore.

(33) Društvima koja su sudjelovala u Programu poduzetničkih ulaganja (EIS) i Trustu rizičnog kapitala (VCT) nije onemogućeno sudjelovanje na tržištu kapitala, ali moraju se ispitati kako bi se osiguralo da ne primaju „dvostruku subvenciju" (kako bi se izbjeglo zbrajanje državne potpore).

(34) Iako nije odobreno izravno sudjelovanje stranih kapaciteta, operatorima interkonekcijskih vodova dopušteno je sudjelovanje na tržištu kapaciteta od druge dražbe održane 2015., kao CMU-ovima i ravnopravno proizvođačima i pružateljima upravljanja potražnjom sa sjedištem u Velikoj Britaniji, pri čemu oni u suštini podliježu istom sustavu nagrada i kazni te se na njih primjenjuje smanjenje kapaciteta kako bi se odrazio njihov doprinos sigurnosti opskrbe ([15]). U tablici 2. prikazano je sudjelovanje CMU-ova operatora interkonekcijskih vodova („IC CMU-ovi") na dosad održanim dražbama.

Tablica 2.

Sudjelovanje CMU-ova operatora interkonekcijskih vodova u dosad održanim dražbama na tržištu kapaciteta

Vrsta dražbe	T-4				T-1	
Godina održavanja dražbe	2015.	2016.	2017.	2018. (ukinuto)	2018. (ukinuto)	2019. (uvjetno)
Godina isporuke	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	2022./2023.	2019./2020.	2019./2020.
Broj pretkvalificiranih IC CMU-ova	3	5	6	8	3	3
Broj uspješnih IC CMU-ova	2	4	6	nije primjenjivo	nije primjenjivo	3
Od kojih novoizgrađenih	0	0	3	nije primjenjivo	nije primjenjivo	1
Od kojih postojećih	2	4	3	nije primjenjivo	nije primjenjivo	2
Kapacitet uspješnih IC CMU-ova (GW)	1,86	2,34	4,56	nije primjenjivo	nije primjenjivo	1,025

(35) U Odluci iz 2014. odobreno je da se interkonekcijski kapacitet ne uključi za prvu dražbu (prosinac 2014.) zbog sljedećih ograničenja:

(a) kapacitet koji treba kupiti: bila je potrebna nova metodologija za prilagodbu doprinosa operatora interkonekcijskih vodova na dražbi. Bila je potrebna bliža suradnja s drugim državama članicama na procjeni adekvatnosti proizvodnje kako bi se uklonila mogućnost oportunističkih prilika u slučajevima kada zemlje imaju različite standarde pouzdanosti;

(b) pretkvalifikacija: u tom trenutku tijelo za isporuku nije moglo neovisno dovršiti fazu pretkvalifikacije za stranog pružatelja kapaciteta. Za to bi bile potrebne suradnja sa stranim operatorima prijenosnog sustava na mjerenju i provjeri, otprema za ispitivanje i platforme za razmjenu podataka;

(c) dražba: dražba bi bila otvorena za špekulacije da je bilo dopušteno sudjelovanje stranog kapaciteta. Bila bi potrebna nova metodologija kako bi se ograničila količina stranog kapaciteta do razine prilagođenog kapaciteta operatora interkonekcijskih vodova. Nadalje, prag prihvatitelja cijena vjerojatno bi bio drugačiji na drugom tržištu, što znači da konačna dražbovna cijena određena u Velikoj Britaniji možda ne bi bila primjerena za kapacitet na drugom tržištu te bi možda bila potrebna zonska dražba;

([15]) Čimbenik za smanjenje kapaciteta (*de-rating*) jest čimbenik koji se primjenjuje na kapacitet CMU-a koji se nudi na dražbi kako bi se došlo do njegova prilagođenog kapaciteta. Cjelokupan kapacitet koji se nudi na tržištu kapaciteta mora biti „prilagođen" kako bi ga se uskladilo s rizikom da neki ili svi pružatelji kapaciteta neće biti dostupni za odgovor tijekom preopterećenja sustava. Isto tako, u slučaju operatora interkonekcijskih vodova ministar čimbenike za smanjenje kapaciteta utvrđuje pojedinačno za svakog operatora na temelju procjene tehničke pouzdanosti i analize vjerojatnih tokova u zemlji u razdobljima preopterećenja sustava.

(d) isporuka: obvezom isporuke zahtijeva se da proizvođači isporuče kapacitet kada se izda upozorenje o tržištu kapaciteta od četiri sata. Na drugom tržištu to bi moglo dovesti do otpreme koja nije u skladu s redoslijedom prioriteta i tako narušiti tržište ([16]). To Ujedinjenoj Kraljevini ne bi dalo prednost dodatne sigurnosti opskrbe s obzirom na globalne uvjete u kojima je tržišno povezivanje u potpunosti provedeno te tokovi električne energije već odgovaraju na određivanje cijena u oskudici.

(36) Samo za 2014., bez izravnog sudjelovanja interkonekcijskog kapaciteta, očekivani doprinos međusobnog povezivanja u razdobljima preopterećenja sustava u Velikoj Britaniji odražavao se u količini kapaciteta koja je stavlja na dražbu. Na primjer, ako se očekivalo da u razdobljima preopterećenja sustava Velike Britanije bude dostupan 1 GW uvoza, količina kapaciteta koja se stavlja na dražbu na tržištu kapaciteta umanjila bi se za 1 GW. Nacionalna mreža prvo je procijenila da doprinos međusobnog povezivanja izvan tržišta kapaciteta iznosi nula (promjenjivo) pri davanju preporuke o ciljnoj vrijednosti za dražbu T-4 za godinu isporuke 2018./2019., ali to je kasnije revidirano na neto doprinos od 2,1 GW za dražbu T-1.

2.3.2. *Proces pretkvalifikacije*

(37) Sudjelovanje na tržištu kapaciteta nije obvezno. Međutim, obvezno je sudjelovanje svih licenciranih, prihvatljivih pružatelja kapaciteta u procesu pretkvalifikacije, čak i ako ne namjeravaju podnijeti ponudu. Svrha je procesa pretkvalifikacije osigurati da sudionici dražbe mogu isporučiti kapacitet koji nude te da operator sustava može prilagoditi količinu kapaciteta koji treba staviti na dražbu na temelju količine kapaciteta koji neće sudjelovati u dražbi.

(38) Svi prihvatljivi pružatelji kapaciteta koji odaberu ne sudjelovati u dražbi kapaciteta nisu izloženi kaznama tržišta kapaciteta zbog neisporuke i nisu prihvatljivi za plaćanja za premašivanje isporuke. Oni mogu odabrati sudjelovati u kasnijim dražbama i mogu sudjelovati na sekundarnom tržištu. Kao i u slučaju neprihvatljivih elektrana, količina koja se stavlja na dražbu smanjuje se kako bi se uzela u obzir količina kapaciteta elektrana koje su odlučile da neće sudjelovati.

(39) Kako bi osigurao da je pouzdani kapacitet spreman za godinu isporuke, operator sustava poduzima provjere pretkvalifikacije prije dražbe kako bi potvrdio prihvatljivost i status nadmetanja cijelog potencijalnog kapaciteta. Pretkvalifikacijski zahtjevi razlikuju se za različite vrste kapaciteta (npr. za proizvodnju i upravljanje potražnjom).

(40) Kao dio zahtjeva za pretkvalifikaciju podnositelji zahtjeva moraju ispuniti i opće i posebne pretkvalifikacijske zahtjeve, koji se razlikuju ovisno o tome je li jedinica postojeća ili moguća proizvodna jedinica ili jedinica upravljanja potražnjom. Opći zahtjevi uključuju osnovne administrativne pojedinosti (podaci za kontakt, status dozvole, korporativna struktura, lokacija i različite izjave direktora), a postojeće proizvodne jedinice moraju dokazi i svoje prošle rezultate. Moguće jedinice moraju dostaviti dokaze o građevinskoj dozvoli i ugovoru o priključenju, podroban građevinski plan i pojedinosti o očekivanim kapitalnim izdacima u odnosu na trajanje ugovora o kapacitetu koji se traži. Od njih se traži i da podnesu kreditnu potporu (kolateral ili „jamstvo za ozbiljnost ponude") kao dokaz toga da su ozbiljne u namjeri da sudjeluju u dražbi i da uspostave operativnu jedinicu do početka godine isporuke.

(41) Jedinice nove generacije i nepotvrđenog upravljanja potražnjom (za razliku od potvrđenog upravljanja potražnjom ([17])) moraju podnijeti jamstvo za ozbiljnost ponude od 5 000 GBP (približno 5 650 EUR) po megavatu za dražbe za četiri godine unaprijed i za jednu godinu unaprijed te 500 GBP (približno 565 EUR) po megavatu za prijelazne dražbe. Kad je riječ o upravljanju potražnjom, mjerom je predviđeno da se jamstvo za ozbiljnost ponude oduzima proporcionalno količini kapaciteta koji operatori upravljanja potražnjom nisu stvarno isporučili, pod uvjetom da isporuče barem 90 % količine kapaciteta na koju su se obvezali. Dok operatori upravljanja potražnjom mogu udružiti nekoliko jedinica kako bi dosegnuli najnižu razinu praga sudjelovanja od 2 MW, valja istaknuti da trebaju plaćati jamstvo za ozbiljnost ponude za cijela 2 MW čak i ako se samo mali dio te količine sastoji od nepotvrđenog kapaciteta upravljanja potražnjom. Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, za CMU se može dokazati da je jedinstvena jedinica samo na isti dan u istom razdoblju obračuna. Taj zahtjev za dokazivanje jedinice trebao bi smanjiti rizik od špekulacije. U suprotnom bi podnositelji zahtjeva to mogli dokazivati u različito vrijeme i sastaviti jedinicu koja možda ne bi mogla zajedno funkcionirati tijekom preopterećenja, a rezultat bi bio rizik za sigurnost opskrbe.

([16]) Obveza isporuke kapaciteta (tj. rizik od kazne) u okviru tržišta kapaciteta može potaknuti stranu elektranu da proda električnu energiju na tržištu Ujedinjene Kraljevine umjesto na svojem nacionalnom tržištu po cijeni koja je čak manja od njezinih graničnih troškova. To je u suprotnosti s redoslijedom prioriteta prema kojem bi sudionici na tržištu prodali svoju električnu energiju isključivo na temelju graničnih troškova.

([17]) Potvrđeno upravljanje potražnjom razlikuje se od nepotvrđenog upravljanja potražnjom po tome što je taj kapacitet potvrđen certifikatom o ispitivanju upravljanja potražnjom koji je za taj CMU upravljanja potražnjom izdalo tijelo za isporuku (Nacionalna mreža).

(42) Nakon savjetovanja u ožujku 2016. vlada Ujedinjene Kraljevine povećala je preddražbovno jamstvo za ozbiljnost ponude za novoizgrađene proizvođače na 10 000 GBP/MW kako bi pomogla u potpunosti osigurati izloženost većoj odgovornosti u pogledu naknade za raskid ugovora i kako bi pomogla odvratili spekulativne zahtjeve uvođenjem više razine preddražbovne obveze. Međutim, vrijednost preddražbovnog jamstva za ozbiljnost ponude za nepotvrđeno upravljanje potražnjom ostala je 5 000 GBP/MW nakon što su tijekom savjetovanja primljene povratne informacije dionika koje su ukazale na to da je za agregatore upravljanja potražnjom znatno skuplje osigurati kredit od zajmodavaca.

(43) Operator sustava objavljuje čimbenike za smanjenje kapaciteta specifične za određenu tehnologiju prije pretkvalifikacijskog razdoblja. Za većinu tehnoloških razreda ti se čimbenici temelje na prošlim rezultatima razreda u prethodnih sedam godina i čine prosječni očekivani doprinos elektrana u razdoblju preopterećenja sustava na tehnološki specifičnoj osnovi. Za neke se razrede upotrebljava drugačija metodologija ako nedostaju prošli rezultati ili su oni manje relevantni kao pouzdan pokazatelj buduće uspješnosti (npr. operatori interkonekcijskih vodova ili inovativne tehnologije kao što je baterijska pohrana). Odgovarajući čimbenici primjenjuju se na sve elektrane koje upotrebljavaju određenu tehnologiju, neovisno o njihovoj starosti ili statusu. Pružatelji kapaciteta koji su uspješni na dražbi kapaciteta primaju plaćanja (prema konačnoj dražbovnoj cijeni) razmjerno njihovu čimbeniku za smanjenje kapaciteta pomnoženom s njihovim konekcijskim kapacitetom (količina koju im njihov priključak na fizičku mrežu omogućuje da izvezu u sustav). Jedna je od svrha sustava kazni prilagoditi razinu plaćanja iz te procijenjene razine uspješnosti na stvarnu razinu uspješnosti pojedinačnih elektrana.

2.4. **Dražbeni postupak**

2.4.1. *Utvrđivanje količine kapaciteta koji treba staviti na dražbu*

(44) Odluka o pokretanju dražbi kapaciteta donosi se svake godine i temelji se na neovisnoj procjeni kapaciteta električne energije koju provodi operator sustava. Gledajući 15 godina unaprijed, Nacionalna mreža procjenjuje vjerojatno kretanje budućih raspona kapaciteta, doprinos interkonekcijskog kapaciteta i upravljanja potražnjom te preporučuje količinu kapaciteta potrebnu za ostvarenje trajnog standarda pouzdanosti. Na taj način vlada svake godine može procijeniti je li potrebna dražba kapaciteta.

(45) Odluka o količini kapaciteta koju treba ugovoriti na svakoj dražbi kapaciteta temelji se na trajnom standardu pouzdanosti. Standard pouzdanosti objektivna je razina sigurnosti opskrbe električnom energijom i čini osnovu za utvrđivanje krivulje potražnje prije svake dražbe kapaciteta.

(46) Ujedinjena Kraljevina napominje da nijedan sustav nikada ne može biti potpuno pouzdan i da uvijek postoji kompromis između troška pružanja dodatnog rezervnog kapaciteta i ostvarene razine pouzdanosti. Utvrđivanje standarda pouzdanosti omogućuje donošenje tog kompromisa jer on određuje točku u kojoj troškovi pružanja kapaciteta prevladavaju prednosti dodatne sigurnosti. Njegov je cilj pojasniti ulagateljima i sudionicima na tržištu dugoročne ciljeve vlade u pogledu sigurnosti opskrbe i pomoći smanjiti troškove za potrošače. Cilj je i osigurati da vlada ne može ugovoriti veću količinu kapaciteta od ekonomski učinkovite razine, čime se sprečava prekomjerna nabava kapaciteta za Veliku Britaniju.

(47) Vlada Ujedinjene Kraljevine kao trajni standard pouzdanosti za britansko tržište električne energije odredila je očekivani gubitak opterećenja od tri sata godišnje. To odgovara razini sigurnosti sustava od 99,97 %. Očekivani gubitak opterećenja broj je sati/razdoblja godišnje u kojima se dugoročno statistički može očekivati da ponuda neće zadovoljiti potražnju i on odražava ekonomski učinkovitu razinu kapaciteta. Standard pouzdanosti utvrđen je na trajnoj osnovi, ali vlada će imati mogućnost da ga preispita ako to bude potrebno.

(48) Operator sustava svake godine utvrđuje koliko je kapaciteta potrebno da bi se ispunio standard pouzdanosti i vladi do 30. svibnja daje savjet u Izvješću o kapacitetu električne energije (ECR). Preporuka o količini kapaciteta koju treba ugovoriti na dražbama kapaciteta kako bi se ispunio standard pouzdanosti temelji se na procjeni Nacionalne mreže o različitim scenarijima za razinu potražnje električne energije i količinu kapaciteta koju pružaju elektrane koje nisu prihvatljive za plaćanja kapaciteta (npr. proizvodnja s niskim emisijama ugljika). Na taj se način utvrđuje preporuka Nacionalne mreže o tome je li potrebno osigurati kapacitet za predmetnu godinu isporuke putem tržišta kapaciteta i o količini koju je potrebno osigurati. Izvješće Nacionalne mreže provjerava neovisno Povjerenstvo tehničkih stručnjaka (PTE) koje vladi daje savjet o pouzdanosti analize i preporuka.

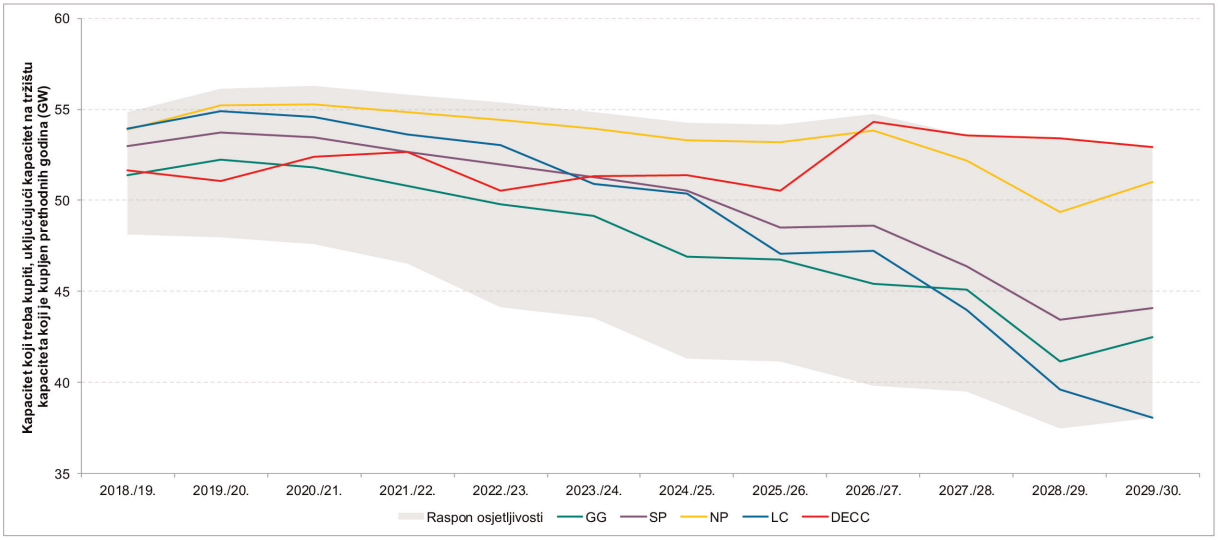
(49) Operator sustava upotrebljava niz scenarija potražnje i varijable s pomoću kojih uzima u obzir nesigurnosti u pogledu meteoroloških uvjeta, dostupnosti elektrana, tokova međusobnog povezivanja i razina integrirane proizvodnje. Operator sustava zatim netira kapacitet koji ne može sudjelovati u dražbi (na primjer, elektrane s niskom razinom emisije ugljika koje primaju drugu potporu) i kapacitet na koji se primjenjuju ugovori o kapacitetu koji su u tijeku (na primjer, u slučajevima u kojima pružatelj kapaciteta ima višegodišnji ugovor koji obuhvaća odgovarajuću godinu isporuke).

(50) Operator sustava zatim upotrebljava metodologiju „pouzdane optimizacije” koja smanjuje najgori mogući ishod u smislu troška kapaciteta i potražnje na koju nije odgovoreno u svim scenarijima i varijablama. Modeliranjem se dobiva skup mogućnosti za jednu količinu koju treba kupiti i preporuka.

(51) U prijavi iz 2014. Ujedinjena Kraljevina navela je predviđanje, prikazano na slici 1., za raspon kapaciteta koji treba kupiti, koji bi mogao biti potreban u razdoblju od 2018. do 2030. Na slici 2. prikazano je ažurirano predviđanje iz prosinca 2018.

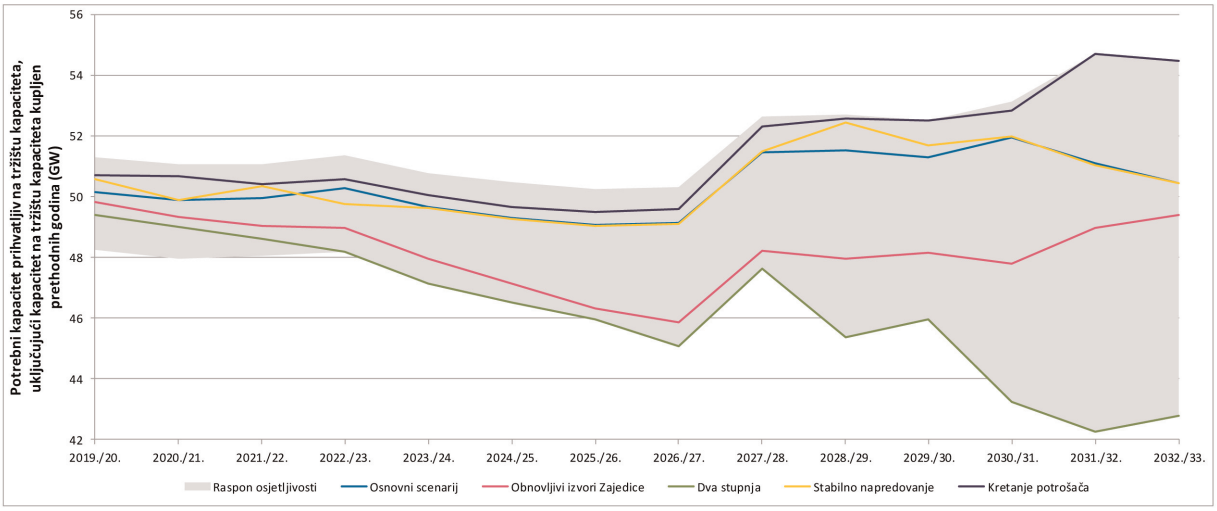
Slika 1.

Procjene kapaciteta koji treba kupiti na temelju različitih scenarija iz 2014. (GW)

Slika 2.

Procjene kapaciteta koji treba kupiti na temelju različitih scenarija iz 2018. (GW)

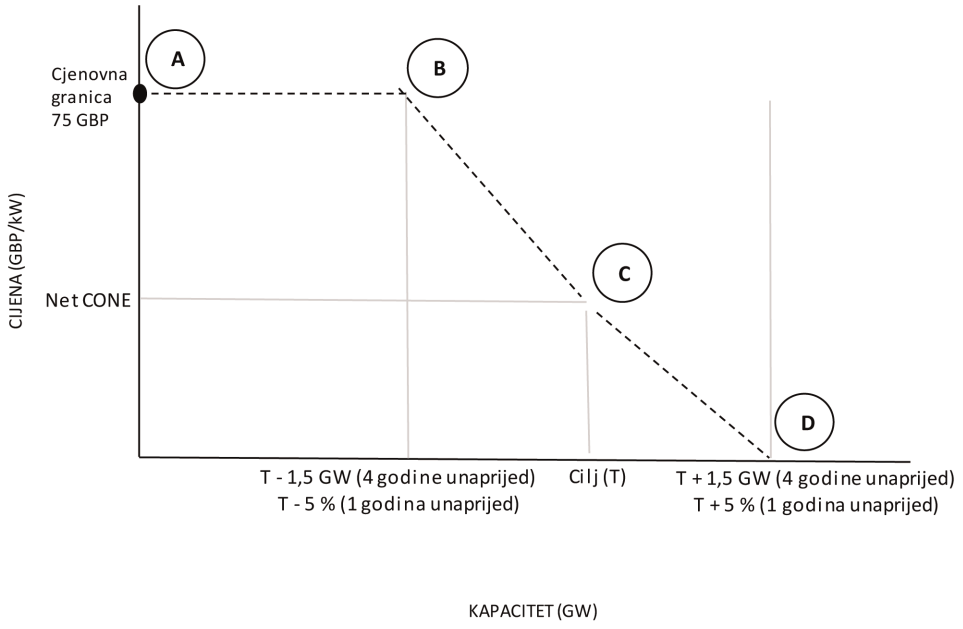

(52) Vlada donosi konačnu odluku o tome koliko kapaciteta treba kupiti na svakoj dražbi na temelju krivulje potražnje, koja se dobiva u skladu s metodologijom utvrđenom u prethodnim uvodnim izjavama.

(53) Krivulja potražnje pruža vladi određenu fleksibilnost u pogledu količine kapaciteta koji treba ugovoriti iz godine u godinu ovisno o trošku. Krivulja potražnje s nagibom omogućuje kompromis između pouzdanosti i troška tako da se u određenoj godini kupuje manje kapaciteta ako je cijena vrlo visoka. To pomaži i umanjiti rizike od špekulacija jer pruža cjenovnu granicu dražbe i fleksibilnost za kupnju manje kapaciteta ako je cijena visoka, a i jedno i drugo smanjuju mogućnost sudionika da povećaju cijene primjenom svoje tržišne snage.

(54) Vlada objavljuje krivulju potražnje prije svake dražbe kapaciteta. Na krivulji potražnje prikazuje se odnos između cijene kapaciteta i količine kapaciteta na dražbi koju traži operator sustava. Svaka krivulja potražnje oblikuje se oko ciljne razine kapaciteta potrebnog za ispunjavanje standarda pouzdanosti koji je naveo operator sustava i procjene razumnog troška novog kapaciteta (neto trošak novih sudionika na tržištu ili „net-CONE"). Sjecište tih ciljnih kapaciteta i net-CONE-a određuje jednu točku krivulje potražnje. Na slici 3. prikazan je primjer krivulje potražnje kapaciteta.

Slika 3.

Primjer krivulje potražnje kapaciteta

Izvor: tijela Ujedinjene Kraljevine

(55) Net-CONE se utvrđuje na temelju očekivane konačne cijene kapaciteta u dražbi i prema potrebi se revidira za svaku dražbu, na primjer na temelju novih procjena troška projektiranja za novoizgrađeni kapacitet i na temelju informacija dobivenih u prethodnim dražbama. Trošak ulaska novih sudionika temelji se na procjenama troškova ulaganja novoizgrađenog kapaciteta navedenima u izvješću ([18]) koje su naručila tijela Ujedinjene Kraljevine, uz pretpostavku zahtijevane stope od 7,5 % i razdoblje otplate od 25 godina.

(56) Uz ciljnu razinu kapaciteta i net-CONE, preostali ključni parametri krivulje potražnje jesu: cjenovna granica dražbe (najveća cijena po kojoj je vlada spremna kupiti kapacitet), prag prihvatitelja cijena (najmanja cijena po kojoj postojeće elektrane mogu ponuditi kapacitet na dražbi ([19])) i najmanja razina opskrbe potrebna za održavanje dražbe (minimalni zahtjev tržišnog natjecanja). Vlada potvrđuje konačne parametre dražbe za svaku dražbu kapaciteta neposredno prije početka odgovarajućeg razdoblja pretkvalifikacije.

(57) Cjenovna granica dražbe određuje vrh krivulje potražnje, tj. cijenu po kojoj se kapacitet više neće stavljati na dražbu. Svrha je cjenovne granice zaštititi britanske potrošače od nepredviđenih problema s dražbom, kao što je nedostatak konkurencije ili zlouporaba tržišne snage sudionika. Međutim, prema navodima tijela Ujedinjene Kraljevine, određivanje preniske cjenovne granice dražbe moglo bi obeshrabriti ponuditelje i smanjiti konkurenciju,

([18]) Troškovni model proizvodnje električne energije. Ažuriranje tehnologija neobnovljivih izvora iz 2013. Travanj 2013. Pripremio Parsons Brinckerhoff za Department of Energy and Climate Change (Ministarstvo za energetiku i klimatske promjene Ujedinjene Kraljevine). Broj PIMS: 3512649 A.

([19]) Vidjeti uvodne izjave 70. i 71.

stoga je važno odrediti razinu cjenovne granice koja potiče konkurenciju na dražbama kapaciteta i omogućuje tržištu da odredi učinkovitu cijenu za novi kapacitet na temelju prosudbe sudionika u pogledu rizika i potencijalnog povrata na tržištima električne energije i kapaciteta. Određivanje ispravne razine cjenovne granice ovisi o procjeni stupnja nesigurnosti u pogledu središnje procjene net-CONE-a.

(58) Vlada Ujedinjene Kraljevine odredila je 2014. cjenovnu granicu na razini od 75 GBP/kW. Ujedinjena Kraljevina objasnila je da je ta cjenovna granica veća od modelirane konačne dražbovne cijene u okviru niza uvjerljivih scenarija, ali nije toliko visoka da elektranama omogući da primijene znatnu tržišnu snagu u slučaju sudjelovanja ograničenog novoizgrađenog kapaciteta. Njezina je uloga i osigurati da novoizgrađeni kapacitet ne može nastojati nadoknaditi sve svoje fiksne troškove u ponudi za dražbu; mora bar u određenoj mjeri uzeti u obzir prihode s tržišta energije i plaćanja na tržištu kapaciteta nakon isteka trajanja početnog ugovora kako bi projekt bio održiv.

(59) Vlada ima i dodatnu priliku da se prije dražbe uvjeri da će na dražbi biti dovoljno konkurencije. Stranke koje su se pretkvalificirale za sudjelovanje u dražbi moraju se obvezati dva tjedna prije dražbe ako će nuditi kapacitet na dražbi. Vlada zatim može preispitati popis jedinica kapaciteta koje će sudjelovati u dražbi, uzimajući u obzir, na primjer, količinu opskrbe koja se nudi, kombinaciju tehnologija i vlasništvo nad jedinicama koje se nude, te može otkazati dražbu ako nije uvjerena da će proces biti dovoljno konkurentan da bi se ostvarila vrijednost za potrošače.

2.4.2. *Učestalost i format dražbi*

(60) Dražba kapaciteta održava se svake godine za isporuku četiri godine kasnije, npr. dražba održana 2014. odnosila se na isporuku 2018./2019., a godina isporuke trajala je od 1. listopada 2018. do 30. rujna 2019. Od provedbe mjere u 2014. održane su četiri dražbe za četiri godine unaprijed: 2014., 2015., 2016. i 2017. Ujedinjena Kraljevina zaustavila je dražbu za četiri godine unaprijed zakazanu za 2018. s isporukom 2022. nakon što je presudom Općeg suda poništena odluka Komisije iz 2014. Kako bi osigurala opskrbu 2022., tijela Ujedinjene Kraljevine navela su u prosincu 2018. da će 2019. kao dio prijavljene mjere iznimno organizirati dražbu za tri godine unaprijed (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 18. točku (d)).

(61) Dodatna dražba za jednu godinu unaprijed održava u godini koja izravno prethodi godini isporuke glavne dražbe. Proces određivanja krivulje potražnje za tu dražbu isti je kao i za glavnu dražbu (za četiri godine unaprijed), a konačnu odluku donosi vlada na temelju analize koju dostavlja operator sustava. Dražbom za jednu godinu unaprijed osigurava se kupnja točne količine kapaciteta kada postanu dostupna točnija predviđanja potražnje i ona je važna za omogućivanje aktivnog sudjelovanja kapaciteta upravljanja potražnjom (kojem je teško sudjelovati u dražbi četiri godine prije isporuke) u mehanizmu. Od provedbe mjere u 2014. održana je jedna dražba za jednu godinu unaprijed početkom 2018. za godinu isporuke 2018./2019. ([20]) Kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 18. točki (a), u lipnju 2019. održana je zamjenska i uvjetna dražba za nadopunu T-1 za godinu isporuke 2019./2020.

(62) Dio kapaciteta oduzima se s dražbe za četiri godine unaprijed i „rezervira” za dražbu za jednu godinu unaprijed. Količina rezerviranog kapaciteta temeljila se 2014. i 2015. na procjeni količine isplativog upravljanja potražnjom koje je moglo sudjelovati u dražbi te je postala javno dostupna kada je objavljena krivulja potražnje za dražbu za četiri godine unaprijed (2,5 GW). Vlada Ujedinjene Kraljevine provela je u ožujku 2016. preispitivanje metodologije koja se upotrebljava za utvrđivanje izdvajanja za dražbu T-1. Nakon preispitivanja dogovorena je nova metodologija „izdvajanja” koja se temelji na primjeni 95-postotnog intervala pouzdanosti na godišnju preporuku Nacionalne mreže o kapacitetu za dražbu T-4 utvrđenu u ECR-u te se ona primjenjuje od 2016. Pri modeliranju procesa najmanje žaljenja (LWR) u ECR-u, Nacionalna mreža izvodi 95-postotni interval pouzdanosti iz preporuke o kapacitetu. U tablici 3. u nastavku prikazana je količina koja je izdvojena za dražbe T-1.

([20]) Ujedinjena Kraljevina usto je uvela i dodatnu dražbu kapaciteta u siječnju 2017. kako bi ugovorila kapacitet za isporuku od 1. listopada 2017. do 30. rujna 2018. Ta dodatna dražba odobrena je Odlukom Komisije C(2016) 7757 final o državnoj potpori SA.44475 (2016/N).

Tablica 3.

Kapacitet izdvojen za T-1 i kapacitet koji treba kupiti u dražbi T-1

(GW)

Godina isporuke	Cilj za kupnju na dražbi T-4	Kapacitet izdvojen za T-1	Cilj za kupnju na dražbi T-1	Količina kupljena na dražbi T-1
2018./2019.	48,6	2,5	4,9	5,79
2019./2020. (uvjetna dražba)	44,7	2,5	2,7	3,68
2020./2021.	51,7	0,6	nije primjenjivo	nije primjenjivo
2021./2022.	49,2	0,4	nije primjenjivo	nije primjenjivo

(63) Ako se potražnja smanji između dražbe za četiri godine unaprijed i dražbe za jednu godinu unaprijed, smanjuje se količina kapaciteta koja se stavlja na dražbu u dražbi za jednu godinu unaprijed. Međutim, budući da su dražbe za jednu godinu unaprijed bolji put za pristup upravljanja potražnjom tržištu, vlada Ujedinjene Kraljevine obvezala se 2014. da će na dražbama za jednu godinu unaprijed kupiti barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije. Na dražbi T-1 za godinu isporuke 2018./2019. kupljeno je više od dvostruke količine kapaciteta rezerviranog četiri godine prije (4,9 GW u usporedbi s izvorno predviđenih 2,5 GW), a na uvjetnoj dražbi T-1 za godinu isporuke 2019./2020. ciljna količina koju je trebalo kupiti također je bila veća od kapaciteta koji je izvorno izdvojen (2,7 GW u usporedbi s 2,5 GW).

(64) Vlada Ujedinjene Kraljevine očekuje pokretanje dražbi kapaciteta T-4 i T-1 svake godine, ali vlada konačnu odluku o tome hoće li održati dražbu kapaciteta može donijeti tek nakon dovršetka pretkvalifikacije za dražbu.

(65) Vlada Ujedinjene Kraljevine ima diskrecijsko pravo za otkazivanje ili odgodu dražbe u bilo kojem trenutku do početka prvog kruga dražbe. Ako vlada ne odluči otkazati dražbu, dražba se automatski nastavlja. Nakon što dražba počne vlada ima samo diskrecijsko pravo odbiti rezultate dražbe ako postoje opravdani razlozi za sumnju da Nacionalna mreža, kao tijelo za isporuku, nije vodila dražbu u skladu s Propisima i pravilima. Ako vlada ne odluči otkazati dražbu, dražba se automatski potvrđuje. Nakon početka dražbe vlada nema nikakvo diskrecijsko pravo utjecati na ishod.

(66) Sve dražbe na tržištu kapaciteta jesu dražbe s postupnim snižavanjem cijene, po diskriminacijskoj cijeni, na kojima se svim uspješnim sudionicima plaća u skladu s posljednje prihvaćenom ponudom. Dražba se vodi na temelju unaprijed utvrđenih pravila. Dražbovatelj na početku dražbe najavljuje visoku cijenu, a prihvatljivi sudionici dostavljaju svoje ponude kako bi naveli količinu kapaciteta koju mogu osigurati po toj cijeni. Taj postupak ponavlja se nekoliko puta prema unaprijed utvrđenom rasporedu dok se ne pronađe najniža cijena po kojoj ponuda odgovara potražnji. Svim odabranim ponuditeljima plaća se ista konačna dražbovna cijena (*pay-as-clear* model). Osim toga, postoji nekoliko mjera čiji je cilj smanjiti rizike od špekulacije i osigurati učinkovit ishod.

(67) Kada odlučuju koliko kapaciteta ponuditi po određenoj cijeni kapaciteta, od sudionika se očekuje da uzmu u obzir mogućnost ostvarivanja prihoda na tržištu energije. Očekivani prihodi na tržištu energije razlikuju se među pružateljima ovisno o njihovim očekivanim faktorima opterećenja, veleprodajnim cijenama i troškovima goriva i ugljika.

(68) Ujedinjena Kraljevina smatrala je 2014. da su smanjenje potražnje, upravljanje potražnjom koje proizlazi iz proizvodnje i integrirana proizvodnja (proizvodnja priključena na distribucijski sustav) (do 50 MW) sektori u nastajanju kojima je potrebna dodatna potpora kako bi se pripremili za tržišno natjecanje u glavnim dražbama na tržištu kapaciteta. Stoga su održane dvije prijelazne dražbe za 2016. i 2017. kako bi im se pružila potpora. Iako je prva prijelazna dražba zaista bila otvorena za sve tri prethodno opisane kategorije kapaciteta, razina uspjeha integrirane proizvodnje (ili proizvodnje priključene na distribucijski sustav) i upravljanja potražnjom koje proizlazi iz proizvodnje u prvoj prijelaznoj dražbi i u dražbama T-4 održanima 2014. i 2015. pokazala je Ujedinjenoj Kraljevini da su ti sudionici dovoljno zreli za uspješno nadmetanje u glavnim dražbama na tržištu kapaciteta protiv drugih vrsta kapaciteta bez namjenske potpore. Stoga je Ujedinjena Kraljevina isključila te resurse iz druge (i konačne) prijelazne dražbe pa je moglo sudjelovati samo smanjenje potražnje. Nadalje, Ujedinjena Kraljevina navela je da je u drugoj prijelaznoj dražbi odlučila ispitati bi li niži prag za sudjelovanje (tj. 500 kW umjesto 2 MW) mogao biti korisna izmjena trajnog sustava tržišta kapaciteta za sve sudionike. U tablici 4. prikazani su rezultati prijelazne dražbe.

Tablica 4.

Kapacitet (prilagođeni, u MW) kojem su dodijeljeni ugovori putem prijelaznih dražbi

	1. prijelazna dražba	2. prijelazna dražba
Proizvodnja priključena na distribucijski sustav	328	nije primjenjivo
Ukupno upravljanje potražnjom, od toga:	475	312
— Upravljanje potražnjom koje proizlazi iz proizvodnje	322	nije primjenjivo
— Smanjenje potražnje: — *Uključujući kapacitet < 2 MW*	153 — *nije primjenjivo*	312 — *8,5 (što čini 8 CMU-ova)*
Ukupno	**803**	**312**

(69) U tablici 5. za svaku dražbu održanu od 2014. prikazana je preporučena količina koju treba kupiti, ciljna količina koju je odobrio ministar i količina koja je naposljetku kupljena na dražbama i T-4 i T-1.

Tablica 5.

Zahtjevi za kapacitet

(GW)

	Količina za kupnju koju je Nacionalna mreža preporučila u ECR-u	Prilagođena preporuka Nacionalne mreže o količini koju treba kupiti na dražbi nakon pretkvalifikacije	Količina za kupnju Ciljna količina koju je odobrio ministar	Količina kupljena na dražbi
T-4 2014.	53,3	48,6	48,6	49,3 ([1])
T-4 2015.	47,9	44,7	45,4	46,4
T-4 2016.	49,7	51,1	51,7	52,4
T-4 2017.	50,5	49,2	49,2	50,4
T-1 2017.	6,3	4,9	4,9	5,79
T-1 2019. (uvjetna dražba)	4,6	4,3 (studeni 2018.) 2,3 (svibanj 2019.)	2,7	3,6

([1]) Nakon ukidanja u veljači 2018. kapacitet iznosi 47,53 GW.

2.4.3. *Prihvatitelji cijena*

(70) Kako bi se ublažila tržišna snaga u dražbi, potencijalni pružatelji kapaciteta koji su se uspješno pretkvalificirali razvrstavaju se kao „prihvatitelji cijena” (koji ne mogu podnositi ponude iznad relativno niskog praga) ili „određivači cijena” (koji mogu). Postojeći pružatelji kapaciteta automatski su prihvatitelji cijena. Novi sudionici i resursi upravljanja potražnjom razvrstavaju se kao određivači cijena i mogu slobodno podnositi ponude sve do ukupne cjenovne granice dražbe. Prema navodima Ujedinjene Kraljevine, ta razlika pojačava poticaj sudionicima da daju ponude prema stvarnoj vrijednosti svojeg kapaciteta i ublažava rizik od toga da postojeće elektrane s manjim troškovima nastoje odrediti visoku cijenu u godinama u kojima nisu potrebni novi sudionici. Ujedinjena Kraljevina

tvrdi da bi prag prihvatitelja cijena trebalo odrediti na razini koja će obuhvatiti većinu postojećih elektrana i istodobno biti dovoljno niska da se ublaži rizik od špekulacije. Prag prihvatitelja cijena određen je na razini od 25 GBP/kW (50 % net-CONE-a). To je dovoljno visoko da bi se obuhvatila većina postojećih elektrana. Modeliranje Ujedinjene Kraljevine iz 2014. pokazivalo je da će se time obuhvatiti približno 80 % postojećih elektrana. Iz tablice 6. može se vidjeti da je pragom prihvatitelja cijena u stvarnosti bilo obuhvaćeno približno 60 % postojećih elektrana. Cijena od 25 GBP/kW ujedno je i znatno manja od očekivanog troška novih sudionika. Stoga prag prihvatitelja cijena od 25 GBP/kW ublažava i rizik od špekulacije.

Tablica 6.

Postojeće elektrane obuhvaćene pragom prihvatitelja cijena od 2014.

Dražba	Postojeće elektrane obuhvaćene pragom prihvatitelja cijena		
	Kapacitet (MW)	%	Konačna cijena (GBP/kW)
2014. T-4	25 007	67	19,40
2015. T-4	39 286	80	18,00
2016. T-4	29 548	56	22,50
2017. T-4	31 099	57	8,40
2017. T-1	2 306	29 ([1])	6,00
2019. T-1 (uvjetno)	1 758 ([2])	49	0,77

([1]) Velik udio postojećeg kapaciteta koji sudjeluje kao određivač cijena na dražbi T-1 vjerojatno je posljedica činjenice da velik dio postojećeg kapaciteta dolazi iz najstarije, marginalne elektrane koja se putem dražbi T-4 ne može obvezati na to da će ostati otvorena toliko dugo prije godine isporuke.

([2]) Postojeći proizvodni kapacitet kojem su dodijeljeni ugovori o kapacitetu. Nakon pretkvalifikacije 6 803 MW (72 %) kvalificirano je kao prihvatitelji cijena.

(71) Postojećim elektranama s posebno visokim troškovima može se dopustiti sudjelovanje kao određivačima cijena (i davanje ponuda koje su veće od praga prihvatitelja cijena), ali moraju dostaviti obrazloženje zašto im je potrebna viša razina plaćanja (na primjer, potvrdu odbora i poslovni plan koji su dostavljeni odboru pružatelja). To obrazloženje mora se dostaviti Ofgemu i može se upotrijebiti kao dio istrage o zlouporabi tržišne snage.

(72) Ofgem će vjerojatno istražiti sve postojeće pružatelje koji daju ponudu po cijeni koja je veća od praga „prihvatitelja cijena" i koji ne dobiju ugovor o kapacitetu u dražbi, ali nastave raditi u godini isporuke; Ofgem u tom slučaju može upotrijebiti informacije koje su ti pružatelji dostavili uz ponudu za dražbu u kojoj je određena cijena.

(73) Novi sudionici mogu odrediti cijenu bez opravdavanja svoje ponude, ali ako se opazi da su pokušavali primijeniti tržišnu snagu, i to bi moglo podlijegati istrazi Ofgema kao dio njegove uobičajene provedbene uloge. Razina ponude u svakom je slučaju ograničena cjenovnom granicom određenom krivuljom potražnje koja se daje prije dražbe.

2.4.4. *Trajanje ugovora o kapacitetu*

(74) Ako se njihova ponuda prihvati na dražbi, pružateljima kapaciteta dodjeljuje se ugovor o kapacitetu po konačnoj dražbovnoj cijeni. Duljina dostupnih ugovora o kapacitetu razlikuje se kako bi se osigurali ravnopravni uvjeti tržišnog natjecanja među pružateljima kapaciteta.

(75) Većina postojećih pružatelja kapaciteta ima pristup jednogodišnjim ugovorima; pružatelji proizvodnog kapaciteta koji imaju troškove opreme veće od izvornog praga od 125 GBP/kW (elektrane koje treba obnoviti) imaju pristup ugovorima o kapacitetu u trajanju do najviše tri godine; pružatelji proizvodnog kapaciteta koji imaju troškove opreme veće od izvornih 250 GBP/kW (nove elektrane) imaju pristup ugovorima o kapacitetu u trajanju do najviše 15 godina. Ti se pragovi preispituju svake godine i s vremenom su se malo povećali pa su u prosincu 2018. iznosili 135 GBP/kW i 270 GBP/kW. Ugovori dulji od jedne godine dostupni su samo sudionicima dražbi za četiri godine unaprijed.

(76) Kako bi se osigurala regulatorna sigurnost i potaknulo povjerenje ulagatelja u mehanizme, ključni se pojmovi ugovora o kapacitetu nastavljaju priznavati (klauzula o stečenim pravima) ([21]) (to je podložno mogućim budućim propisima kojima se određuje suprotno, iako zasad nije bilo takvih slučajeva). Ti su ključni pojmovi:

(a) trajanje ugovora;

(b) cijena kapaciteta i pravo na plaćanje;

(c) obveza pokrivanja nedostataka kapaciteta i vrijednost smanjenja kapaciteta;

(d) rokovi za dovršetak i primjenjive naknade za raskid ugovora;

(e) maksimalna odgovornost za kazne.

(77) Ujedinjena Kraljevina tvrdi da se dodjeljivanje dugoročnijih ugovora novim sudionicima opravdava promicanjem ulaska novih konkurentnih operatora na tržište. Dodjelom dugoročnih ugovora novim sudionicima omogućuje im se da osiguraju jeftinije financiranje za svoje ulaganje. Ujedinjena Kraljevina smatra da se time smanjuju prepreke ulasku neovisnih poduzetnika koji ne mogu financirati svoje ulaganje u nove kapacitete prihodima koji proizlaze iz drugih elektrana u njihovu portfelju. Poticanjem tržišnog natjecanja na tržištu kapaciteta dugoročniji ugovori mogu smanjiti troškove koje potrošači snose na tržištima električne energije i kapaciteta. Prema mišljenju tijela Ujedinjene Kraljevine dugoročniji ugovori trebali bi i smanjiti rizik od toga da sudionici koji imaju visoke troškove ulaganja ili obnove ne pokušaju povratiti sve svoje troškove u okviru jednog jednogodišnjeg ugovora.

2.5. **Sekundarno tržište (trgovanje)**

(78) Između dražbe i isporuke te u godinama isporuke sudionici mogu prilagoditi svoj položaj trgovanjem, npr. preuzimanjem veće ili manje obveze ili pronalaskom alternativnog kapaciteta kako bi odgovorili na privremene manjkove. Sekundarno trgovanje važan je alat s pomoću kojeg stranke upravljaju svojim rizikom od izloženosti kaznama na tržištu kapaciteta. Na tržištu kapaciteta dopušteni su različiti oblici sekundarnog trgovanja: financijska trgovina, preraspodjela količine i trgovanje obvezama.

2.6. **Isporuka**

(79) Tržište kapaciteta slijedi model „isporučene energije”: pružatelji kapaciteta obvezni su isporučiti energiju kad god je potrebno kako bi se osigurala sigurnost opskrbe, tj. u stvarnim razdobljima preopterećenja sustava. Ako to ne učine, moraju platiti kazne. Model uključuje i dodatno fizičko ispitivanje kapaciteta. Ako se ne uspije dokazati kapacitet na odgovarajućoj razini i u potrebnom broju slučajeva, plaćanja kapaciteta obustavljaju se dok se to uspješno ne dokaže.

2.6.1. *Obveza iz ugovora o kapacitetu*

(80) Na temelju obveze iz ugovora o kapacitetu preopterećenja sustava definiraju se kao sva polusatna razdoblja obračuna u kojima u bilo kojoj točki sustava dođe do regulacije napona ili kontroliranog rasterećivanja u trajanju od 15 minuta ili dulje. Od pružatelja se zahtijeva da utvrde vlastiti odgovor u tim slučajevima i da izbjegnu kršenje bilo kakvog postojećeg kodeksa ili uvjetâ dozvole. Dosad je operator sustava izdao samo dvije obavijesti tržišta kapaciteta, 31. listopada 2016. i 7. studenoga 2016. U zimi (2018./2019.) trebala je započeti prva godina potpune primjene mjere.

(81) Kako bi se osiguralo da sudionici mogu na odgovarajući način upravljati rizikom od izloženosti kaznama, npr. rizikom da nekoliko elektrana istodobno pogriješi, operator sustava objavio je obavijest o preopterećenju sustava putem „upozorenja o tržištu kapaciteta”, na temelju metodologije utvrđene u pravilima o tržištu kapaciteta (8.4.6.) ([22]). Ako to upozorenje nije izdano, pojava oskudice neće pokrenuti kazne tržišta kapaciteta ili plaćanja za premašivanje.

(82) Ugovorima o kapacitetu sudionike se obvezuje da isporuče utvrđenu količinu električne energije. Obveza pružatelja u razdoblju preopterećenja sustava računa se na temelju obveza koje je preuzeo u dražbama za četiri godine i jednu godinu unaprijed i svih obveza koje je preuzeo u okviru sekundarnog trgovanja za određena razdoblja obračuna u kojima je došlo do preopterećenja.

([21]) Klauzula o stečenim pravima odredba je prema kojoj se staro pravilo nastavlja primjenjivati na neke postojeće situacije, a novo će se pravilo primjenjivati na sve buduće slučajeve.

([22]) https://www.ofgem.gov.uk/electricity/wholesale-market/market-efficiency-review-and-reform/electricity-market-reform/capacity-market-cm-rules

(83) U razdobljima preopterećenja kojima prethodi upozorenje o tržištu kapaciteta o kojem se obavješćuje bar četiri sata unaprijed, obveze pružatelja „slijede opterećenje”. To znači da moraju proizvesti električnu energiju ili smanjiti potražnju do ukupne razine svoje obveze samo ako je za odgovaranje na potražnju potreban sav kapacitet za koji su na tržištu sklopljeni ugovori o kapacitetu. U razdoblju preopterećenja u kojem je za odgovaranje na potražnju potrebno samo 70 % tog ukupnog kapaciteta svaki ponuditelj mora proizvesti električnu energiju ili smanjiti potražnju samo do 70 % svoje cijele obveze pokrivanja nedostatka kapaciteta.

(84) Prema tijelima Ujedinjene Kraljevine, obveze koje slijede opterećenje primjerene su za osiguravanje da proizvođači imaju poticaj za učinkovito funkcioniranje na tržištu i razmjerne su šteti koju bilo kakvo izgubljeno opterećenje uzrokuje potrošačima. Ako bi svaki sudionik riskirao kaznu za cijelu svoju obvezu pokrivanja nedostatka kapaciteta svaki put kad se javi preopterećenje sustava, tržište kapaciteta dalo bi elektranama signale da se pripreme čak i ako je to za njih ekonomski neučinkovito, a na taj bi se način povećale i emisije i računi koje plaćaju potrošači.

2.6.2. *Kazne*

(85) Cilj je sustava kazni pružateljima kapaciteta dati poticaj da isporuče energiju kada je to potrebno. Kažnjavaju se jedinice koje ostvaruju rezultate slabije od očekivane razine uspješnosti, dok one koje premaše očekivanu razinu primaju plaćanja za premašivanje isporuke; tako na kraju godine plaćanja kapaciteta svake jedinice uvelike odražavaju njihovu uspješnost. Sustav kazni sastoji se od tri glavna elementa:

(a) mjesečnog ograničenja odgovornosti od 200 % mjesečnog prihoda od kapaciteta pružatelja što, s obzirom na ponderiranje mjesečnih plaćanja u skladu s potražnjom sustava, pružatelje može izložiti odgovornosti za kaznu u vrijednosti do 20 % njihova godišnjeg prihoda u bilo kojem mjesecu;

(b) osnovnog godišnjeg ograničenja od 100 % godišnjih prihoda;

(c) stope kazne određene kao 1/24 godišnjih plaćanja kapaciteta pružatelja.

2.6.3. *Sustav ispitivanja*

(86) Sustav kazni dopunjen je strogim sustavom dokazivanja uspješnosti kako bi se osiguralo da pružatelji kapaciteta mogu isporučiti energiju kada je to potrebno te da primaju plaćanja kapaciteta samo ako su pouzdani. To je osobito važno za godine isporuke u kojima nema razdoblja preopterećenja, u kojima se ispitivanjem uspješnosti pružatelja osigurava da budu fizički sposobni za isporuku u skladu sa svojim obvezama pokrivanja nedostataka kapaciteta.

2.7. **Proračun, financiranje mjere i tokovi plaćanja**

(87) U tablici 7. prikazan je sažetak ishoda različitih dražbi na tržištu kapaciteta koje su održane od 2014., uključujući prijelazne dražbe (TA).

Tablica 7.

Sažetak ishoda dražbi na tržištu kapaciteta

Dražba	Kapacitet stečen na dražbi GW	Konačna dražbovna cijena GBP/kW	Ukupni proračun za kapacitet za koji postoji obveza prodaje na dražbi [1] U milijunima GBP
T-4 2014.	49,3	19,40	1 734
T-4 2015.	46,4	18,00	1 082
T-4 2016.	52,4	22,50	2 012
T-4 2017.	50,4	8,40	500
T-1 2017.	5,8	6,00	35
T-1 2019. (uvjetno)	3,6	0,77	3
TA 2016.	0,8	27,50	22
TA 2017.	0,3	45,00	14

[1] Registri tržišta kapaciteta redovno se održavaju kako bi odražavali kapacitet koji više nije obuhvaćen ugovorom. Ukupna vrijednost koja je ovdje prikazana predstavlja količinu za koju postoji obveza prodaje na dražbi. Nije prilagođena tako da se u obzir uzme kapacitet koji je odustao nakon dražbe, koji više nije prihvatljiv za plaćanja kapaciteta. Vrijednosti nisu prilagođene za inflaciju.

(88) U skladu s člankom 6. stavkom 1. Propisâ o kapacitetu električne energije (plaćanje opskrbljivača itd.) iz 2014., svi licencirani opskrbljivači moraju plaćati pristojbu za opskrbljivače na tržištu kapaciteta kako bi se financirali troškovi tržišta kapaciteta (tj. troškovi koji nastaju zbog financiranja plaćanja kapaciteta pružateljima) u skladu sa sljedećim procesom:

(a) plaćanja se profiliraju prema potražnji sustava pa pružatelji kapaciteta primaju veći udio svojih plaćanja tijekom mjeseci u kojima postoji velika potražnja (tj. zimi), a manji udio u razdobljima male potražnje;

(b) tri mjeseca prije početka godine isporuke opskrbljivači predviđaju svoju potražnju u razdoblju od 16 do 19 sati tijekom svih radnih dana od početka studenoga do kraja veljače i te procjene javljaju tijelu za obračun;

(c) pristojbe za opskrbljivače utvrđuju se na temelju njihova predviđenog tržišnog udjela i mjesečne pristojbe naplaćuju se licenciranim opskrbljivačima kako bi se profil plaćanja uskladio s pružateljima kapaciteta. Pristojbe za opskrbljivače računaju se na temelju potražnje u razdoblju od 16 do 19 sati tijekom zimskih radnih dana kako bi se opskrbljivače potaknulo da smanje potražnju električne energije svojih kupaca u razdobljima kada je potražnja obično najveća. Tako bi se trebala smanjiti količina kapaciteta koja je potrebna, a time i trošak tržišta kapaciteta;

(d) pristojbe za opskrbljivače ažuriraju se kako bi odražavale stvarne podatke o tržišnom udjelu kada oni postanu dostupni, kao što je slučaj s postojećim postupkom usklađivanja iz Kodeksa o uravnoteženju i obračunu (BSC). Taj postupak usklađivanja nastavlja se 14 mjeseci dok se primaju revidirani podaci o potražnji.

(89) Sve tokove plaćanja povezane s tržištem kapaciteta za sve sudionike računa i primjenjuje tijelo za obračun, uz pomoć pružatelja usluga obračuna (Elexon). Uloga i odgovornosti tijela za obračun i Elexona opisani su u odjeljku 2.2.

(90) Plaćanja kapaciteta određuju se na temelju količina utvrđenih u ugovoru o kapacitetu svakog pružatelja nakon ishoda odgovarajuće dražbe za svaku godinu isporuke: plaćanja kapaciteta jednaka su količini kapaciteta koju su uspješni pružatelji kapaciteta ponudili na dražbi kapaciteta pomnoženoj s konačnom dražbovnom cijenom.

(91) Sredstva koje primi tijelo za obračun drže se na nekamatonosnom bankovnom računu vladine bankarske usluge. Tijelo za obračun odgovorno je i za prikupljanje, držanje i (prema potrebi) povrat bilo kakvog kolaterala koji su dali novi proizvođači ili pružatelji upravljanja potražnjom kao dio procesa pretkvalifikacije prije svake dražbe kapaciteta.

(92) U nastavku su navedeni glavni financijski tokovi prema tijelu za obračun i iz njega:

(a) opskrbljivači su tijelu za obračun svaki mjesec obvezni plaćati takozvane „pristojbe tijela za obračun”, počevši od financijske godine 2015./2016. „Pristojba tijela za obračun” pokriva administrativne troškove održavanja funkcije obračuna tržišta kapaciteta koji nastanu za tijelo za obračun (i njegova agenta). Ta se plaćanja prikupljaju prema financijskoj godini Ujedinjene Kraljevine koja traje od travnja do ožujka, dakle prema posebnom rasporedu koji je drugačiji od drugih tokova plaćanja na tržištu kapaciteta, koji se kreću prema godini kapaciteta, koja traje od listopada do rujna;

(b) opskrbljivači su obvezni dati kredit prije početka svakog mjeseca godine isporuke. Taj kredit mora iznositi 110 % njihove mjesečne pristojbe za opskrbljivače, a svrha mu je osigurati da se tokovi plaćanja pružatelju kapaciteta mogu nastaviti i u slučaju neispunjavanja obveza opskrbljivača;

(c) opskrbljivači su tijelu za obračun dužni platiti „mjesečnu pristojbu za opskrbljivače” najkasnije 24 radna dana nakon kraja svakog mjeseca u godini isporuke. Mjesečna pristojba za opskrbljivače obveza je opskrbljivača (putem uvjeta u njihovoj dozvoli za opskrbu) da financiraju tržište kapaciteta;

(d) u slučaju bilo kakvih slabijih rezultata u odnosu na njihove obveze pokrivanja nedostataka kapaciteta tijekom preopterećenja do kojeg dođe u godini isporuke, pružatelji kapaciteta dužni su tijelu za obračun platiti „kaznenu naplatu”. Ona se mora platiti najkasnije 24 radna dana nakon kraja mjeseca;

(e) tijelo za obračun pružateljima isplaćuje „plaćanje kapaciteta”. To je iznos koji se utvrđuje u skladu s njihovom obvezom pokrivanja nedostataka kapaciteta (količina određena u dražbi kapaciteta) u roku od 29 dana nakon kraja svakog mjeseca u godini isporuke. Sva plaćanja pružateljima financiraju se iz prihoda od pristojbi naplaćenih licenciranim opskrbljivačima. Ako pružatelj kapaciteta ne plati kaznenu naplatu, obustavlja se plaćanje za tog pružatelja dok se ne povrati potrebna kaznena naplata. Pri stvarnim plaćanjima pružateljima uzima se u obzir moguće trgovanje obvezama do kojeg je došlo u razdoblju između dražbe i razdoblja isporuke;

(f) ako pružatelji kapaciteta tijekom razdoblja preopterećenja do kojeg dođe u godini isporuke isporuče veću količinu kapaciteta nego što su obvezni, tijelo za obračun vrši „plaćanje za premašivanje isporuke”. Plaćanje za premašivanje isporuke koje se duguje svakom pružatelju kapaciteta računa se na kraju godine isporuke i isplaćuje se upotrebom sredstava koja su tijekom godine prikupljena putem kazni. Tako se ne povećava ukupna razina plaćanja kapaciteta u određenoj godini budući da plaćanja za premašivanje isporuke nadoknađuju kazne prikupljene zbog neisporuke;

(g) ako je primjenjivo, tijelo za obračun opskrbljivačima vraća „preostali iznos od kazni za opskrbljivače”. To je prihod koji ostaje nakon što se prema potrebnoj stopi izvrše plaćanja za premašivanje isporuke koja su nastala tijekom godine.

2.8. **Adekvatnost proizvodnje u Velikoj Britaniji**

2.8.1. *Tržište električne energije u Velikoj Britaniji*

(93) Ujedinjena Kraljevina uvela je 1. travnja 2005. jedinstveni skup mehanizama za trgovinu električnom energijom na veliko i prijenos električne energije na području Velike Britanije poznat kao BETTA (British Electricity Trading and Transmission Arrangements; britanski mehanizmi za trgovinu električnom energijom i za prijenos električne energije). BETTA se temelji na dvostranoj trgovini između proizvođača, dobavljača, kupaca i trgovaca te sudionici samostalno dispečiraju umjesto primjene središnjeg dispečiranja.

(94) Na temelju BETTA-e ugovori za električnu energiju sklapaju se na terminskim tržištima od nekoliko godina do 24 sata prije određenog polusatnog razdoblja isporuke. Kratkoročne burze električne energije i posrednici električne energije daju sudionicima priliku da prilagode položaje svojih ugovora u razdoblju od jednog sata do 24 sata prije isporuke. Sve su transakcije dvostrane i dogovaraju se po cijeni navedenoj na burzi električne energije ili po cijeni koju su dogovorile dvije strane ili koja je dogovorena putem posrednika.

(95) Na temelju BETTA-e veleprodajnim cijenama električne energije proizvođačima se plaća za njihovu električnu energiju i kapacitet, a ulagatelji moraju odlučiti o ulaganju na temelju njihova očekivanja povrata troškova tog ulaganja prodajom električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije.

(96) Bliže isporuci upotrebljava se mehanizam uravnoteženja putem kojeg operator sustava prima ponude za električnu energiju blizu stvarnog vremena. To operatoru sustava omogućuje da uspostavi ravnotežu između ponude i potražnje. U trenutku zatvaranja trgovanja, tj. jedan sat prije svakog polusatnog razdoblja isporuke, proizvođači moraju obavijestiti operatora sustava o energiji koju su prema ugovoru dužni isporučiti i o očekivanoj proizvodnji svake elektrane. Opskrbljivači (trgovci na malo) moraju izjaviti koliku su količinu ugovorili za kupnju, a to bi trebala biti količina za koju očekuju da će njihovi kupci potrošiti. Naposljetku, procesom obračuna odstupanja obavljaju se plaćanja u korist ili na teret sudionika tržišta čiji ugovoreni položaji ne odgovaraju njihovoj stvarno izmjerenoj proizvodnji ili potrošnji električne energije. U tom se procesu obračunavaju i drugi troškovi uravnoteženja sustava. Sudionici su suočeni s „isplatnom” (engl. *cash-out*) cijenom, koja u određenoj mjeri djeluje kao kazna, ako njihovi ugovoreni položaji ne odgovaraju njihovoj stvarnoj potrošnji ili proizvodnji. Stoga obračun odstupanja ili isplatne cijene potiču sudionike da pomognu uravnotežiti sustav u stvarnom vremenu.

(97) Na kraju prosinca 2017. Ujedinjena Kraljevina imala je ukupno 81,3 GW kapaciteta za proizvodnju električne energije. Osim toga, Ujedinjena Kraljevina ima četiri interkonekcijska voda koji omogućuju trgovinu s Europom: Engleska – Francuska (2 GW kapaciteta), Engleska –Nizozemska (1 GW), Sjeverna Irska – Irska (0,6 GW) i Wales – Irska (0,5 GW) ([23]). Interkonekcijski vod NEMO između Engleske i Belgije (1 GW) započeo je s radom 31. siječnja 2019.

([23]) Podaci su preuzeti iz zbirke Digest of United Kingdom Energy Statistics 2018.: https://www.gov.uk/government/statistics/digest-of-uk-energy-statistics-dukes-2018-main-report

2.8.2. *Problemi adekvatnosti proizvodnje*

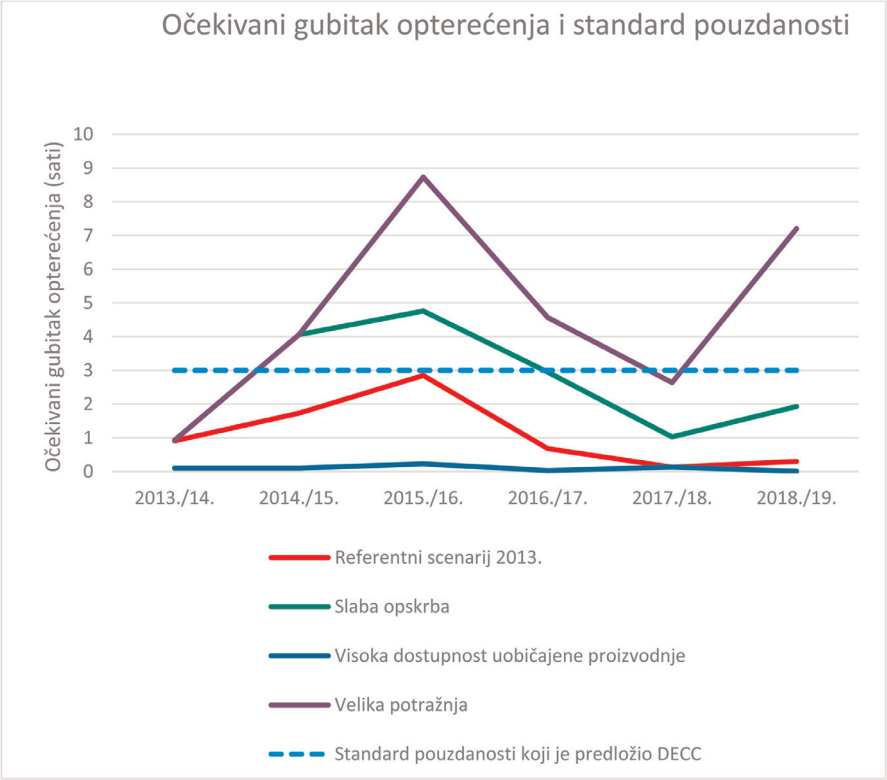
(98) Standard pouzdanosti izražava se u obliku očekivanog gubitka opterećenja (LOLE). To uključuje određivanje standarda u kojem se utvrđuje prosječan broj sati u uobičajenoj godini tijekom kojih se očekuje da opskrba neće zadovoljiti potražnju. LOLE predstavlja broj sati godišnje u kojima se dugoročno statistički može očekivati da ponuda neće zadovoljiti potražnju. To je probabilistički pristup, odnosno stvarna količina razlikovat će se ovisno o okolnostima u određenoj godini, na primjer koliko je zima hladna, je li neuobičajeno velik broj elektrana zakazao u određenom slučaju, kolika je izlazna snaga električne energije dobivene iz vjetra u razdobljima najveće potražnje te svim ostalim čimbenicima koji utječu na ravnotežu između ponude i potražnje električne energije. Međutim, pri tumačenju tog parametra važno je napomenuti da određena razina gubitka opterećenja nije jednakovrijedna istoj količini prestanka napajanja; u većini slučajeva gubitkom opterećenja može se upravljati bez znatnog učinka na potrošače. Kritična razina koju je utvrdila Ujedinjena Kraljevina jest LOLE veći od tri sata.

(99) Vlada je u prijavi napomenula da je, neovisno o odabranom pristupu modeliranja, sigurnost opskrbe električnom energijom u budućnosti vrlo teško pouzdano predvidjeti zbog osjetljivosti na ključne pretpostavke, uključujući potražnju za električnom energijom, odluke o povlačenju, novogradnju, doprinos interkonekcijskog kapaciteta te zbog čimbenika dostupnosti različitih tehnologija.

(100) U vrijeme prijave mjere 2014. Ujedinjena Kraljevina navela je da je Ofgemova procjena kapaciteta električne energije iz 2013. pokazala da je LOLE iznosio i do devet sati u 2015./2016. (iako se napominje da nije došlo do znatnog učinka u slučaju visoke dostupnosti uobičajene proizvodnje), nakon čega se oporavio, a zatim se ponovno povećao 2018./2019. U to je vrijeme Ujedinjena Kraljevina smatrala da je niz scenarija pokazao nesigurnost jer visoke stope raspona u 2018./2019. prelaze vrijednost od tri sata, što je prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine bio uvjerljiv razlog za intervenciju. U Ofgemovu referentnom scenariju primijenjena je pretpostavka od 0,75 GW neto izvoza tijekom zime.

Slika 4.

Očekivani gubitak opterećenja i standard pouzdanosti, kako ih je Ujedinjena Kraljevina navela u svojoj prijavi iz 2014.

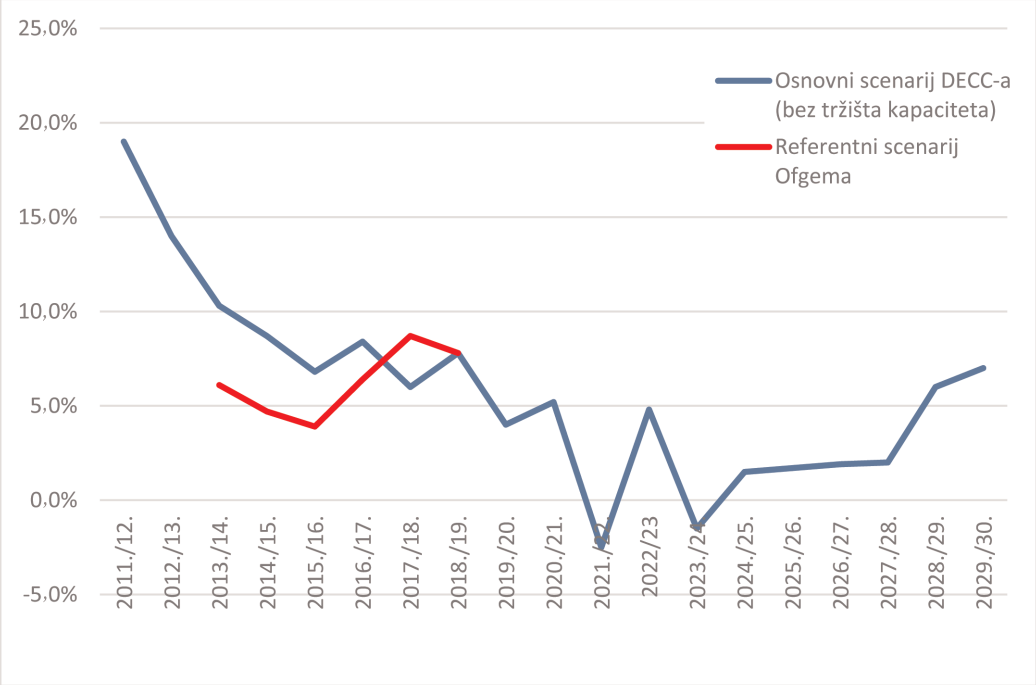

Izvor: Ofgem, analiza DECC-a

(101) Ujedinjena Kraljevina navela je i da je Ministarstvo za energetiku i klimatske promjene Ujedinjene Kraljevine (DECC) provelo i simulacije ulaganja u proizvodnju do 2030. Osnovni scenarij DECC-a bez tržišta kapaciteta pokazao je slično kretanje kao i analiza Ofgema do 2016./2017. Nakon 2016./2017. u osnovnom scenariju DECC-a došlo je do silaznog kretanja raspona kapaciteta koje se nastavilo u ranim 2020-ima. U modeliranju

DECC-a primijenjena je pretpostavka od dodatnih 2,9 GW interkonekcijskog kapaciteta do 2030. i pretpostavka da operatori interkonekcijskih vodova na neto osnovi (tj. promatrajući sav interkonekcijski kapacitet zajedno) nisu ni uvozili ni izvozili u vremenima najveće potražnje.

Slika 5.

Dugoročne procjene prilagođenog raspona kapaciteta, kako ih je Ujedinjena Kraljevina navela u svojoj prijavi iz 2014.

Izvor: Ofgem 2013., analiza DECC-a iz 2013.

(102) Ujedinjena Kraljevina procijenila je da je analizom koju je provela njezina vlada, ali i posebnom analizom koju je dostavila Nacionalna mreža, dokazano da postoji stalna potreba za tržištem kapaciteta kako bi se osiguralo ispunjavanje standarda pouzdanosti od tri sata LOLE-a. Kada bi se tržište kapaciteta isključilo iz modeliranja, standard pouzdanosti vjerojatno bi se prekršio u svakoj godini uključenoj u modeliranje.

(103) Nacionalna mreža izrađuje petogodišnji osnovni scenarij reforme tržišta električne energije kao dio budućih energetskih scenarija ([24]) kako bi procijenila kapacitet koji treba osigurati na dražbama na tržištu kapaciteta. U prosincu 2018. Nacionalna mreža utvrdila je revidirani skup pretpostavki kako bi procijenila mogući učinak nepostojanja tržišta kapaciteta u Ujedinjenoj Kraljevini na osnovni scenarij. Nacionalna mreža procijenila je da bi se bez tržišta kapacitet LOLE kretao od tri sata do sedam sati u razdoblju od 2019./2020. do 2023./2024.

(104) Ministarstvo poduzetništva, energije i industrijske strategije Ujedinjene Kraljevine (engl. *Department of Business, Energy, and Industrial Strategy*; BEIS) provelo je neovisnu analizu u kojoj nije sudjelovala Nacionalna mreža i u kojoj je upotrijebilo najnovije preporuke Nacionalne mreže iz Izvješća o kapacitetu električne energije (ECR 2018.), zajedno s komercijalnim uvidima BEIS-a te procjenom BEIS-a u pogledu ekonomije elektrana. U toj je analizi Ministarstvo zaključilo da očekivani raspon LOLE-a premašuje standard pouzdanosti od tri sata LOLE-a u svim godinama do 2030. (od tri sata do 345 sati LOLE-a u razdoblju od 2019./2020. do 2029./2030.).

2.8.3. *Uzroci problema adekvatnosti proizvodnje*

(105) Ujedinjena Kraljevina tvrdi da se problem adekvatnosti proizvodnje opisan u prethodnom odjeljku može objasniti s pomoću dvaju glavnih tržišnih nedostataka.

(106) Prvi je tržišni nedostatak činjenica da je pouzdanost javno dobro. Kupci ne mogu odabrati željenu razinu pouzdanosti jer ih operator sustava ne može selektivno isključiti te potrošači ne odgovaraju na promjene veleprodajne cijene u stvarnom vremenu. Stoga se može očekivati da pružatelji kapaciteta bez intervencije ne bi pružiti društveno najbolju razinu pouzdanosti. To može dovesti i do velikih troškova za društvo koji su posljedica nepouzdane opskrbe električnom energijom. Kada se ne bi naplaćivali proizvođačima, to bi bili vanjski troškovi.

(107) Drugi je tržišni nedostatak problem „novca koji nedostaje”. Taj je koncept utvrđen i opisan u znanstvenoj literaturi te utječe na isključivo energetska tržišta ([25]). U teoriji, nemogućnost potrošača da odaberu svoju željenu razinu

([24]) http://fes.nationalgrid.com/

([25]) Cramton i Stoft (2006.): „The Convergence of Market Designs for Adequate Generating Capacity”; Joskow (2006.): „Competitive Energy Markets and Investment in New Generating Capacity”; Cramton, Ockenfels i Stoft (2013.): „Capacity Market Fundamentals”.

pouzdanosti mogla bi se na isključivo energetskom tržištu riješiti tako da se cijenama dopusti da se povećaju do razine koja odražava prosječnu vrijednost izgubljenog opterećenja, odnosno do cijene po kojoj potrošači više ne bi bili spremni plaćati energiju te da se proizvođačima omogući da primaju rentu zbog ograničenosti resursa. Međutim, isključivo energetsko tržište u praksi možda neće poslati točne tržišne signale kako bi se osigurala optimalna sigurnost opskrbe i kako bi se ulagateljima omogućilo da dobiju sredstva za projekt izgradnje novog kapaciteta. To znači da prihodi koji se dobiju samo s tržišta energije možda neće osigurati dovoljno ulaganje u kapacitet zbog „novca koji nedostaje". Razlozi zbog kojih do toga dolazi dvostrani su:

(a) nemogućnost cijena da odražavaju nedostatak resursa: trenutačne veleprodajne cijene ne povećavaju se dovoljno da bi odrazile vrijednost dodatnog kapaciteta u razdobljima nedostatka. Uzrok je tome činjenica da naknade koje se u okviru mehanizma uravnoteženja (isplate) naplaćuju proizvođačima koji nisu usklađeni ne odražavaju cijeli trošak mjera uravnoteženja koje poduzme operator sustava (kao što je smanjenje napona);

(b) nedostatak sigurnosti da će se cijene povećati čak i ako je to moguće: ulagatelji su zabrinuti da će u razdobljima kada bi veleprodajne cijene na tržištu energije trebale dosegnuti najveće razine vlada/tržišni regulator intervenirati jer će smatrati da je to zlouporaba tržišne snage, na primjer uvođenjem cjenovne granice. Zabrinuti su i zbog mogućnosti da se cijene jednostavno neće povećavati, na primjer ako bi kapacitet energije vjetre ostvario bolje rezultate nego što se očekivalo, što će smanjiti mogućnosti isporuke skupljeg kapaciteta koji se može isporučiti.

(108) Ujedinjena Kraljevina tvrdi da „novac koji nedostaje" nije teorijski problem. U prošlosti britanske isplatne cijene nisu bile veće od 938 GBP/MWh. Ujedinjena Kraljevina tvrdi da dokazi iz nedavnih nestašica na britanskom tržištu isto tako upućuju na to da se cijene nisu povećale na razine koje su se očekivale. Vlada Ujedinjene Kraljevine i Ofgem naručili su neovisnu studiju kako bi procijenili vrijednost izgubljenog opterećenja (VoLL), a u toj je studiji donesen zaključak da prosječna vrijednost sprečavanja prekida u vrijeme najveće potražnje sustava za potrošače iznosi približno 17 000 GBP/MWh ([26]).

(109) Ujedinjena Kraljevina tvrdi da te tržišne nedostatke kratkoročno i srednjoročno pogoršavaju planovi za vrlo brzo zatvaranje postojećeg kapaciteta: prema središnjem scenariju Nacionalne mreže, ako prihodi s tržišta kapaciteta više ne bi bili dostupni, do 2019./2020. mogle bi se zatvoriti elektrane na ugljen i plin koje su 2018./2019. pružale do 8 GW energije.

2.8.4. *Dodatne mjere za osiguravanje adekvatnosti proizvodnje*

(110) Uz prijavljenu mjeru, Ujedinjena Kraljevina poduzela je te mjere te dalje poduzima niz mjera na britanskom tržištu električne energije koje bi mogle pomoći ublažiti tržišne nedostatke navedene u prethodnom odjeljku. U nastavku su navedene tri glavne inicijative iz prijave Ujedinjene Kraljevine.

(111) Cilj prve mjere koju je Ujedinjena Kraljevina navela bio je smanjiti ukupne zahtjeve za električnu energiju i povećati prilagodljivost potražnje potrošača. Ujedinjena Kraljevina navela je da poduzima korake kako bi smanjila ukupne zahtjeve za električnu energiju, na primjer putem programa *Green Deal* i *Energy Company Obligation*. Ujedinjenja Kraljevina iskorištava i prilike da potakne i trajna smanjenja potražnje (što vlada naziva smanjenjem potražnje električne energije ili EDR) i kratkoročna smanjenja potražnje kao što je ograničenje/prilagodba potražnje tijekom vršnih razdoblja (što vlada naziva upravljanje potražnjom ili DSR). Točnije, Ujedinjena Kraljevina obvezala se osigurati da se svakom kućanstvu i malom poduzeću do 2020. ([27]) ponudi pametno brojilo. Pametna brojila omogućuju tarife s obzirom na sat potrošnje (ToU) u kojima su cijene energije niže izvan razdoblja najveće potrošnje. Prvu statičnu tarifu u Ujedinjenoj Kraljevini s obzirom na sat potrošnje uveo je Green Energy početkom

([26]) London Economics „The Value of Lost Load (VoLL) for Electricity in Great Britain" (2013.).

([27]) Broj pametnih brojila električne energije u kućanstvima kojima upravljaju veliki opskrbljivači energije povećao se 26 puta od drugog tromjesečja 2014. do trećeg tromjesečja 2018. Broj brojila električne energije naprednog i pametnog tipa kojima upravljaju veliki opskrbljivači energije u manjim jedinicama koje nisu kućanstva povećao se za 12 % od drugog tromjesečja 2014. do trećeg tromjesečja 2018. Međutim, u trećem tromjesečju 2018. pametna brojila i brojila pametnog tipa (koja rade u pametnom načinu rada) činila su manje od 30 % ukupnog broja brojila električne energije u kućanstvima kojima upravljaju veliki opskrbljivači energije. Izvor: https://www.gov.uk/government/statistics/statistical-release-and-data-smart-meters-great-britain-quarter-3-2018

2017.; to je društvo svojim kupcima koji upotrebljavaju pametna brojila ponudilo električnu energiju po znatno nižoj cijeni tijekom noćnih sati radnog tjedna. Međutim, to ne odražava stvarne veleprodajne troškove koji bi potrošačima omogućili da odgovore u stvarnom vremenu ([28]). Osim toga, nakon prethodnog rada i poziva za dostavu dokaza vlada Ujedinjene Kraljevine i Ofgem zajedno su u srpnju 2017. objavili Plan pametnih sustava i fleksibilnosti ([29]). U tom su planu opisana temeljna načela pristupa Ujedinjene Kraljevine omogućivanju prijelaza na pametan i fleksibilan sustav, nakon čega je uslijedilo 29 mjera za vladu, Ofgem i/ili industriju.

(112) Druga je mjera reforma isplatnih mehanizama. Cijene odstupanja ili isplatne cijene daju sudionicima na tržištu poticaje kojima se osigurava da količine električne energije koju prodaju ili potroše odgovara količinama koje su ugovorili da će prodati ili potrošiti. Ujedinjena Kraljevina tvrdi da reforma načina na koji je tržište funkcioniralo pomaže osigurati sigurnost opskrbe.

(113) Ofgem je 2012. pokrenuo preispitivanje pod nazivom *Electricity Balancing Significant Code Review* (EBSCR) ([30]) kako bi odgovorio na nekoliko dugoročnih zabrinutosti u vezi s čimbenicima koji su smanjili isplatne cijene. Ofgem je donio i objavio svoju konačnu odluku o politici u svibnju 2014. ([31]) Provedene su sljedeće reforme isplatnih mehanizama:

(a) isplatne cijene učinjene su „marginalnima" tako što se računaju upotrebom najskuplje mjere koju operator sustava poduzima kako bi uravnotežio sustav. To je uvedeno postupno, a prvi je korak bio izračun cijena upotrebom prosjeka gornjih 50 MWh mjera operatora sustava (umjesto 500 MWh), što se primjenjuje od studenoga 2015. Cijene se od studenoga 2018. računaju upotrebom gornjih 1 MWh;

(b) trošak za prekide i smanjenja napona uključen je u izračun isplatne cijene na temelju vrijednosti izgubljenog opterećenja za potrošače. Taj je trošak uveden postupno, počevši s 3 000 GBP/MWh od studenoga 2015. i 6 000 GBP/MWh od studenoga 2018.;

(c) poboljšan je način na koji se određuje cijena rezerve tako da ona odražava vrijednost koju rezerva pruža potrošačima u razdobljima preopterećenja sustava. Kako bi se to postiglo, uvedena je funkcija rezervnog određivanja cijena u slučaju manjka opskrbe kojom se cijena rezerve određuje kada se ona upotrebljava na temelju prevladavajuće oskudice u sustavu ([32]);

(d) došlo je do pomaka prema jedinstvenoj isplatnoj cijeni za svako razdoblje obračuna kako bi se pojednostavnili mehanizmi i smanjili troškovi odstupanja, osobito za manje strane.

(114) Ofgem je objavio preispitivanje prve faze EBSCR-a ([33]). Od provedbe prve faze smanjila se prosječna cijena odstupanja (isplatna cijena). Većina cijena odstupanja sada se kreće u rasponu od 20 do 30 GBP/MWh, umjesto u prethodno uočenom rasponu od 30 do 40 GBP/MWh. Međutim, cijena odstupanja postala je nestabilnija. Najveća cijena u dvjema godinama koje su prethodile reformi iznosila je 429,10 GBP/MWh, dok je nakon reforme iznosila 1 528,72 GBP/MWh.

(115) Ujedinjena Kraljevina smatra da tržište kapaciteta i reforma isplatnih mehanizama imaju posebne, ali komplementarne uloge u nastojanju da se osigura sigurnost opskrbe električnom energijom. Iz sljedećih je razloga bolje primjenjivati tržište kapaciteta i pružati potporu reformi isplatnih mehanizama, nego se osloniti samo na tu reformu:

(a) iako bi reforma reforme isplatnih mehanizama dugoročno trebala ojačati poticaje ulaganju u tržište energije, očekuje se da će kratkoročno i srednjoročno imati ograničeniji učinak na ukupne razine ulaganja ([34]). Uzrok je tome činjenica da proizvođači prodaju gotovo svu svoju energiju na dugoročnim tržištima. Međutim, s vremenom će reforma isplatnih mehanizama dovesti do povećanja cijena na dugoročnim tržištima jer će proizvođači iskoristiti prilike za arbitražu između dugoročnih tržišta i cijene u mehanizmu uravnoteženja;

(b) reformom isplatnih mehanizama ne može se riješiti problem veće rizičnosti ulaganja u toplinski kapacitet, što je povezano s povećanjem dekarbonizacije energetskog sektora: toplinski kapacitet sve će više postajati pomoćni kapacitet i morat će nadoknaditi svoje fiksne troškove postizanjem visokih cijena u malom broju prilika kada se javi oskudica i dođe do naglog povećanja cijena;

([28]) U prosincu 2018. postojala je samo jedna dinamična tarifa s obzirom na sat potrošnje, koju je u veljači 2018. pokrenuo Octopus Energy i koja potrošačima pruža polusatna ažuriranja cijene koja odražavaju stvarne veleprodajne troškove energije.
([29]) https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/633442/upgrading-our-energy-system-july-2017.pdf
([30]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/electricity-balancing-scr-launch-statement
([31]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/electricity-balancing-significant-code-review-final-policy-decision
([32]) Upotrebom vjerojatnosti gubitka opterećenja (LOLP) i vrijednosti izgubljenog opterećenja (VoLL).
([33]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/review-first-phase-electricity-balancing-significant-code-review
([34]) Međutim, napominje se da će se reformom isplatnih mehanizama osigurati znatno bolji kratkoročni cjenovni signali za isporuku, a time i bolji signali za ulaganje u fleksibilni kapacitet.

(c) u praksi će ulaganja možda ovisiti o likvidnom tržištu za trgovanje „opcijama pouzdanosti" oko cijene u stvarnom vremenu, što znači da opskrbljivači proizvođačima plaćaju fiksnu cijenu u zamjenu za opciju kupnje energije po izvršnoj cijeni. Do toga vjerojatno neće doći u okviru Ofgemove reforme isplatnih mehanizama jer je tržište čak i nakon reformi isplatnih mehanizama i dalje ostalo kvazitržište na kojem se isplata utvrđuje složenim administrativnim postupcima, ali moglo bi se razviti ako se uvede uravnotežujuće tržite električne energije koje može djelovati kao pouzdano referentno tržište za trgovanje opcijama ([35]);

(d) nije jasno hoće li ulagatelji biti uvjereni da će se novi mehanizmi održavati. Uzrok je tome činjenica da kada se cijenama dopusti do dosegnu visoke razine, regulatoru postaje sve teže procijeniti jesu li vrlo visoke cijene rezultat učinkovitog rada tržišta ili profiterstva. To znači da proizvođači neće biti skloni nuditi energiju po visokoj cijeni (zbog straha od istrage u pogledu zlouporabe tržišta) ili da će možda u budućnosti očekivati javnu intervenciju kako bi se ublažila češća povećanja cijena;

(e) ako se uspostave reforme isplatnih mehanizama i ako one budu dobro funkcionirale u rješavanju tržišnih nedostataka, oštrije isplatne cijene mogu smanjiti trošak nabave kapaciteta putem tržišta kapaciteta, pa bi cijena plaćena za kapacitet u dražbi trebala pasti na nulu;

(f) iako bi reforma isplatnih mehanizama nakon provedbe mogla dovesti do viših cijena u razdobljima oskudice, prirodno visoka razina nesigurnosti u pogledu oskudice znači da je oslanjanje isključivo na visoke rente zbog ograničenosti resursa za ulagatelje opasna strategija u velikim projektima novogradnje. Tržište kapaciteta pruža stabilna, redovna plaćanja u trajanju do 15 godina za projekte novogradnje, čime se smanjuju rizici za ulagatelje i potiče se ulaganje u novi i postojeći kapacitet.

(116) Treća mjera koju je Ujedinjena Kraljevina navela dovršetak je unutarnjeg tržišta energije i poticanje veće razine međusobnog povezivanja. Ujedinjena Kraljevina provela je treći energetski paket u nacionalnom zakonodavstvu i navela je da pridonosi razvoju mrežnih kodeksa. Točnije, mrežnim kodeksima EU-a povezanima s tržištem, kojima se usklađuju rokovi u kojima se dodjeljuje kapacitet i u kojima se trguje kapacitetom, uvest će se standardni skup tržišnih pravila diljem Europe i promicati provedba konkurentnog paneuropskog tržišta energije. Ujedinjena Kraljevina tvrdi da bi te promjene mogle poboljšati argumente za ulaganje u interkonekcijski kapacitet učinkovitijom upotrebom imovine. Ujedinjena Kraljevina napominje i da se razina međusobne povezanosti u Velikoj Britaniji povećala s 4 % u 2014. na 6 % ukupnog instaliranog kapaciteta u 2019., osobito jer je interkonekcijski vod NEMO započeo s radom 31. siječnja 2019. te bi se do 2021. mogla povećati do 9 % ([36]).

(117) Ujedinjena Kraljevina tvrdila je i da aktivno sudjeluje u procesu EU-a za utvrđivanje prioritetnih prekograničnih projekata svake dvije godine, kako je utvrđeno u „Uredbi o TEN-E-u". Ti prioritetni projekti dobili su status „projekta od zajedničkog interesa", koji im je omogućio da dobiju prednost u obliku mogućih bržih postupaka planiranja i dobivanja dozvola, mogućih regulatornih poticaja i mogućeg pristupa financijskoj potpori iz Instrumenta za povezivanje Europe.

(118) Ofgemov projekt Planiranje i regulacija integriranog prijenosa (engl. *Integrated Transmission Planning and Regulation*; ITPR) završio je 2015. ([37]) U njemu je uspostavljen proces procjene opcija mreže (NOA) i objavljena su godišnja izvješća o NOA-i. Analiza operatora sustava pruža važne informacije subjektima koji razvijaju interkonekcijski kapacitet, među ostalim i o lokacijama na kojima je najjednostavnije smjestiti interkonekcijski kapacitet. Nova uloga uključuje i razmatranje posebnih prijedloga operatora interkonekcijskih vodova i dostavljanje procjena njihova učinka Ofgemu.

2.9. **Trajanje**

(119) Zakon o energiji iz 2013. ne sadržava krajnji datum za tržište kapaciteta. Međutim, odobrenje državne potpore vrijedi deset godina ([38]), počevši od datuma prve provedbe mjere u 2014. ([39])

([35]) Na temelju trenutačnog mehanizma uravnoteženja koji se temelji na ponuđenoj cijeni (engl. *pay-as-bid*), stranke mogu primati rente zbog ograničenosti resursa samo ako uspješno ponude energiju po toj cijeni prije trenutka zatvaranja trgovanja (a u tom slučaju javlja se opasnost njihova neprihvaćanja ako ne dođe do preopterećenja) ili ako nisu uravnotežene (u tom slučaju javlja se opasnost da će cijena biti manja od njihova kratkoročnog graničnog troška ako ne dođe do preopterećenja). Da bi se razvilo likvidno tržište na kojem se opcijama trguje u odnosu na uravnotežujuću tržišnu cijenu, mehanizam uravnoteženja morao bi postati tržište na kojem se plaćaju postignute cijene (engl. *pay-as-clear market*), na kojem se svim proizvođačima plaća referentna cijena.

([36]) U tim se vrijednostima pretpostavlja da će kapacitet za proizvodnju električne energije Ujedinjene Kraljevine ostati stalan na razini od 81,3 GW.

([37]) https://www.ofgem.gov.uk/publications-and-updates/integrated-transmission-planning-and-regulation-itpr-project-final-conclusions

([38]) Vidjeti članak 21. točku 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.).

([39]) Datumom provedbe smatra se 16. prosinca 2014. kada je održana prva dražba na tržištu kapaciteta.

2.10. **Razlozi za pokretanje postupka**

(120) Iako su tijela Ujedinjene Kraljevine prijavila mjeru tržišta kapaciteta prije njezina stupanja na snagu, Opći sud poništio je Odluku iz 2014. o odobrenju programa. S obzirom na presudu Općeg suda kojom se poništava Odluka iz 2014., provedba predmetne potpore mora se smatrati nezakonitom do presude Općeg suda ([40]).

(121) U skladu s Obavijesti Komisije o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na ocjenu nezakonite državne potpore ([41]), Komisija je procijenila spojivost mjere s unutarnjim tržištem od prosinca 2014. do studenoga 2018. i u budućnosti na temelju uvjeta utvrđenih u odjeljku 3.9. Smjernica o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju („EEAG") ([42]), u kojima su utvrđeni konkretni uvjeti za dodjelu potpore za adekvatnost proizvodnje i koje se primjenjuju od 1. srpnja 2014.

(122) Postupak donošenja nove odluke može se pokrenuti točno na onom mjestu na kojem je nastala nezakonitost ([43]).

(123) S obzirom na zaključke iz presude Općeg suda da je Komisija trebala sumnjati u spojivost određenih aspekata mjere s unutarnjim tržištem, Komisija je odlučila pokrenuti službeni istražni postupak.

(124) Na temelju dostupnih informacija i elemenata opisanih u odluci o pokretanju postupka Komisija je zatražila objašnjenja i primjedbe osobito o sljedećim pitanjima:

(a) primjerenost mjere:

1. je li mjera bila dovoljno otvorena svim relevantnim pružateljima kapaciteta, osobito pružateljima upravljanja potražnjom zbog različitog trajanja ugovorâ, ograničenog jamstva za količinu u dražbi T-1 i minimalne razine sudjelovanja;

2. bi li sudjelovanje interkonekcijskog kapaciteta i dalje trebalo biti ograničeno upotrebom modela prilagođenog operatorima interkonekcijskih vodova;

(b) proporcionalnost mjere:

1. je li mjera bila proporcionalna zbog potencijalno diskriminirajućih razlika u postupanju prema operatorima upravljanja potražnjom i proizvođačima, pri čemu se te razlike očituju u različitom trajanju ugovora koji im se nude;

2. je li metoda povrata troškova bila neuspješna u poticanju potrošača u mjeri koja bi bila dovoljna da bi smanjili svoju potrošnju tijekom razdoblja najveće potražnje i stoga nije smanjila ukupnu količinu potpore;

(c) izbjegavanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu:

1. jesu li se mjerom izbjegavali ti učinci jer su dugoročni ugovori bili rezervirani za proizvodne jedinice, čime se ograničila otvorenost mjere, a tada nije bilo dopušteno ni izravno sudjelovanje stranog kapaciteta u mehanizmu raspodjele kapaciteta Velike Britanije.

3. **PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA**

(125) U ovom su odjeljku sažete primjedbe koje je Komisija primila tijekom razdoblja savjetovanja od 35 zainteresiranih strana, osobito od dionika koji su aktivni u energetskom sektoru (kao što su društva koja su aktivna u uobičajenoj proizvodnji, međusobnom povezivanju, proizvodnji energije iz obnovljivih izvora i operatori upravljanja potražnjom te trgovinska udruženja i nevladine organizacije), Ofgema i Nacionalne mreže.

3.1. **Cilj od zajedničkog interesa i nužnost mjere**

(126) Iako Komisija u odluci o pokretanju postupka nije izričito postavila pitanje zajedničkog cilja ili nužnosti mjere, neke zainteresirane strane dostavile su primjedbe koje se posebno odnose na ta pitanja. Većina je podržavala cilj i nužnost mjere. Neke zainteresirane strane samo su se složile s Komisijinim preliminarnim zaključkom iz odluke o pokretanju postupka, dok su druge:

(a) navele analize ENTSO-E-a, vlade Ujedinjene Kraljevine, Nacionalne mreže i trećih strana koje pokazuju da bi se bez tržišta kapaciteta narušio standard pouzdanosti Ujedinjene Kraljevine;

([40]) Vidjeti predmet C-199/06 CELF, ECLI:EU:C:2008:79, točke 61. i 64.
([41]) Obavijest Komisije o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na ocjenu nezakonite državne potpore (SL C 119, 22.5.2002., str. 22.).
([42]) SL C 200, 28.6.2014., str.1.
([43]) Predmet 34/86, Vijeće protiv Parlamenta [1986.] ECR 2155, točka 47.; predmet C-415/96, Španjolska protiv Komisije [1998.] ECR I-6993, točka 31. i predmet C-458/98 P, Industrie des Poudres Sphériques protiv Vijeća [2000.] ECR I-8147, točka 82.

(b) navele da je čak i u kontekstu nedavnih događanja na tržištu energije (npr. uvođenje pametnih brojila) i dalje potrebno tržište kapaciteta; ili

(c) objasnile da je tržište kapaciteta pružilo važan signal koji je podržavao ulaganje u novi kapacitet i održavanje postojećeg kapaciteta.

(127) Kad je riječ o ulozi i potencijalu upravljanja potražnjom, neke zainteresirane strane istaknule su sve veću količinu upravljanja potražnjom koja sudjeluje u dražbama kao dokaz toga da je tržište kapaciteta pravilno osmišljeno i kao dokaz odsutnosti prepreka za upravljanje potražnjom. Nekoliko zainteresiranih strana istaknulo je i pozivnu ulogu prijelaznih dražbi u poticanju razvoja upravljanja potražnjom, osobito s obzirom na to da su te dražbe ostvarile više cijene i da nisu bile otvorene za druge pružatelje kapaciteta.

(128) Druge su zainteresirane strane izrazile sumnju u potrebu za tržištem kapaciteta te su tvrdile sljedeće:

(a) na tržištu Ujedinjene Kraljevine postojat će prekomjerna ponuda. U primjedbama su navedena sljedeća pitanja: konzervativan pristup Nacionalne mreže u predviđanju potražnje i ponude, veliki rasponi kapaciteta za zimu 2018./2019., niska razina LOLE-a, uvjeravanja vlade Ujedinjene Kraljevine u pogledu sigurnosti opskrbe te zime, niske postignute cijene i znatan rast međusobnog povezivanja;

(b) adekvatnost proizvodnje bolje bi se osigurala isključivo energetskim tržištem, osobito nakon što je Ujedinjena Kraljevina provela reforme kao što su uvođenje pametnih brojila, reforme isplatnih mehanizama i polusatna razdoblja obračuna. Jedna je zainteresirana strana navela isključivo energetsko tržište u Australiji kao primjer u kojem nestabilnost veleprodajnih cijena daje jasan signal za ulaganje u upravljanje potražnjom;

(c) tržište kapaciteta produljilo bi problem „novca koji nedostaje” prigušivanjem određivanja cijena u oskudici, što je potrebno za poticanje ulaganja u upravljanje potražnjom i pohranu. U nekoliko primjedbi navedene su promjene u cijenama električne energije nakon presude Općeg suda kao dokaz tog učinka prigušivanja;

(d) Komisija bi trebala temeljito procijeniti potencijal upravljanja potražnjom tijekom desetogodišnjeg razdoblja i učinak tržišta kapaciteta na taj potencijal. Upućujući na studije, zainteresirane strane navele su: i. da bi se širom upotrebom pametnih brojila i drugih korisnih uređaja na zimski dan najveće potrošnje 2025. moglo prebaciti 15 GW domaće potražnje; ii. da je procijenjeno da bi u modelu iz 2012. industrijski kupci pružili kapacitet od 4 do 5 GW upravljanja potražnjom; dok je iii. potencijalno upravljanje potražnjom svih nestambenih i neindustrijskih zgrada za 2012. procijenjeno na raspon od 1,2 do 4,4 GW na zimski dan najveće potrošnje; iv. da bi u Londonu 2050. moglo biti dostupno do 1 GW upravljanja potražnjom. Smatraju i da je sudjelovanje upravljanja potražnjom u dražbama na tržištu kapaciteta slabo, s obzirom na to da je upravljanje potražnjom dobilo samo 1,37 % ukupnog kapaciteta koji je stavljen na dražbu. Naposljetku, neke zainteresirane strane kritizirale su prijelazne dražbe tvrdeći da one nisu dovoljne za promicanje upravljanja potražnjom zbog isključenosti pružatelja upravljanja potražnjom s ugovorima u okviru trajnih dražbi i zbog toga što je druga prijelazna dražba bila ograničena na smanjenje potražnje te stoga nije bila dovoljna za dugoročno promicanje te vrste upravljanja potražnjom. Izrazile su i žaljenje što Ujedinjena Kraljevina nije produljila prijelaznu dražbu za još dvije godine.

3.2. **Primjerenost mjere**

3.2.1. *Odabir instrumenta*

(129) Jedna zainteresirana strana tvrdila je da tržište kapaciteta vjerojatno neće biti usklađeno s Uredbom (EU) 2019/943 na nekoliko načina: i. jer će Ujedinjena Kraljevina već provesti većinu reformi tržišta energije koje su potrebne da bi se izbjeglo tržište kapaciteta i ii. zato što će strateška rezerva biti poželjnija ako i dalje budu prisutne zabrinutosti u pogledu preostalog kapaciteta.

3.2.2. *Naknada isključivo za uslugu čiste dostupnosti kapaciteta*

(130) Neke zainteresirane strane tvrdile su da postojeći sustav obavješćivanja prije preopterećenja (tj. četverosatna upozorenja, pri čemu se vrijeme i ozbiljnost preopterećenja utvrđuju *ex post*) stavlja decentralizirana postrojenja, uključujući upravljanje potražnjom, u nepovoljniji položaj. Predložili su da bi Ujedinjena Kraljevina trebala ispitati mogućnost uvođenja mehanizma dispečiranja ili većeg broja upozorenja prije početka preopterećenja.

(131) Neke zainteresirane strane navele su da trenutačni sustav kazni možda nije dovoljno snažan za osiguravanje učinkovitog odgovora pružateljâ kapaciteta tijekom preopterećenjâ sustava.

(132) S druge strane, neke zainteresirane strane tvrdile su da se činjenicom da se definicija preopterećenja temelji na modelu „isporučene energije" krši točka 225. EEAG-a te da to omogućuje manipuliranje čimbenicima za smanjenje kapaciteta tako da se diskriminiraju tehnologije s niskim emisijama ugljika (energija vjetra i solarna energija) i alternativne tehnologije (kao što je pohrana).

3.2.3. *Otvorenost mjere za sve relevantne pružatelje kapaciteta*

3.2.3.1. Moguća diskriminacija pružatelja upravljanja potražnjom zbog izostanka ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci

(133) Neke zainteresirane strane tvrdile su da zahtjev prema kojem nositelji ugovorâ o kapacitetu moraju odgovoriti na preopterećenje u bilo koje doba dana i koliko god ono trajalo pružateljima upravljanja potražnjom otežava sudjelovanje na tržištu kapaciteta. Stoga su tvrdili da bi se na tržištu kapaciteta trebali ponuditi ugovori o vremenski ograničenoj isporuci kapaciteta.

3.2.3.2. Razlike u trajanju dostupnih ugovora

(134) Prema trenutačnim pravilima o tržištu kapaciteta u Velikoj Britaniji većina postojećih pružatelja kapaciteta ima pristup jednogodišnjim ugovorima. Samo pružatelji proizvodnog kapaciteta koji imaju troškove opreme (CAPEX) veće od određenih pragova prihvatljivi su za dugoročne ugovore o kapacitetu u trajanju do 15 godina.

(135) Kako bi opravdale isključenost pružatelja upravljanja potražnjom iz dugoročnijih ugovora, mnoge zainteresirane strane istaknule su sljedeće: i. niske razine CAPEX-a pružatelja upravljanja potražnjom ([44]); ii. njihovu sklonost kratkoročnim ugovorima zbog nestabilnih portfelja; iii. potrebu za dugoročnijim ugovorima za obnovljene i novoizgrađene kapacitete kako bi se izbjegle veće ponude u dražbama na tržištu kapaciteta, više razine potpore i neočekivana dobit za postojeće kapacitete. Neke zainteresirane strane navele su i da bi pružatelji upravljanja potražnjom koji upotrebljavaju autonomnu proizvodnju iza brojila na priključku na mrežu (engl. *behind-the-meter generation*) i dalje mogli biti prihvatljivi za dugoročniji ugovor ako ispune prag CAPEX-a i ako su ušli u dražbu kao proizvođači.

(136) Neke zainteresirane strane predložile su: i. ograničavanje duljine ugovora na jednu godinu za sve kapacitete ili ii. dopuštanje samo ugovora koji su kraći od pet godina, ali ne na temelju CAPEX-a, kojim se ne uzimaju u obzir svi financijski troškovi upravljanja potražnjom (kao što su operativni troškovi) ili iii. omogućivanje ugovora u trajanju od tri godine do pet godina za pružatelje upravljanja potražnjom. Druge su strane predložile zadržavanje sustava koji se temelji na pragovima CAPEX-a, ali bi se svim tehnologijama koje ispunjavaju te pragove (tj. trebalo bi uključiti i tehnologije kojima upravljaju pružatelji upravljanja potražnjom) trebalo omogućiti da imaju pristup dugoročnim ugovorima te bi trebalo redovito preispitivati pragove CAPEX-a ili čak odrediti nekoliko različitih pragova kako bi se osigurala tehnološka neutralnost.

3.2.3.3. Ograničeno jamstvo za količinu u dražbi T-1

(137) Dio količine kapaciteta ne stavlja se na dražbu četiri godine unaprijed (T-4) i „rezerviran" je za dražbu za jednu godinu unaprijed (T-1). Ako se potražnja smanji između dražbe za četiri godine unaprijed i dražbe za jednu godinu unaprijed, smanjuje se količina kapaciteta koja se stavlja na dražbu u dražbi T-1. Međutim, budući da su dražbe T-1 bolji put za pristup upravljanja potražnjom na tržištu, Ujedinjena Kraljevina obvezala se 2014. da će na dražbama za jednu godinu unaprijed kupiti barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije.

(138) U nekim je primjedbama navedeno da trenutačni mehanizmi nisu zadovoljavajući jer je organizacija dražbi T-1 nepredvidljiva. Vlada Ujedinjene Kraljevine može odlučiti otkazati dražbu ili promijeniti količinu koja se stavlja na dražbu u dražbi T-1. Neke zainteresirane strane predložile su utvrđivanje količine koja se kupuje u dražbi T-1 kao postotka kapaciteta potrebnog za godinu isporuke ili postotka kapaciteta koji se prodaje na dražbi T-4. Druge su ukazale na potrebu postupnog povećanja količine koja se prodaje u dražbama T-1 u razdoblju od pet godina. Naposljetku, neke su strane predložile: i. ukidanje dražbi T-4; ii. organizaciju dodatnih tjednih dražbi ili iii. organizaciju dodatnih dražbi T-2.

(139) Većina zainteresiranih strana navela je da su trenutačni mehanizmi primjereni i dovoljni te su osobito ukazali na važnu stopu uspješnosti upravljanja potražnjom u dražbama T-4. Tvrdile su: i. da su svi tržišni sudionici ravnopravno izloženi nesigurnosti u pogledu organizacije dražbi T-4 i T-1 ili količina koje se na njima prodaju tako da ne postoji diskriminacija u odnosu na upravljanje potražnjom; ii. da bi veće količine kapaciteta rezerviranog za

([44]) Procjene CAPEX-a upravljanja potražnjom koje su navedene u primjedbama vrlo su niske („blizu nule", „nekoliko tisuća funti ili manje od 5 GBP/kW", „prosječni trošak od 0,15 GBP/kW" u prijelaznim dražbama).

dražbe T-1 mogle smanjiti konkurentnost u dražbama T-1 i iii. da bi veće količine kapaciteta rezerviranog za dražbe T-1 mogle povećati rizik od prekomjerne nabave ako se potreba za kapacitetom u godini isporuke smanji ispod prethodno utvrđenih razina.

3.2.3.4. Najniži prag za sudjelovanje

(140) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 30. i 31., za sudjelovanje na tržištu kapaciteta za sve je vrste kapaciteta primjenjiv najniži prag od 2 MW.

(141) Neke zainteresirane strane predložile su utvrđivanje mnogo nižih pragova za sudjelovanje (100 kW, 500 kW, < 1 MW), upućujući na druga tržišta na kojima može sudjelovati upravljanje potražnjom (interkonekcijski vod Pennsylvania – New Jersey – Maryland (PJM), na kojem se uspostavlja ravnoteža između tržišnih i pomoćnih usluga).

(142) Štoviše, neke su strane kritizirale visoku raznu jamstva za ozbiljnost ponude koje je primjenjivo na upravljanje potražnjom i proizvodnju (5 000 GBP/MW u 2014.) te su tvrdile da se njima diskriminira upravljanje potražnjom. Tvrdile su da bi to moglo činiti prepreku ulasku, osobito za nove pružatelje upravljanja potražnjom, jer su se svi sudionici na tržištu kapaciteta morali obvezati da će osigurati isporuku s otvorenim krajem, a pružateljima upravljanja potražnjom može biti teže pokriti dugo razdoblje isporuke nego proizvođačima. Zbog percepcije većeg rizika od neispunjenja obveza pružatelja upravljanja potražnjom, oni mogu imati više poteškoća u financiranju iznosa jamstva za ozbiljnost ponude.

(143) Za razliku od toga, mnoge zainteresirane strane istaknule su važnost praga za sudjelovanje od 2 MW. Osim potrebe zadržavanja niskih administrativnih troškova, neke zainteresirane strane navele su: i. da se čini da prag od 2 MW nije prepreka za sudjelovanje upravljanja potražnjom jer je Ujedinjena Kraljevina ispitala niži prag za sudjelovanje u drugoj prijelaznoj dražbi (500 kW) na kojoj se kvalificiralo samo osam CMU-ova koji su bili ispod praga od 2 MW te su oni pružali manje od 3 % ukupnog kapaciteta osiguranog na toj dražbi te budući da na posljednjoj dražbi nisu primijećeni klasteri CMU-ova upravljanja potražnjom oko praga od 2 MW. Istaknule su i: ii. da se prag od 100 kW koji upotrebljava PJM primjenjuje na manje regionalne nabave i stoga nije usporediv.

(144) Nekoliko zainteresiranih strana objasnilo je da je zahtjev u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude potreban kako bi se osigurala stvarna isporuka i kako bi se odvratili spekulativni projekti. Jedna je zainteresirana strana navela da u prijelaznim dražbama, za koje je zahtjev u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude iznosio samo 10 % uobičajene razine, nije isporučen velik udio novog kapaciteta (25 %).

(145) Nadalje, neke su zainteresirane strane istaknule prednosti koje se pružaju upravljanju potražnjom u usporedbi s drugim tehnologijama:

(a) pružatelji nepotvrđenog upravljanja potražnjom koji ne isporuče cijelu količinu svojeg kapaciteta tijekom ispitivanja upravljanja potražnjom odriču se svojeg jamstva za ozbiljnost ponude samo na temelju proporcionalnosti pod uvjetom da i dalje isporuče najmanje 90 % kapaciteta na koji su se izvorno obvezali, a čak i tada CMU upravljanja potražnjom može zadržati svoj ugovor o kapacitetu i izbjeći naknade za raskid ugovora ako ostane iznad praga od 2 MW;

(b) naknade za raskid ugovora manje su za upravljanje potražnjom (do 10 000 GBP/MW) nego za druge oblike kapaciteta (do 35 000 GBP/MW);

(c) zajedničkim ispitivanjem pružateljima upravljanja potražnjom omogućuje se da „smanje rizik" ispitivanja upravljanja potražnjom raspoređivanjem rizika od nedovoljne isporuke na više CMU-ova (tj. svi CMU-ovi koji isporuče više nego što je potrebno mogu nadoknaditi CMU-ove koji ne isporuče dovoljno kapaciteta);

(d) pružatelji upravljanja potražnjom od 2015. moraju dati jamstvo za ozbiljnost ponude samo jednom za nepotvrđeni CMU upravljanja potražnjom i stoga se mogu pretkvalificirati za više uzastopnih dražbi, pri čemu daju samo jedan skup jamstva za ozbiljnost ponude;

(e) vlada Ujedinjene Kraljevine povećala je 2016. preddražbovno jamstvo za ozbiljnost ponude za novoizgrađenu proizvodnju na 10 000 GBP/MW, dok je razina preddražbovnog jamstva za ozbiljnost ponude za nepotvrđeno upravljanje potražnjom i dalje ostala 5 000 GBP/MW;

(f) automatsko pravo operatora upravljanja potražnjom da sudjeluju u dražbama kao „određivači cijena" i da daju ponude koje su veće od praga koji „prihvatitelji cijena" moraju prihvatiti;

(g) jedinstveni čimbenik za smanjenje kapaciteta od 84 % za upravljanje potražnjom, neovisno o tehnologiji koja se upotrebljava za pružanje kapaciteta, dok ostali tehnološki razredi imaju posebne čimbenike za smanjenje kapaciteta koji se kreću od 17 % do 96 %;

(h) mogućnost upravljanja potražnjom da sudjeluje u sekundarnom trgovanju prije nego što se kapacitet potvrdi.

3.2.3.5. Otvorenost mjere za obnovljive izvore energije i nove tehnologije

(146) Neke zainteresirane strane tvrdile su da određenim obnovljivim izvorima, osobito energiji vjetra i solarnoj energiji, nije dopušteno sudjelovanje na tržištu kapaciteta, čime se krši EEAG. Iako su pozdravile donošenje novih pravila za solarnu energiju i energiju vjetra u lipnju 2019., požalile su se na to što ta pravila nisu bila uspostavljena već 2014. te na činjenicu da su nova pravila ograničena na solarnu energiju i energiju vjetra i ne uključuju druge obnovljive izvore energije ili nove tehnologije. Na primjer, u pretkvalifikaciji za dražbu T-4 2017. odbijena je vjetroelektrana. Nije postojao ni mehanizam za pretkvalifikaciju trgovaca obnovljivim izvorima energije za (otkazanu) dražbu T-4 iz 2018. (za godinu isporuke 2022./2023.). U drugim primjedbama javile su se kritike da su čimbenici za smanjenje kapaciteta primjenjivi na obnovljive izvore energije previše restriktivni.

(147) Druga zainteresirana strana nije se slagala s uključivanjem neredovitih obnovljivih izvora energije na tržište kapaciteta, osobito onih koji su izgrađeni i koji su financirani u okviru drugih mjera potpore, jer bi oni i dalje radili neovisno o plaćanju tržišta kapaciteta i možda ne bi mogli proizvesti i prodati električnu energiju tijekom razdoblja preopterećenja.

3.2.3.6. Sudjelovanje interkonekcijskog kapaciteta

(148) Mnoge zainteresirane strane ukazale su na dugoročni cilj izravnog sudjelovanja stranih kapaciteta uz ustrajanje na potrebi da se Ujedinjenoj Kraljevini da dovoljno vremena da se tome prilagodi, u skladu s Uredbom (EU) 2019/943.

(149) Međutim, druge su strane kritizirale trenutačni model prilagođen operatorima interkonekcijskih vodova koji se upotrebljava u Ujedinjenoj Kraljevini te su tražile brzi prelazak na izravno sudjelovanje stranog kapaciteta. U jednoj je primjedbi navedeno da je operatorima interkonekcijskih vodova zajamčen regulirani povrat putem mehanizma „gornje i donje granice”. Stoga ne bi bilo primjereno da ti operatori interkonekcijskih vodova sudjeluju na tržištu kapaciteta, dok projektima proizvodnje koji primaju subvencije nije dopušteno sudjelovati.

(150) Jedna zainteresirana strana navela je da je operatorima interkonekcijskih vodova trebalo biti dopušteno da sudjeluju u dražbi T-1 održanoj početkom 2018. za godinu isporuke 2018./2019. Kritizirala je i isključivanje operatora interkonekcijskih vodova iz ugovora o kapacitetu čije je trajanje dulje od jedne godine i metodologiju za smanjenje kapaciteta koja se upotrebljava za operatore interkonekcijskih vodova, koja je opisana kao diskriminirajuća osobito zbog toga što se računa na pojedinačnoj osnovi umjesto prema vrsti tehnologije, kao što je slučaj za druge tehnologije koje sudjeluju na tržištu kapaciteta.

3.3. **Proporcionalnost mjere**

(151) Jedna zainteresirana strana dovela je u pitanje usklađenost britanskog tržišta kapaciteta s točkom 230. EEAG-a, budući da su 2016. postojeći proizvođači koji su bili uspješni u dražbama na tržištu kapaciteta dobili cijenu od 22,50 GBP/kW godišnje, dok su 2017. dobili cijenu od 8,40 GBP/kW godišnje, što ukazuje na prekomjernu naknadu i neočekivanu dobit.

3.3.1. *Razlike u trajanju primjenjivih ugovora*

(152) Primjedbe koje se odnose na trajanje primjenjivih ugovora sažete su u prethodnim uvodnim izjavama od 134. do 136.

3.3.2. *Isključivanje dugoročnog STOR-a*

(153) Jedna zainteresirana strana tvrdi da bi sudjelovanje pružatelja dugoročnog STOR-a (vidjeti uvodnu izjavu 32. točku (f)) na tržištu kapaciteta dovelo do neočekivane dobiti, dok se njegovim isključivanjem ne bi ugrozio izvorni poslovni model. Štoviše, ti bi operatori mogli sudjelovati na tržištu kapaciteta i u godišnjim dražbama za kratkoročne ugovore o STOR-u i kasnije (ako budu uspješni u dražbama na tržištu kapaciteta) izaći iz svojih dugoročnih ugovora o STOR-u bez kazni.

(154) Druga zainteresirana strana tvrdi da ne postoji mogućnost da pružatelji dugoročnog STOR-a ostvare neočekivanu dobit jer je tržište kapaciteta dovelo do nižih isplatnih cijena, nižih veleprodajnih cijena i manje iskorištenosti elektrane za STOR. Nadalje, pružatelji dugoročnog STOR-a bili bi *de facto* isključeni jer je u konačnim pravilima o tržištu kapaciteta utvrđeno da se kao novoizgrađene mogu kvalificirati samo elektrane koje su puštene u pogon nakon 2014. Osim toga, banke ne bi prihvatile jednogodišnji ugovor u korist ugovora o STOR-u koji traje 15 godina. Tvrde i da bi mehanizam za povrat sredstava bio proporcionalniji od potpunog isključivanja i predlažu da se njihovoj elektrani retroaktivno dodijele ugovori o tržištu kapaciteta koji su im trebali biti dodijeljeni 2014. i kasnije.

3.3.3. *Metoda povrata troškova*

(155) Metoda povrata troškova temelji se na potrošnji električne energije između 16 i 19 sati svakog radnog dana tijekom zime. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 187. odluke o pokretanju postupka, prije nacionalnog javnog savjetovanja o mehanizmu raspodjele kapaciteta Ujedinjena Kraljevina prvotno je predvidjela da se iznos pristojbe izračunava na temelju tržišnog udjela opskrbljivača električnom energijom u potražnji električne energije zabilježenoj tijekom takozvanih razdoblja „trijade". To zapravo znači da je potražnja zabilježena tijekom triju razdoblja od pola sata u kojima se bilježi najveća godišnja potrošnja električne energije u vršnim razdobljima u Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju od studenoga do veljače.

(156) U većini primjedbi koje se primljene o toj temi smatra se da je metodologija povrata troškova proporcionalna. U njima se tvrdi da se trenutačnom metodologijom uspostavlja pravilna ravnoteža između predvidljive i pravedne osnove za naplaćivanje naknade opskrbljivačima s jedne strane i održavanja signala za smanjenje potražnje tijekom očekivanog razdoblja najveće potražnje s druge strane.

(157) Neke zainteresirane strane istaknule su i niz zabrinutosti u pogledu alternativne metodologije „trijada":

(a) njome se ne bi ostvarilo stvarno smanjenje količine kapaciteta koju treba kupiti na tržištu kapaciteta ni trošak tog kapaciteta;

(b) trošak tržišta kapaciteta nerazmjerno bi se stavio na potrošače u kućanstvima;

(c) pružila bi nepredvidivu osnovu na temelju koje se računaju naknade budući da je ponudu u trijadama teško predvidjeti;

(d) preopterećenja sustava ne bi se nužno mogla povezati s trima razdobljima od pola sata koja čine trijade;

(e) aktivnost upravljanja potražnjom i/ili integrirane proizvodnje kako bi se izbjegle trijade (kojima se financiraju druge mjere) dovela je do neučinkovitih odluka o dispečiranju i sniženja veleprodajnih cijena u razdobljima najveće potrošnje.

(158) Druge zainteresirane strane kritizirale su odabranu metodologiju povrata troškova. Tvrde: i. da ona nije usklađena s očekivanjem da će se tržište kapaciteta aktivirati samo tijekom razdoblja najveće potražnje; ii. da vrlo malo pružatelja upravljanja potražnjom može smanjiti potražnju svakog zimskog dana između 16 i 19 sati te iii. da će se „stvarni" nedostatak kapaciteta precijeniti i da će ukupni troškovi tržišta kapaciteta biti veći. Te strane tvrde i da bi metodologija koja se temelji na razdobljima trijada bila primjerenija jer bi se stvorilo tržište za izbjegavanje troškova na tržištu kapaciteta. Jedna zainteresirana strana navela je još nekoliko argumenata: metodologija trijada ne bi utjecala na predvidljivost cijena za većinu opskrbljivača jer je profil gotovo svih potrošača u kućanstvima i malim poduzećima već utvrđen; izbjegavanje trijada bilo je uspješno u poticanju fleksibilnih kupaca da sudjeluju u upravljanju potražnjom i metodologija koja se temelji na razdoblju od 16 do 19 sati potiče upotrebu onečišćujuće autonomne proizvodnje iza brojila kako bi se smanjila potražnja tijekom tih razdoblja.

(159) Neke zainteresirane strane podržale su stajalište Komisije objašnjeno u uvodnoj izjavi 187. odluke o pokretanju postupka prema kojoj će Komisija pri procjeni tog pitanja uzeti u obzir i točku 25. EEAG-a, u kojoj se navodi da bi se spojivost mjere trebala ocijeniti isključivo na temelju kriterija utvrđenih u odjeljku 3.9.5. EEAG-a. Ta odredba ne sadržava nikakvo upućivanje na financiranje mjera za adekvatnost proizvodnje. Za razliku od toga, druge su zainteresirane strane uputile na presudu Općeg suda kako bi kritizirale to stajalište.

3.4. **Izbjegavanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu**

(160) Neke zainteresirane strane navele su da bi tržište kapaciteta trebalo: i. biti posebno osmišljeno da smanji emisije stakleničkih plinova podupiranjem sigurnosti sustava tehnologijama s nultom stopom emisija ili ii. podupirati više energije iz obnovljivih izvora ili iii. dati prednost izvorima koji su strateški važni iz perspektive dekarbonizacije i postupno isključivati goriva ili tehnologije koje onečišćuju i nisu usklađene s dekarboniziranim elektroenergetskim sektorom.

(161) U nekim je primjedbama navedeno i da bi se u ispitivanjima Komisije trebala uzeti u obzir nova pravila za mehanizme raspodjele kapaciteta iz Uredbe (EU) 2019/943, osobito kako bi se ograničio kapacitet s velikim emisijama CO_2.

3.5. **Obveza mirovanja**

(162) Neke zainteresirane strane istaknule su niz mjera koje je Ujedinjena Kraljevina poduzela nakon presude Općeg suda (vidjeti uvodnu izjavu 18.) – održavanje zamjenske dražbe T-1 i (možda) dražbe T-3 (vidjeti uvodne izjave 53. i 156. odluke o pokretanju postupka). Tim bi se dražbama nastavili provoditi postojeći ugovori u zamjenu za mogućnost odgođenih plaćanja i nastavak prikupljanja pristojbi za opskrbljivače. Time bi se sudionicima na tržištu kapaciteta dala gospodarska prednost tijekom razdoblja mirovanja, što bi stoga činilo nezakonitu potporu.

(163) Te su strane tražile Komisiju da izda nalog za obustavu u skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 ([45]), kojim bi se od Ujedinjene Kraljevine tražilo da obustavi svu nezakonitu potporu dok Komisija ne donese odluku o spojivosti potpore.

4. **PRIMJEDBE UJEDINJENE KRALJEVINE**

(164) U ovom su odjeljku sažete primjedbe Ujedinjene Kraljevine primljene 12. travnja 2019. o odluci o pokretanju postupka te primjedbe primljene 7. lipnja 2019., 19. srpnja 2019. i 12. rujna 2019.

4.1. **Cilj od zajedničkog interesa i nužnost mjere**

(165) Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, njezina analiza, koju je podržala Nacionalna mreža, operator sustava električne energije (NG ESO), pokazuje da bi nepostojanje tržišta kapaciteta negativno utjecalo na sigurnost opskrbe električnom energijom u Ujedinjenoj Kraljevini i povećalo očekivani gubitak opterećenja (LOLE) iznad standarda pouzdanosti od tri sata godišnje u svim godinama od 2019./2020. Ujedinjena Kraljevina navela je 7. lipnja 2019. da je zajedno s NG ESO-om preispitala analizu dostavljenu u prosincu 2018. i opisanu u uvodnim izjavama od 102. do 104. (i u uvodnim izjavama od 94. do 96. odluke o pokretanju postupka) te je potvrdila da ona i dalje predstavlja najnovije i najbolje stajalište o potrebi za tržištem kapaciteta.

(166) Ujedinjena Kraljevina ne slaže se s tvrdnjom da na tržištu električne energije u Velikoj Britaniji postoji prekomjerna ponuda:

(a) proces određivanja parametara koji upotrebljava NG ESO nije previše konzervativan, već se njime nastoji osigurati primjerena ravnoteža rizika (između prekomjerne nabave i nedovoljnog kapaciteta) u procesu koji je sam po sebi nesiguran. Podsjeća da Ofgem daje NG ESO-u poticaje za točno predviđanje potražnje ([46]);

(b) rasponi kapaciteta za zimu 2018./2019., koji su bili bolji od očekivanih, pokazuju znatnu nesigurnost i izazove koji postoje u točnom predviđanju budućih potreba za kapacitetom (uz napomenu da je procjena za 2018./2019. dovršena početkom 2014.). U izvješću NG ESO-a o zimskom predviđanju objašnjeno je da se očekivalo da će neke veće jedinice, koje nisu bile uspješne u dražbi na tržištu kapaciteta, nastaviti s radom tijekom zime 2018./2019. To je moglo biti posljedica viših veleprodajnih cijena do kojih je došlo zbog povećanja cijena plina i troškova ugljika;

(c) ta neočekivana i povoljna promjena tržišnih uvjeta prije zime 2018./2019. omogućila je vladi Ujedinjene Kraljevine i da te zime pruži povoljne izjave o stanju sigurnosti opskrbe unatoč presudi Općeg suda. Dok su postignute cijene trenutačno niske, Ujedinjena Kraljevina tvrdi da je to jedan od uspjeha tržišta kapaciteta, odnosno da su visoke razine tržišnog natjecanja u dražbama osigurale potreban kapacitet, uključujući i određeni novi kapacitet, uz manji trošak za potrošača nego što se u početku očekivalo;

(d) s obzirom na tvrdnju da je znatan rast operatora interkonekcijskih vodova doveo do prevelike ponude kapaciteta, Ujedinjena Kraljevina napominje da ti operatori sudjeluju u dražbama kapaciteta pa se njihov doprinos potrebama Ujedinjene Kraljevine za kapacitetom mora uzeti u obzir. Čimbenici za smanjenje kapaciteta za operatore interkonekcijskih vodova preispituju se svake godine kako bi se osiguralo da i dalje budu primjereni.

(167) Ujedinjena Kraljevina osporava ideju da bi se adekvatnost proizvodnje bolje osigurala isključivo energetskim tržištem: i. Ujedinjena Kraljevina podsjeća na tržišne nedostatke opisane u uvodnim izjavama od 105. do 109. (i u uvodnim izjavama od 97. do 101. odluke o pokretanju postupka); ii. kad je riječ o uvođenju pametnih brojila, njima se trenutačno koristi manje od trećine potrošača, a dinamične tarife s obzirom na sat potrošnje u vrlo su ranim fazama; Ujedinjena Kraljevina stoga ne smatra da se tržišni nedostatak pouzdanosti kao javnog dobra znatno promijenio od 2014. i prerano je za procjenu mjere u kojoj će viši stupanj provedbe u budućnosti utjecati na taj

([45]) Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

([46]) Ofgem u svojem izvješću „Stanje tržišta energije 2018." navodi: „Predviđanja Nacionalne mreže o potražnji prijenosa od 2011. dosljedno su bila veća od stvarne vrijednosti, za prosječno 1,5 GW. Iako se može smatrati razumnim da operator sustava zauzme konzervativni pristup predviđanju potražnje, to se mora uravnotežiti s troškovima nabave dodatnog kapaciteta. Tijekom prošle godine Nacionalna mreža uvela je niz promjena u procesu predviđanja potražnje, što je ukupno dovelo do smanjenja u shvaćanju osnovne potražnje."

tržišni nedostatak; iii. reforma isplatnih mehanizama dovela je do viših isplatnih cijena tijekom najveće potrošnje otkako je uvedeno tržište kapaciteta, ali prirodno visoka razina nesigurnosti u pogledu oskudice znači da je oslanjanje isključivo na visoke rente zbog ograničenosti resursa za ulagatelje opasna strategija: nije vjerojatno da će reforma isplatnih mehanizama sama riješiti problem novca koji nedostaje; iv. upućujući na preispitivanje australskih energetskih politika koje je 2018. provela Međunarodna energetska agencija, Ujedinjena Kraljevina napominje da je u Australiji došlo do visokih cijena električne energije zbog nedovoljnog tržišnog natjecanja i strukturnih problema, a ne zbog toga što je riječ o isključivo energetskom tržištu koje dobro funkcionira.

(168) Ujedinjena Kraljevina osporava i ideju da bi tržište kapaciteta produljilo problem novca koji nedostaje: i. konkurentnim dražbenim postupkom otkriva se razmjer novca koji nedostaje; budući da se odgovara na osnovna pitanja koja su dovela do problema novca koji nedostaje te se putem tržišta električne energije povećava mogućnost osiguravanja renti zbog ograničenosti resursa, Ujedinjena Kraljevina očekuje da će tržišni sudionici manje ovisiti o prihodima s tržišta kapaciteta jer će konkurentne dražbe smanjiti postignute cijene prema nuli; moguće je da tržište kapaciteta tada više neće biti potrebno; ii. suprotno onome što neke zainteresirane strane tvrde, Ujedinjena Kraljevina smatra da presuda Općeg suda ili kasnije odluke ili objave vlade nisu utjecale na tržišne cijene električne energije; ako se razmotre dugoročnija kretanja, čini se da su se prosječne cijene baznog opterećenja i nestabilnost cijena zapravo povećale od prve godine isporuke tržišta kapaciteta u 2017./2018.; to upućuje na to da drugi čimbenici imaju veći učinak na cijene i da neke zainteresirane strane precjenjuju učinak tržišta kapaciteta na smanjenje cijena.

(169) Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, navodeći Izvješće o kapacitetu električne energije iz 2018., dostupna je mala količina podataka o upravljanju potražnjom i najbolji je izvor ugovora o upravljanju potražnjom registar tržišta kapaciteta, kako je opisano u tablici 2. odluke o pokretanju postupka (vidjeti tablicu 1. ove Odluke). Analiza rezultata prvih prijelaznih dražbi (vidjeti tablicu 4.) pokazuje da se u približno 70 % upravljanja potražnjom kojem su dodijeljeni ugovori upotrebljava autonomna proizvodnja iza brojila, obično pričuvni dizelski generatori. Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, nedavno industrijsko ispitivanje pružatelja upravljanja potražnjom upućuje na visoku razinu sudjelovanja postojećeg upravljanja potražnjom (70 %) na tržištu kapaciteta. Nadalje, procjene sudjelovanja upravljanja potražnjom u drugim uslugama povezanima s električnom energijom obično su slične: na primjer, vrijednost sudjelovanja upravljanja potražnjom u portfelju proizvoda i usluga uravnoteženja Nacionalne mreže iznosila je 2015. približno 708 MW. Ujedinjena Kraljevina navodi da se mnogo puta pokušalo procijeniti ukupnu moguću količinu kapaciteta upravljanja potražnjom u Ujedinjenoj Kraljevini, ali da su te procjene popraćene znatnim ograničenjima koja su često povezana s nedostatkom stvarnih podataka, a to dovodi do vrlo različitih procjena. Na primjer, Ujedinjena Kraljevina navela je da je Udruženje za decentraliziranu energiju 2016. procijenilo da možda postoji do 9,8 GW snage u jedinicama diljem Ujedinjene Kraljevine koja bi se do 2020. mogla smanjiti barem jednom godišnje, dok se u budućim energetskim scenarijima Nacionalne mreže iz 2018. predviđa do 1 GW održivog industrijskog i komercijalnog smanjenja potražnje do 2019./2020. te se očekuje da će se ta vrijednost tijekom desetljeća otprilike udvostručiti.

(170) Kad je riječ o prijelaznim dražbama, Ujedinjena Kraljevina navodi da su one posebno osmišljene za potporu sektoru upravljanja potražnjom i u neovisnim procjenama tih dražbi utvrđeno je da su u velikoj mjeri bile uspješne u ostvarenju svojeg cilja. Sekundarni cilj prijelaznih dražbi bio je pomoći poboljšati razumijevanje tog sektora. Na temelju dokaza prikupljenih kao dio tih procjena utvrđeni su načini na koje se može poticati sudjelovanje upravljanja potražnjom na tržištu kapaciteta te su oni sada provedeni ili se provode (vidjeti „zajedničko ispitivanje" iz uvodne izjave 145. i preraspodjelu sastavnih dijelova CMU-ova upravljanja potražnjom iz uvodne izjave 180. u nastavku). Naposljetku, Ujedinjena Kraljevina navodi da je sudionicima prijelaznih dražbi onemogućen ulazak u dražbe T-4 održane 2014. i 2015. (dopušteno im je sudjelovanje u svim drugim dražbama T-4) jer im nije trebala dodatna potpora koja je bila dostupna na temelju prijelazne dražbe, budući da su već bili dovoljno zreli za nadmetanje u tim dražbama. Međutim, sudionicima prijelaznih dražbi bio je dopušten ulazak u dražbe T-1 za odgovarajuće godine isporuke, čime im je osiguran pristup tržištu u svakoj godini isporuke.

4.2. **Primjerenost mjere**

4.2.1. *Odabir instrumenta*

(171) Ujedinjena Kraljevina ne slaže se sa stajalištem nekih zainteresiranih strana da bi strateška rezerva bila poželjnija od tržišta kapaciteta na razini cijelog tržišta. Iako Ujedinjena Kraljevina priznaje da strateške rezerve mogu biti učinkovit način rješavanja privremenih zabrinutosti u pogledu adekvatnosti, manje su primjerena opcija na tržištima na kojima postoje ozbiljnije ili dulje zabrinutosti u pogledu kapaciteta jer su povezane s većim rizikom od

narušavanja tržišta. Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, to je posljedica niza čimbenika, osobito neučinkovitosti držanja rezerve izvan tržišta, zahtjeva u pogledu centraliziranijeg upravljanja tom strateškom rezervom koji mogu dovesti do kupnje nedovoljnog ili neprimjerenog rezervnog kapaciteta te rizika od toga da se rezerva s vremenom postupno poveća jer su elektrane odlučile „izigrati" mehanizam tako što će radije biti u rezervi nego preuzeti rizik povezan sa sudjelovanjem na isključivo energetskom tržištu ([47]).

(172) Osim toga, Ujedinjena Kraljevina tvrdi da strateška rezerva ne bi potaknula ulaganja u nove elektrane. Upravo suprotno, ona zapravo može dovesti do cjenovne granice (ili osjećaja cjenovne granice) na tržištu jer ulagatelji mogu biti zabrinuti da će tijela Ujedinjene Kraljevine u slučaju naglih povećanja cijena biti pod pritiskom da smanje cijenu dispečiranja rezerve, čime bi se ukinuli njihovi prihodi od oskudice i ugrozilo njihovo ulaganje. Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, tržišta kapaciteta na razini cijelog tržišta djelotvornija su u poticanju ulaganja u novi kapacitet kako bi se odgovorilo na zabrinutosti u pogledu dugoročnije adekvatnosti.

4.2.2. *Naknada isključivo za uslugu čiste dostupnosti kapaciteta*

(173) Ujedinjena Kraljevina navodi da je odabrala sustav obavješćivanja prije preopterećenja kako bi ispunila zahtjeve iz EEAG-a, osobito iz točke 225., u pogledu naknade za čistu dostupnost, a ne isporučenu energiju. Poseban mehanizam dispečiranja ometao bi tržišta. Ujedinjena Kraljevina kao dio petogodišnjeg preispitivanja namjerava ispitati mehanizme kojima bi sudionicima pružilo više informacija o preopterećenjima, ali ne predviđa uvođenje potpunog modela dispečiranja.

(174) Kad je riječ o djelotvornosti sustava kazni na tržištu kapaciteta, Ujedinjena Kraljevina razmotrit će jačanje sustava kazni kao odgovor na sve veće sudjelovanje nekonvencionalnih tehnologija kao popratnu mjeru nakon petogodišnjeg preispitivanja.

(175) Ujedinjena Kraljevina priznaje da se pružatelji kapaciteta mogu suočiti s kaznama u slučaju da fizički ne isporuče energiju tijekom razdoblja preopterećenja. S obzirom na to, može se smatrati da se na tržištu kapaciteta slijedi model „isporučene energije". Međutim, u kontekstu tržišta kapaciteta, u praksi je vrlo malo vjerojatno da će doći do poremećaja u dispečiranju jer Nacionalna mreža preopterećenja definira kao mjere posljednje opcije nakon što tržište ne uspije isporučiti energiju. Stoga bi tržište kapaciteta bilo u skladu s točkom 225. EEAG-a.

4.2.3. *Otvorenost mjere za sve relevantne pružatelje kapaciteta*

4.2.3.1. Moguća diskriminacija operatora upravljanja potražnjom zbog izostanka ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci

(176) Ujedinjena Kraljevina navodi da je pružateljima kapaciteta koji sudjeluju u prijelaznim dražbama bila dostupna vremenski ograničena inačica standardnog ugovora o kapacitetu: pružatelji kapaciteta mogli su odabrati staviti kapacitet na raspolaganje samo od 16 do 19 sati u zamjenu za manja plaćanja kapaciteta. Međutim, potražnja za tim proizvodom na prijelaznim dražbama pokazala se zanemarivom: samo jedan CMU od 89 CMU-ova koji su bili uspješni u dražbama odabrao je tu vrstu ugovora. Stoga se, prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, nepostojanje vremenski ograničenog proizvoda u glavnim dražbama ne može smatrati znatnom preprekom sudjelovanju. Nadalje, vlada Ujedinjene Kraljevine tvrdi da ugovori o vremenski ograničenom kapacitetu ne ispunjavaju u potpunosti zahtjev u pogledu adekvatnosti proizvodnje (preopterećenja sustava nisu nužno ograničena na to vrijeme dana) i da bi dodatno povećali složenost izračuna potrebnog ukupnog kapaciteta za određenu godinu isporuke.

4.2.3.2. Razlike u trajanju primjenjivih ugovora

(177) Ujedinjena Kraljevina navodi da bez pristupa dugoročnim ugovorima nova proizvodnja koja se financira iz projekta možda neće moći sudjelovati u dražbama kapaciteta. Bez tog duljeg razdoblja amortizacije podnositelji zahtjeva s razvojem koji se financira iz projekta morali bi davati ponude po višim cijenama, možda i cijenama koje su veće od cjenovne granice dražbe. Tako bi se bespotrebno povećale cijene ponuda, a time i ukupna potpora koja se plaća putem tržišta kapaciteta te rizik od neočekivani dobiti za druge pružatelje kapaciteta. Posljedica bi mogla biti čak i to da novoizgrađeni kapacitet uopće ne bi sudjelovao u dražbi, čime bi se smanjilo tržišno natjecanje u dražbama.

(178) Ujedinjena Kraljevina ističe da su primjedbe zainteresiranih strana koje upućuju na niske razine CAPEX-a za upravljanje potražnjom dosljedne informacijama o kapitalnim troškovima smanjenja potražnje prikupljenima u neovisnim procjenama druge prijelazne dražbe. Ujedinjena Kraljevina smatra da je prosječni trošak od 0,15 GBP/kW zanemariv kada se razmatra u odnosu na najmanji prag troškova opreme od 270 GBP/kW za

([47]) To je poznato kao problem „skliskog terena".

ugovore koji traju 15 godina. S obzirom na argument da su agregatori suočeni sa znatnim troškovima osoblja povezanima s upravljanjem i s traženjem klijenata, Ujedinjena Kraljevina napominje da je taj argument relevantan samo za aktivnost agregacije, a ne za upravljanje potražnjom samo po sebi, te da bi se slični argumenti mogli navesti i u odnosu na druge vrste kapaciteta. Osim toga, Ujedinjena Kraljevina navodi da bi novo upravljanje potražnjom s autonomnom proizvodnjom iza brojila isto moglo sudjelovati na tržištu kapaciteta kao proizvodnja i nadmetati se za ugovore koji traju 15 godina.

(179) Ujedinjena Kraljevina napominje da se načelom nediskriminacije ne zahtijeva da se prema svim poduzećima postupa na posve isti način u svim slučajevima. Razlike u postupanju mogu biti objektivno opravdane, štoviše, mogu biti i potrebne kako bi se izbjegla diskriminacija. Upravljanje potražnjom i novoizgrađena proizvodnja nisu u istom položaju, na primjer s obzirom na razinu CAPEX-a. S njima se stoga ne mora nužno postupati na isti način s obzirom na trajanje dostupnih ugovora. Dosadašnji rezultati dražbi ne upućuju na to da je različit pristup dugoročnim ugovorima u praksi poremetio rezultate dražbi. Uspješnost upravljanja potražnjom usporediva je s novoizgrađenom proizvodnjom (te je redovito i bolja od nje): na primjer, u posljednjoj dražbi T-4 nepotvrđeno upravljanje potražnjom ostvarilo je veće stope uspješnosti i veću ukupnu količinu od novoizgrađene proizvodnje.

(180) Naposljetku, Ujedinjena Kraljevina navodi da su pravila o tržištu kapaciteta izmijenjena u lipnju 2019. kako bi se operatorima upravljanja potražnjom omogućilo da preraspodijele sastavne dijelove svojih jedinica na tržištu kapaciteta tijekom ugovornog razdoblja. Ujedinjena Kraljevina tvrdi da bi bez odgovarajućih propisa omogućivanje pristupa operatora upravljanja potražnjom dugoročnijim ugovorima u tom slučaju moglo dovesti do propusta u sustavu. Operatori upravljanja potražnjom mogli bi zbrojiti skupe sastavne dijelove kako bi umjetno dosegnuli pragove CAPEX-a prije nego što ih razmijene s jeftinijima tijekom ugovornog razdoblja.

(181) Kad je riječ o isključenosti operatora interkonekcijskih vodova iz dugoročnih ugovora, Ujedinjena Kraljevina napominje da postoje planovi za nekoliko interkonekcijskih projekata unatoč tome što na tržištu kapaciteta nema višegodišnjih ugovora za operatore interkonekcijskih vodova, što ukazuje na to da dugoročni ugovori nisu potrebni za poticanje tih ulaganja.

(182) Ujedinjena Kraljevina smatra da je načelo upotrebe pragova CAPEX-a za određivanje duljine ugovora i dalje primjereno i da se njegova upotreba može produljiti. Stoga se Ujedinjena Kraljevina 12. rujna 2019. obvezala:

(a) da će svim vrstama kapaciteta (osim operatorima interkonekcijskih vodova) omogućiti da se prijave za pretkvalifikaciju za davanje ponuda za različita trajanja dostupnih ugovora ako mogu dokazati da ispunjavaju pragove troškova opreme (CAPEX) opisane u uvodnoj izjavi 75.; i

(b) da će i dalje preispitivati te pragove CAPEX-a kako bi osigurala da su oni i dalje primjereni.

4.2.3.3. Ograničeno jamstvo za količinu u dražbi T-1

(183) Cilj je odabranog pristupa izdvajanja kapaciteta za dražbu T-1 uspostaviti ravnotežu između smanjenja rizika za sigurnost opskrbe (za što bi bila povoljnija veća količina u dražbama T-4) i rizika od prekomjerne nabave (za što bi bila povoljnija veća količina u dražbama T-1). Nadalje, dražbe T-1 smatraju se boljim putem za pristup kapaciteta upravljanja potražnjom tržištu jer taj kapacitet obično ima kraća vremena isporuke.

(184) Obveza u pogledu količine koja se stavlja na dražbu iz Odluke iz 2014. dosad je ispunjena i stvarne količine stavljene na dražbu u dražbi T-1 premašile su količinu rezerviranu četiri godine prije.

(185) Ujedinjena Kraljevina navela je i da bi se rezerviranjem fiksnog postotka ukupne količine kapaciteta za godinu isporuke za dražbe T-1 četiri godine unaprijed smanjila količina kapaciteta dostupna novim postrojenjima u dražbi T-4 te bi to stoga bilo diskriminirajuće. Ujedno bi i povećalo količinu u dražbama T-1 na razinu koja se možda neće moći ispuniti i moglo bi dovesti do nekonkurentnih dražbi T-1, osobito ako bi se to podudaralo sa zatvaranjem dodatnih elektrana.

(186) Mogućnost ministra da odgodi ili otkaže dražbu kapaciteta (vidjeti uvodne izjave 65. i 138.) nužna je da bi se osigurao djelotvoran nadzor tržišta kapaciteta i dražbenog postupka te kako bi se vladi Ujedinjene Kraljevine omogućilo da poduzme mjere u nepredviđenim okolnostima (npr. otkazivanje dražbi nakon presude Općeg suda). Osim toga, Ujedinjena Kraljevina napominje da ti mehanizmi na isti način utječu na dražbe T-4 i T-1 te na sve pretkvalificirane sudionike. Stoga se ne može reći da oni određenu vrstu pružatelja kapaciteta stavljaju u nepovoljniji položaj.

(187) Kako bi nastavila osiguravati vidljivost za pružatelje kapaciteta, Ujedinjena Kraljevina obvezala se 12. rujna 2019.:

(a) da će na dražbama za jednu godinu unaprijed nastaviti kupovati barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije kao dio procesa određivanja parametara za dražbu za četiri godine unaprijed za istu godinu isporuke; i

(b) da će nastaviti upotrebljavati metodologiju izdvajanja na temelju 95-postotnog intervala pouzdanosti opisanu u uvodnoj izjavi 62. kako bi utvrdila najmanju količinu kapaciteta koju će izdvojiti za dražbu za jednu godinu unaprijed.

(188) Prema stajalištu Ujedinjene Kraljevine: i. dražbom T-2 usmjerenom na manju, decentraliziranu proizvodnju diskriminirale bi se elektrane s duljim vremenima izgradnje. Nadalje, nije jasna potreba za dražbom T-2 s obzirom na to da je mala integrirana proizvodnja s kraćim vremenima izgradnje dosad bila jedna od najuspješnijih kategorija nove proizvodnje na dražbama T-4. Kao ii. tjedne dražbe ne bi pružale dugoročne signale za ulaganje, što je cilj tržišta kapaciteta, i nije jasno koju bi prednost pružale u pogledu sigurnosti opskrbe ili na koji bi se način razlikovale od postojećih mehanizama sekundarnog trgovanja.

4.2.3.4. Najniži prag za sudjelovanje

(189) Ujedinjena Kraljevina napominje da je svrha najnižeg praga od 2 MW osigurati mogućnost upravljanja procesima na tržištu kapaciteta. Mogućnost udruživanja osigurava da se manji kapacitet ne isključi s tržišta kapaciteta ili da ne bude u nepovoljnijem položaju. Prijelazna dražba nije privukla znatan interes CMU-ova koji su manji od 2 MW (vidjeti uvodnu izjavu 68.). Ujedinjena Kraljevina navodi da u najnovijim dražbama nisu primijećeni klasteri CMU-ova oko razine od 2 MW, što bi se moglo očekivati da postoji sklonost ili želja za manjim CMU-ovima. Osim toga, kao i u prijavi iz 2014., Ujedinjena Kraljevina podsjetila je da su 2 MW nizak prag, osobito zbog toga što su usluge uravnoteženja Nacionalne mreže u 2014. imale više pragove za sudjelovanje (kratkoročni sustav skladištenja (STOR) i frekvencijski odziv postavljeni su na 3 MW) i zato što je taj prag mnogo niži od pragova koji se upotrebljavaju u mnogim drugim europskim mehanizmima raspodjele kapaciteta, u kojima nisu bili neuobičajeni pragovi od 10 do 50 MW (uz upućivanje na Završno izvješće o sektorskom istraživanju o mehanizmima za razvoj kapaciteta ([48])).

(190) Ujedinjena Kraljevina slaže se s primjedbama zainteresiranih strana navedenima u uvodnim izjavama od 143. do 145.

(191) Ujedinjena Kraljevina navodi da bi sudjelovanje kao dio kolektivnog CMU-a u većini slučajeva trebalo omogućiti zaštitu od rizikâ od neisporuke. Agregator može oblikovati svoje CMU-ove tako da neuspjeh jednog sastavnog dijela može nadoknaditi drugi dio unutar istog CMU-a ili drugi CMU unutar portfelja, čime se smanjuje rizik od nastanka kazni ili naknada za raskid ugovora.

(192) Ujedinjena Kraljevina navodi i da se zadržavanje razine jamstva za ozbiljnost ponude na polovini razine za novoizgrađenu proizvodnju smatra primjerenim kako bi se osiguralo da se tim zahtjevom ne stvori nepotrebna prepreka ulasku novog upravljanja potražnjom. Kad je riječ o izloženosti operatora upravljanja potražnjom najvišoj razini jamstva za ozbiljnost ponude čak i ako je najveći dio potvrđen, promjenom pravila o preraspodjeli sastavnih dijelova (vidjeti uvodnu izjavu 180.) stvoren je mehanizam fleksibilnosti kako bi se u potpunosti odgovorilo na to pitanje.

(193) Ujedinjena Kraljevina priznaje da možda postoji nekoliko CMU-ova koji su manji od 2 MW koji bi željeli sudjelovati u dražbama i radije ne bi sudjelovali kolektivno, ali smatra da najniži prag od 2 MW ne čini tehničku prepreku sudjelovanju upravljanja potražnjom. Međutim, Ujedinjena Kraljevina priznaje da je od 2014. na tržištima električne energije prisutno kretanje prema nižim pragovima za ulazak, kao što je prag od 1 MW za TERRE ([49]).

(194) Kako bi uzela u obzir kretanja na tržištu opisana u uvodnoj izjavi 193., Ujedinjena Kraljevina obvezala se 12. rujna 2019.:

(a) da će smanjiti najniži prag za sudjelovanje na tržištu kapaciteta, kako je opisano u uvodnim izjavama 30. i 31., na 1 MW za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020.; i

([48]) Završno izvješće o sektorskom istraživanju o mehanizmima za razvoj kapaciteta, SWD(2016) 385 final.

([49]) Transeuropska zamjenska raspodjela rezervi, paneuropsko tržište za usluge uravnoteženja za koje se očekuje da će stupiti na snagu krajem 2019.

(b) da će ponovno procijeniti taj prag do listopada 2021. kako bi ispitala mogućnost dodatnog smanjenja.

4.2.3.5. Otvorenost mjere za obnovljive izvore energije i nove tehnologije

(195) Ujedinjena Kraljevina navodi da se 2014. očekivalo da će za energiju vjetra i solarnu energiju zbog velikih kapitalnih troškova biti potrebna velika i izričita potpora za niskougljične tehnologije, kao što je program Ugovori za razliku (CfD) ili njegov prethodnik, Obvezni prelazak na obnovljive izvore energije (RO). Primanje tih subvencija *de facto* bi ih isključila iz sudjelovanja na tržištu kapaciteta. Stoga se nije smatralo potrebnim osmisliti i provoditi pravila za omogućivanje njihova sudjelovanja.

(196) Ujedinjena Kraljevina priznaje da su se kapitalni troškovi za određene obnovljive izvore energije u posljednjih nekoliko godina znatno smanjili. Kad je postalo jasno da postoji interes za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije dobivene iz vjetra i solarnih postrojenja bez subvencija te za njihovo uključivanje u tržište kapaciteta, potrebne izmjene ispitane su i provedene što prije, među ostalim i uspostava nove metodologije za smanjenje kapaciteta i osiguravanje da ne dođe do udvostručavanja državne potpore. Potrebne izmjene pravila o tržištu kapaciteta kako bi se dodale nestalne tehnologije parlament Ujedinjene Kraljevine donio je 4. lipnja 2019. Ujedinjena Kraljevina potvrđuje da će obnovljivi izvori energije (energija vjetra i solarna energija) moći sudjelovati u dražbama T-1, T-3 i T-4 koje se planiraju za siječanj 2020. (podložno pozitivnoj konačnoj odluci o državnoj potpori o programu). Stoga bi vjetroelektrana navedena u prethodnoj uvodnoj izjavi 146., koja nije mogla sudjelovati u pretkvalifikaciji za otkazanu dražbu T-4 iz 2018., i dalje mogla sudjelovati u sljedećoj dražbi T-3, tj. dražbi za istu godinu isporuke (2022./2023.).

(197) Kako bi osigurala ponavljanje situacije slične onoj opisanoj u prethodnoj uvodnoj izjavi 146., Ujedinjena Kraljevina obvezala se 12. rujna 2019. da će izraditi sva potrebna pravila (na primjer, ali ne isključivo, čimbenike za smanjenje kapaciteta) kako bi osigurala djelotvorno sudjelovanje svih novih vrsta kapaciteta koji mogu djelotvorno pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje čim taj kapacitet bude mogao pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje.

(198) Ujedinjena Kraljevina ne slaže se s primjedbom navedenom u prethodnoj uvodnoj izjavi 147. Navodeći primjer ekstremnih vremenskih uvjeta iz ožujka 2018. (tzv. „Zvijer s istoka" (*Beast from the East*)) kada je vjetar naveden kao ključni čimbenik koji je pridonio izbjegavanju preopterećenja, Ujedinjena Kraljevina ističe da vjetar daje znatan doprinos sigurnosti opskrbe. Stoga je nakon opširne analize izrađena primjerena metodologija za smanjenje kapaciteta za uključivanje tih postrojenja u tržište kapaciteta.

4.2.3.6. Sudjelovanje interkonekcijskog kapaciteta

(199) Ujedinjena Kraljevina navodi da je uvijek bilo jasno kako ona smatra da je izravno sudjelovanje stranog kapaciteta na tržištu kapaciteta najbolje rješenje koje pridonosi sigurnosti opskrbe. Međutim, zbog razloga navedenih u uvodnoj izjavi 35. (i uvodnoj izjavi 28. odluke o pokretanju postupka) nije bilo moguće odmah provesti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta.

(200) Uzimajući u obzir činjenicu da su druge države članice od 2014. provele mehanizme raspodjele kapaciteta na razini tržišta s mogućnošću izravnog sudjelovanja stranih kapaciteta i uzimajući u obzir da je Uredba (EU) 2019/943 stupila na snagu 4. srpnja 2019., Ujedinjena Kraljevina obvezala se 12. rujna 2019.:

(a) da će nastojati provesti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta u dražbama za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020., što ovisi o sporazumima o suradnji s operatorima prijenosnih sustava u susjednim zemljama u kojima se nalaze kapaciteti koji sudjeluju; i, u svakom slučaju,

(b) da će primijeniti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počne nakon što ACER odobri metodologije, zajednička pravila i uvjete navedene u članku 26. točki 11. Uredbe o električnoj energiji (EU) 2019/943 te ih objavi na svojim internetskim stranicama u skladu s člankom 27. prethodno navedene uredbe te nakon što oni postanu primjenjivi.

(201) Ujedinjena Kraljevina ne smatra da sustav „gornje i donje granice" za operatore interkonekcijskih vodova tim operatorima daje nepoštenu prednost u dražbi na tržištu kapaciteta. Prije procjene prihoda operatora interkonekcijskih vodova u vezi sa sustavom gornje i donje granice uzimaju se u obzir svi prihodi od tržišta kapaciteta. Operator interkonekcijskih vodova primio bi isplatu u skladu s donjom granicom samo ako su ukupni prihodi (uključujući prihode od tržišta kapaciteta) manji od unaprijed definirane donje granice. Slično tome, ako su ukupni prihodi veći od gornje granice, operator interkonekcijskih vodova vratit će višak potrošaču. Operatori interkonekcijskih vodova i dalje su izloženi tržišnim cijenama i nestabilnosti prihoda u okviru sustava gornje i donje granice.

(202) Naposljetku, Ujedinjena Kraljevina navela je da je od rujna 2014. svim dionicima objasnila da će operatori interkonekcijskih vodova moći sudjelovati u dražbama za godinu isporuke 2019./2020.: dakle, ne u dražbi T-1 koja je organizirana početkom 2018. za godinu isporuke 2018./2019. Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, ona se, kao dio procesa procjene državne potpore iz 2014., obvezala na sljedeće: ako se u *ex post* procjeni pokaže da je doprinos operatora interkonekcijskih vodova u dražbi T-4 planiranoj 2014. bio precijenjen, Ujedinjena Kraljevina smanjit će količinu kapaciteta u dražbi T-1 iz 2017. u skladu s tim (vidjeti uvodnu izjavu 124. Odluke iz 2014.). Kako bi ispunila tu obvezu, Ujedinjena Kraljevina tvrdila je da je morala smanjiti količinu kapaciteta koju treba kupiti u dražbi T-1 za godinu isporuke 2018./2019., što nije bilo u skladu s povećanjem količine kapaciteta koji treba kupiti (koje bi bilo potrebno kako bi se operatorima interkonekcijskih vodova omogućilo da sudjeluju u toj dražbi T-1). Kad je riječ o metodologiji za smanjenje kapaciteta koja se upotrebljava za operatore interkonekcijskih vodova, Ujedinjena Kraljevina navela je da se metodologije razlikuju među različitim vrstama tehnologije kako bi se osigurali ravnopravni uvjeti tržišnog natjecanja. Točnije, čimbenici za smanjenje kapaciteta određuju se na temelju pojedinačnih operatora interkonekcijskih vodova zbog znatnih razlika među tim operatorima i povezanim tržištima. Osim toga, NG ESO svake godine utvrđuje odgovarajući modelirani raspon čimbenika za smanjenje kapaciteta za svaku međusobno povezanu zemlju (upotrebom stohastičke paneuropske metodologije modeliranja). Cijelu tu metodologiju zatim provjerava PTE, koji potvrđuje da je analiza NG ESO-a točna i primjerena te predlaže primjereno smanjenje kapaciteta u svakom rasponu. Ministar zatim donosi konačne vrijednosti. Ujedinjena Kraljevina istaknula je i da dodjeljivanje dugoročnih ugovora operatorima interkonekcijskih vodova ne bi bilo usklađeno sa stajalištem Ujedinjene Kraljevine da je interkonekcijski model kratkoročno rješenje (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 199.), koje se primjenjuje do uvođenja izravnog sudjelovanja stranog kapaciteta.

4.3. **Proporcionalnost mjere**

4.3.1. *Razlike u trajanju dostupnih ugovora*

(203) Primjedbe koje se odnose na trajanje dostupnih ugovora sažete su u prethodnim uvodnim izjavama od 177. do 180.

4.3.2. *Isključivanje dugoročnog STOR-a*

(204) Ujedinjena Kraljevina tvrdila je da se pristup koji je 2014. primijenila na pružatelje dugoročnog STOR-a (LT STOR) temeljio na najboljim dokazima koji su tada bili dostupni. Očekivalo se da će operatori moći ostvariti neočekivanu dobit ako im se omogući sudjelovanje na tržištu kapaciteta, što bi bilo u suprotnosti s točkama 228. i 230. EEAG-a. Tada je bilo razumno očekivati da bi operatori STOR-a u narednim godinama imali znatne naknade za korištenje uz fiksna plaćanja raspoloživosti.

(205) Ujedinjena Kraljevina nije očekivala da će naknade za korištenje zapravo u potpunosti nestati. Sada je izgledno da bi pružatelji LT STOR-a primali naknade za korištenje samo u slučaju preopterećenja jer će Nacionalna mreža u tom slučaju dispečirati sve resurse koji su joj na raspolaganju.

(206) Ujedinjena Kraljevina tvrdila je da je onemogućivanje elektranama za LT STOR da daju ponude na tržištu kapaciteta za dugoročne ugovore u skladu s logikom pružanja dugoročnih ugovor samo onim elektranama koje bi u suprotnom bile suočene s preprekom ulasku. Nadalje, elektrane koje su puštene u pogon do trenutka prve dražbe na tržištu kapaciteta u 2014. više se nisu mogle smatrati „novima”.

(207) Ujedinjena Kraljevina istaknula je da su operatori mogli odlučiti izaći iz ugovora o STOR-u u slučaju uspjeha u dražbama na tržištu kapaciteta s obzirom na to da nisu postojale kazne za raskid njihovih ugovora o dugoročnom STOR-u.

(208) Ujedinjena Kraljevina pojasnila je da zainteresirane strane 2014. nisu predložile predloženi „mehanizam za povrat sredstava” i da se on nije smatrao potrebnim jer se smatralo da su prihodi dostupni operatorima LT STOR-a jednakovrijedni programima subvencija za niskougljične tehnologije (CfD, RO, FiT) koje su isto isključene iz sudjelovanja na tržištu kapaciteta.

(209) Ujedinjena Kraljevina napomenula je da korektivna mjera retroaktivne dodjele ugovora elektrani koju je predložila zainteresirana strana, počevši od 2014., nije razumna. Njom bi se operatoru dao nerizični prihod koji financiraju potrošači za razdoblje tijekom kojeg on nije imao nikakve obveze isporuke na temelju tržišta kapaciteta.

(210) Budući da su se tržišne okolnosti možda promijenile od 2014., Ujedinjena Kraljevina želi razmotriti je li njihova prihvatljivost primjerena u budućim dražbama.

4.3.3. *Metoda povrata troškova*

(211) Ujedinjena Kraljevina istaknula je da EEAG (točka 3.9.5.) ne uključuje financiranje mjere za adekvatnost proizvodnje kao relevantnog kriterija za procjenu proporcionalnosti mjere. Ipak, Ujedinjena Kraljevina smatra da je metodologija podmirivanja troškova proporcionalna.

(212) Ujedinjena Kraljevina navela je da, neovisno o tome koliko se upravljanje potražnjom potiče izbjegavanjem troškova na tržištu kapaciteta, to se ne može odraziti u smanjenju ukupne količine na tržištu kapaciteta. To je zato što isti kapacitet upravljanja potražnjom može sudjelovati na tržištu kapaciteta i pružati traženu količinu. Smanjenje ukupne količine na tržištu kapaciteta dovelo bi do rizika od dvostrukog brojanja kapaciteta koji pruža taj operator upravljanja potražnjom: prvo kao očekivanog smanjenja potražnje na temelju tržišta i zatim kao pružatelja upravljanja potražnjom unutar tržišta kapaciteta u slučaja uspjeha u dražbi.

(213) Nadalje, već postoje veliki poticaji za smanjenje potražnje tijekom triju polusatnih trijada najveće potrošnje (vrijednost koristi koja proizlazi iz mehanizama naplate upotrebom prijenosnog sustava povećala se s približno 10 GBP/kW u 2005./2006. na približno 47 GBP/kW u 2016./2017. te se predviđalo da će se povećati na više od 70 GBP/kW do 2020./2021.). Omogućivanje izbjegavanja troškova na tržištu kapaciteta u tom istom razdoblju vjerojatno ne bi potaknulo nikakvu dodatnu aktivnost upravljanja potražnjom, ali vjerojatno bi pružilo veću novčanu naknadu pružateljima upravljanja potražnjom koji već rade na smanjenju potražnje u tim razdobljima.

(214) Ujedinjena Kraljevina napomenula je da preopterećenja sustava neće nužno biti povezana s trima polusatnim razdobljima koja čine trijade – preopterećenja mogu biti povezana i s vremenima male dostupnosti proizvodnje (npr. vjetra) ili mogu trajati dulje. Osim toga, predviđanje opskrbe (i tržišnog udjela opskrbe) prema trijadama teško je jer se trijade utvrđuju *ex post* (tj. njihov vremenski okvir poznat je tek nakon kraja sezone trijada). Stoga bi se opskrbljivači mogli suočiti s velikim razlikama između svojih predviđenih i stvarnih troškova tržišta kapaciteta, a to bi moglo dovesti do većeg troška za potrošače jer bi opskrbljivači nastojali upravljati nesigurnošću prenošenjem troškova u obliku premije za rizik. Nadalje, ako bi se metodologija povrata troškova na tržištu kapaciteta temeljila na većem broju sati (tj. u razdobljima najveće potrošnje od 16 do 19 sati tijekom zimskih radnih dana), većim industrijskim kupcima bilo bi teže potpuno izbjeći troškove tržišta kapaciteta te se s njima stoga postupa sličnije domaćim potrošačima i malim poduzećima.

(215) Prema stajalištu Ujedinjene Kraljevine argument da trenutačna metodologija kao upravljanje potražnjom potiče samo autonomnu proizvodnju iza brojila temelji se na pretpostavci da je razdoblje od 16 do 19 sati predugo da bi kupci redovno mogli smanjiti potražnju tijekom tih sati. Ujedinjena Kraljevina napominje kako nije potrebno smanjiti potražnju tijekom cijelog razdoblja da bi se ostvarila korist; to bi značilo samo da pružatelji smanjenja potražnje ne bi ostvarili punu korist.

(216) Iako Ujedinjena Kraljevina smatra da je odabrana metodologija povrata troškova proporcionalna jer se njome zadržava određeni poticajni učinak te se izbjegavaju ili ublažavaju negativni učinci povezani s metodologijom trijada, kao dio procesa petogodišnjeg preispitivanja namjerava istražiti mogu li određene promjene biti korisne kako bi se odrazili stečeno iskustvo i kretanja na tržištu.

4.4. **Izbjegavanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu**

(217) Ujedinjena Kraljevina napomenula je da se Uredbom (EU) 2019/943 od država članica zahtijeva da postupno uklone ugovore i plaćanja za proizvodni kapacitet (uključujući generatore za autonomnu proizvodnju iza brojila koje upotrebljavaju operatori upravljanja potražnjom) koji emitira više od 550 grama CO_2 iz fosilnih goriva po kWh električne energije. Odgovarajuća izmjena pravila o tržištu kapaciteta stupila je na snagu 18. srpnja 2019. Njom je uvedeno ograničenje emisija ugljika te razine za novoizgrađeni kapacitet koji se želi pretkvalificirati za dražbe kapaciteta koje će se održati početkom 2020. (uključujući sve novoizgrađene sastavne dijelove koji ulaze kao nepotvrđeno upravljanje potražnjom).

(218) Ujedinjena Kraljevina obvezala se 12. rujna 2019. da će poštovati odredbe Uredbe (EU) 2019/943 i osobito da će do kraja 2020. donijeti regulatorne izmjene kojima će osigurati da najkasnije od 1. srpnja 2025. proizvodni kapacitet koji je počeo s komercijalnom proizvodnjom prije 4. srpnja 2019. i koji emitira više od 550 grama CO_2 iz fosilnih goriva po kWh električne energije i više od 350 kg CO_2 iz fosilnih goriva prosječno godišnje po instaliranom kWe ne preuzima obveze niti prima plaćanja ili obveze za buduća plaćanja u okviru tržišta kapaciteta.

4.5. **Obveza mirovanja**

(219) Ujedinjena Kraljevina priznaje da je posljedica presude Općeg suda ta da joj nije dopušteno dodjeljivati potporu dok ili osim ako Komisija ne donese odluku kojom odobrava dodjelu državne potpore na temelju programa tržišta kapaciteta nakon službenog istražnog postupka. Međutim, iz presude ne proizlazi da Ujedinjena Kraljevina ne može upravljati elementima programa koji ne uključuju dodjelu nikakve potpore.

(220) Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine obveza mirovanja nije prekršena u sljedećim situacijama:

(a) dodjela uvjetnih ugovora o kapacitetu („CCA-i”) nakon dražbe za nadopunu T-1 održane u lipnju 2019. (vidjeti uvodnu izjavu 18. točku (a)) jer oni pružateljima ne daju nikakvu gospodarsku prednost osim ako i dok Komisija ne odobri državnu potporu. Od pružatelja će se zahtijevati da ispune određene obveze bez ikakvog jamstva da će primiti plaćanja kapaciteta ili drugu gospodarsku prednost jer plaćanja ovise o odobrenju Komisije;

(b) zahtijevanje da pružatelji ispune svoje obveze na temelju postojećih ugovora o kapacitetu tijekom razdoblja mirovanja. Pružatelji ponovno nemaju nikakvo jamstvo da će im se naposljetku isplatiti plaćanja kapaciteta. Nadalje, time se na pružatelje kapaciteta stavlja opterećenje umjesto da im se daje prednost;

(c) omogućivanje opskrbljivačima da vrše dobrovoljna plaćanja tijelu za obračun na tržištu kapaciteta tijekom razdoblja mirovanja kako bi nadoknadili svoju moguću odgovornost za pristojbe za opskrbljivače i omogućivanje tijelu za obračun da prima ta plaćanja. Plaćanjima opskrbljivača neće se financirati potpora osim ako i dok Komisija ne odobri državnu potporu.

4.6. **Transparentnost**

(221) Ujedinjena Kraljevina obvezala se primijeniti uvjete u pogledu transparentnosti utvrđene u odjeljku 3.2.7. EEAG-a u mjeri u kojoj je to primjenjivo na potporu odobrenu na temelju tržišta kapaciteta.

5. **PROCJENA POTPORE**

5.1. **Državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a**

(222) U odluci o pokretanju postupka Komisija je izrazila preliminarno stajalište da mjera čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Ni Ujedinjena Kraljevina ni bilo koja zainteresirana strana nije dovela u pitanje to stajalište.

(223) Člankom 107. stavkom 1. Ugovora državna potpora definira se kao „svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku”.

(224) Državna potpora obuhvaćena člankom 107. stavkom 1. Ugovora nije spojiva s unutarnjim tržištem ako „narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj […] u mjeri u kojoj to utječe na trgovinu među državama članicama”.

(225) U članku 107. stavcima 2. i 3. Ugovora navedene su konkretne okolnosti u kojima se potpora ipak smatra ili se može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem. Procjena Komisije o tome je li ne neka od tih okolnosti primjenjiva u ovom slučaju utvrđena je u odjeljku 6.

5.1.1. *Pripisivost državi i financiranje državnim sredstvima*

(226) Da bi se mjere smatrale državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora: (a) moraju biti pripisive državi i (b) sredstva se moraju dodijeliti iz državnih sredstava, izravno ili neizravno putem bilo kojeg javnog tijela koje je osmislila ili uspostavila država ([50]). Zbog razloga navedenih u uvodnim izjavama od 227. do 229. ove Odluke, Komisija smatra da se mjera može pripisati Ujedinjenoj Kraljevini i da plaćanja kapaciteta čine državna sredstva jer su pod kontrolom države.

(227) Tržište kapaciteta uspostavio je ministar energetike i klimatskih promjena Ujedinjene Kraljevine na temelju ovlasti koje su mu dodijeljene Zakonom o energiji iz 2013. Ujedinjena Kraljevina donijela je sekundarno zakonodavstvo u obliku propisa o kapacitetu električne energije i pravila o tržištu kapaciteta 1. kolovoza 2014. kojima se regulira provedba tržišta kapaciteta. Država je odgovorna za pitanja kao što su odobravanje količine kapaciteta koji treba staviti na dražbu, postupke pretkvalifikacije, sadržaj ugovorâ o kapacitetu i obveze nositelja kapaciteta.

([50]) Predmet 76/78, Steinike i Weinlig protiv Njemačke [1977.] ECR 595, točka 21.; predmet C-379/98 PreussenElektra [2001.] ECR I-2099, točka 58.; predmet C-706/17 Achema [2019.], točka 47. i dalje.

(228) Ujedinjena Kraljevina uspostavila je tijelo za obračun koje osigurava odgovornost za proces obračuna i plaćanja koja se vrše te za upravljanje tim procesom i njegovu kontrolu. Tijelo za obračun u vlasništvu je države i tijela Ujedinjene Kraljevine naveli su da vlada zadržava kontrolu nad njim (vidjeti uvodnu izjavu 27.).

(229) Kako je opisano u uvodnim izjavama 88. i 89., mjera se financira putem dodatne pristojbe (naknade), koja je zakonski utvrđena i koja se naplaćuje svim licenciranim opskrbljivačima. Naknada je obvezna i prikuplja je tijelo za obračun. Tijelo za obračun zatim naređuje plaćanja pružateljima kapaciteta. Država je ovlaštena raspolagati sredstvima putem tijela za obračun.

5.1.2. *Gospodarska prednost koja se dodjeljuje određenim poduzetnicima ili proizvodnji određene robe (selektivna prednost)*

(230) Prednost, u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, svaka je gospodarska korist koju poduzetnik ne bi ostvario u uobičajenim tržišnim uvjetima, odnosno u nedostatku intervencije države ([51]).

(231) Komisija napominje da uspješni ponuditelji u dražbama na tržištu kapaciteta dobivaju naknadu putem tržišta kapaciteta, a koju ne bi dobili da na tržištu električne energije, u uobičajenim gospodarskim uvjetima, samo prodaju električnu energiju i pomoćne usluge (BETTA – opisano u odjeljku 2.8.). Mjerom se stoga daje gospodarska prednost poduzetnicima koji su bili uspješni u dražbama na tržištu kapaciteta. Ta je prednost selektivna jer stavlja u povoljniji položaj samo određene poduzetnike, točnije uspješne ponuditelje u dražbama na tržištu kapaciteta, koji se nalaze u sličnom činjeničnom i pravnom položaju kao i drugi pružatelji kapaciteta koji nisu mogli sudjelovati ili nisu sudjelovali u dražbama na tržištu kapaciteta ili koji su sudjelovali, ali nisu bili uspješni.

(232) Nadalje, mjerom je dosad dodijeljena selektivna prednost samo određenim poduzetnicima koji mogu pomoći odgovoriti na utvrđene probleme s adekvatnošću jer su kapaciteti manji od 2 MW (vidjeti uvodne izjave 30. i 31.) i strani kapaciteti isključeni iz izravnog sudjelovanja na tržištu kapaciteta (vidjeti uvodnu izjavu 34.) iako mogu pomoći u smanjenju utvrđenog problema s adekvatnošću. U budućnosti će postojanje najnižeg praga za sudjelovanje na tržištu kapaciteta, čak i ako se smanji kako je opisano u uvodnoj izjavi 193., nastaviti isključivati izravno sudjelovanje određenog kapaciteta (tj. kapaciteta koji ne sudjeluje kolektivno) na tržištu kapaciteta. Nadalje, tržište kapaciteta i dalje će isključivati određena poduzeća koja mogu pomoći u rješavanju utvrđenog problema adekvatnosti sve dok na tržištu kapaciteta ne bude mogao sudjelovati sav strani kapacitet koji se nalazi u susjednim i drugim državama članicama. Stoga se i iz te uže perspektive mjerom dodjeljuje selektivna prednost.

5.1.3. *Narušavanje tržišnog natjecanja i trgovine u EU-u*

(233) Mjera bi mogla narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu na unutarnjem tržištu. Proizvodnja električne energije i veleprodajna i maloprodajna tržišta električne energije djelatnosti su koje su u cijeloj Uniji otvorene tržišnom natjecanju ([52]). Stoga svaka prednost koju poduzeća iz tog sektora ostvare državnim sredstvima potencijalno može utjecati na trgovinu unutar Unije i narušiti tržišno natjecanje.

5.1.4. *Zaključak o procjeni na temelju članka 107. stavka 1. Ugovora*

(234) S obzirom na procjenu utvrđenu u ovom odjeljku, Komisija zaključuje da mjera čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Članak 107. stavak 1. podliježe primjeni neke od konkretnih osnova za spojivost utvrđenih u članku 107. stavcima 2. i 3. Ugovora. Jedina osnova koja bi mogla biti relevantna u ovom predmetu utvrđena je u članku 107. stavku 3. točki (c). U odjeljku 6. procjenjuje se je li ta osnova ispunjena u ovom predmetu.

5.2. **Zakonitost potpore**

(235) Iako su tijela Ujedinjene Kraljevine prijavila mjeru tržišta kapaciteta prije njezina stupanja na snagu, Opći sud kasnije je poništio Odluku iz 2014. o odobrenju mjere. S obzirom na presudu Općeg suda, kojom se poništava Odluka iz 2014., provedba predmetne mjere mora se smatrati nezakonitom do presude Općeg suda ([53]).

([51]) Presuda Suda od 11. srpnja 1996., SFEI i drugi, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, točka 60.; presuda Suda od 29. travnja 1999., Španjolska protiv Komisije, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, točka 41.

([52]) Vidjeti osobito Uredbu (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 (SL L 211, 14.8.2009., str. 15.), Direktivu 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.), Uredbu (EU) 2019/943 i Direktivu 2019/944 (EU) Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

([53]) Vidjeti predmet C-199/06 CELF, ECLI:EU:C:2008:79, točke 61. i 64.

(236) Od donošenja presude Općeg suda i poništavanja Odluke iz 2014. u studenome 2018. Ujedinjena Kraljevina uvela je određene mjere, koje su navedene u uvodnoj izjavi 18. U ovom se odjeljku razmatra čine li te mjere novu nezakonitu potporu.

(237) Prvo, organizacijom dražbe za nadopunu T-1 u lipnju 2019. nije prekršena obveza mirovanja jer su ugovori dodijeljeni na temelju te dražbe sadržavali uvjetnu klauzulu kojom se utvrđuje da iz njih prava mogu proizlaziti samo u slučaju pozitivne odluke o državnoj potpori. Stoga ta mjera koju je Ujedinjena Kraljevina uspostavila nakon studenoga 2018. ne čini novu nezakonitu potporu.

(238) Drugo, kad je riječ o nastavku provedbe ugovora o kapacitetu dodijeljenih u dražbama održanima prije studenoga 2018. i prikupljanju naknada na tržištu kapaciteta od opskrbljivača dok su plaćanja na tržištu kapaciteta bila ukinuta, Ujedinjena Kraljevina nije prekršila obvezu mirovanja. Ne može se smatrati da se tom mjerom daje bilo kakva gospodarska prednost budući da se njome poduzećima nameće trošak umjesto da im se daje prednost. Stoga ta mjera sama po sebi ne čini novu nezakonitu potporu.

(239) Treće, kad je riječ o pokretanju pretkvalifikacijskih postupaka 22. srpnja 2019. za dražbe T-1, T-3 i T-4 koje će se održati u prvom tromjesečju 2020. još nisu potpisani nikakvi ugovori. Stoga ni ta mjera ne čini novu nezakonitu potporu.

6. **SPOJIVOST S UNUTARNJIM TRŽIŠTEM NA TEMELJU ČLANKA 107. STAVKA 3. TOČKE (C) UGOVORA**

(240) U članku 107. stavku 3. točki (e) Ugovora utvrđuju se određene vrste potpore koje se mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem. Točkom (c) obuhvaćena je potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja ako takve potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.

(241) U Smjernicama Komisije o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.–2020. ([54]) („EEAG”) utvrđeni su uvjeti u kojima se potpora za energiju i okoliš može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora. EEAG se primjenjuje od 1. srpnja 2014. U odjeljku 3.9. EEAG-a utvrđeni su konkretni uvjeti za dodjelu potpore za osiguravanje adekvatnosti proizvodnje.

(242) Kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 235., rezultat poništavanja Odluke iz 2014. jest to da se provedba potpore mora smatrati nezakonitom do presude Općeg suda. U skladu s Obavijesti Komisije o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na ocjenu nezakonite državne potpore ([55]), Komisija je procijenila spojivost mjere s unutarnjim tržištem na temelju uvjeta utvrđenih u odjeljku 3.9. Smjernica o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju (EEAG). U skladu s točkom 248. EEAG-a, nezakonitu potporu za energiju trebalo bi ocijeniti u skladu s pravilima koja su bila na snazi na datum dodjele potpore, tj. 16. prosinca 2014.

(243) Postupak donošenja nove odluke može se pokrenuti točno na onom mjestu na kojem je nastala nezakonitost ([56]).

6.1. **Cilj od zajedničkog interesa i nužnost mjere**

(244) U odjeljcima 3.9.1. i 3.9.2. EEAG-a utvrđeni su konkretni uvjeti koji se primjenjuju u procjeni mjere u kojoj potpora pridonosi jasno definiranom cilju od zajedničkog interesa i mjere u kojoj je potrebna intervencija države.

(245) Komisija je u odluci o pokretanju postupka donijela preliminarni zaključak da je tržište kapaciteta pridonijelo cilju od zajedničkog interesa i da je bilo nužno.

6.1.1. *Cilj od zajedničkog interesa*

(246) Ujedinjena Kraljevina uspostavila je 2014. metodologiju za utvrđivanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti proizvodnje na temelju modela u kojem se trajni standard adekvatnosti pouzdanosti upotrebljava kao pokazatelj adekvatnosti proizvodnje. U svojoj prijavi iz 2014. Ujedinjena Kraljevina pokazala je da bi trajni standard adekvatnosti pouzdanosti mogao dosegnuti kritične razine četiri godine kasnije, tj. od 2018./2019. Ti su nalazi većinom odgovarali nalazima koje je objavio ENTSO-E u najnovijem izvješću o adekvatnosti sustava koje je tada bilo dostupno ([57]). ENTSO-E procijenio je 2014. da u scenariju A za Veliku Britaniju (u kojem se u obzir uzimaju samo kretanja proizvodnog kapaciteta koja su se smatrala sigurnima) kapacitet koji preostane nakon 2016. možda neće biti dovoljan za pokrivanje referentnog raspona adekvatnosti bez uvoza interkonekcijskog kapaciteta.

([54]) SL C 200, 28.6.2014., str. 1.
([55]) Obavijest Komisije o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na ocjenu nezakonite državne potpore (SL C 119, 22.5.2002., str. 22.).
([56]) Predmet 34/86, Vijeće protiv Parlamenta [1986.] ECR 2155, točka 47.; predmet C-415/96, Španjolska protiv Komisije [1998.] ECR I-6993, točka 31. i predmet C-458/98 P, Industrie des Poudres Sphériques protiv Vijeća [2000.] ECR I-8147, točka 82.
([57]) ENTSO-E (2014.), „Izgledi scenarija i predviđanje primjerenosti 2014.–2030.”, 2. lipnja 2014.

(247) Prema najnovijim nalazima ENTSO-E-a iz njegova predviđanja adekvatnosti u sredini programskog razdoblja 2018. (MAF 2018.) ([58]), razina LOLE-a (sati godišnje) za Ujedinjenu Kraljevinu u osnovnom scenariju procijenjena je na 1,29 u 2020. i 1,30 u 2025., što je znatno manje od ciljnog LOLE-a od tri sata koji je utvrdila Ujedinjena Kraljevina, kako je opisano u uvodnoj izjavi 98. U izvješću MAF 2018. navodi se da „se bolji rezultati u MAF-u 2018. možda mogu pripisati i postojećim mehanizmima raspodjele kapaciteta". MAF 2018. objavljen je 3. listopada 2018., tj. prije presude Općeg suda kojom je poništena Odluka iz 2014. U izračunu koji je primijenjen u MAF-u 2018. stoga su uzeti u obzir učinci postojanja tržišta kapaciteta u Ujedinjenoj Kraljevini. Zaista, u Dodatku 2. MAF-u 2018. Ujedinjena Kraljevina navodi sljedeće: „Velika Britanija uspostavila je tržište kapaciteta kako bi osigurala količinu dostupnog kapaciteta dovoljnu za ispunjavanje standarda pouzdanosti od tri sata očekivanog gubitka opterećenja godišnje (LOLE). Rezultati MAF-a u skladu su s tim očekivanjima pa u Velikoj Britaniji ne očekujemo zabrinutosti u pogledu adekvatnosti."

(248) Utvrđivanje trajne potrebe za tržištem kapaciteta u budućnosti mora se temeljiti na protučinjeničnim scenarijima, u kojima se pretpostavlja da u Ujedinjenoj Kraljevini ne postoji tržište kapaciteta. Kako je opisano u uvodnim izjavama od 102. do 104., analize pokazuju da bi se standard pouzdanosti (LOLE) vjerojatno prekršio u svakoj godini uključenoj u modeliranje ako se iz modeliranja isključi tržište kapaciteta. Točnije, analiza Nacionalne mreže opisana u uvodnoj izjavi 103. temelji se na osnovnom scenariju reforme tržišta električne energije, koji je upotrijebljen u budućim energetskim scenarijima Nacionalne mreže. Budući energetski scenariji ujedno su i temelj za pretpostavke koje su primijenjene u MAF-u 2018. za Ujedinjenu Kraljevinu. Stoga je, u skladu s točkom 221. EEAG-a, analiza Nacionalne mreže dosljedna analizi koju je proveo ENTSO-E.

(249) Tržište kapaciteta može dovesti do potpore proizvodnji iz fosilnih goriva. Međutim, kako je opisano u odjeljku 2.8.4., Ujedinjena Kraljevina već je provela i provodi mjere te razmatra dodatne mjere za ublažavanje tržišnih nedostataka koje je utvrdila Ujedinjena Kraljevina, točnije činjenicu da je pouzdanost javno dobro i takozvani problem „novca koji nedostaje". Svrha je tih dodatnih mjera poboljšati sudjelovanje upravljanja potražnjom, reformirati isplatne mehanizme i promicati veće razine međusobnog povezivanja. Komisija smatra da bi te dodatne mjere trebale dovesti do smanjenja količine kapaciteta koji se treba kupiti u okviru tržišta kapaciteta. Osim toga, Komisija napominje da Ujedinjena Kraljevina predlaže *ad hoc* mjere za podržavanje proizvodnje s niskim emisijama ugljika (na primjer, Ugovori za razliku) i da je donijela stroge standarde vrijednosti emisija kako bi spriječila puštanje u pogon proizvodnje s visokim emisijama ugljika. Ujedinjena Kraljevina izvješćuje da je to od 2014. dovelo do velikog smanjenja broja novoizgrađenih dizelskih generatora kojima su dodijeljeni ugovori o kapacitetu ([59]). Nadalje, Komisija napominje da se u godišnjoj procjeni adekvatnosti proizvodnje uzimaju u obzir količina proizvodnje i doprinos međusobnog povezivanja, pri čemu je ona otvorena za sve vrste pružatelja kapaciteta, uključujući operatore upravljanja potražnjom. Stoga Komisija smatra da je Ujedinjena Kraljevina u dovoljnoj mjeri ispitala sredstva za ublažavanje negativnih učinaka koje ta mjera može imati na cilj postupnog ukidanja subvencija koje su štetne za okoliš, u skladu s točkom 220. EEAG-a.

(250) Cilj je mjere nabaviti količinu kapaciteta potrebnu za ispunjavanje standarda pouzdanosti. Mjera stoga ima jasno utvrđen cilj. Pružatelji kapaciteta obvezuju se isporučiti energiju u razdobljima preopterećenosti sustava u zamjenu za plaćanja kapaciteta. Metodologija za utvrđivanje količine kapaciteta koju treba ponuditi temelji se na godišnjoj procjeni sigurnosti opskrbe koju provodi operator sustava.

6.1.2. *Nužnost mjere*

(251) Priroda i uzroci problema adekvatnosti proizvodnje analizirani su i kvantificirani kako je prikazano u prethodnim odjeljcima 2.8.2. i 2.8.3. Opisana je mjerna jedinica za kvantifikaciju (tj. standard pouzdanosti) i navedena je metoda izračuna (vidjeti prethodne uvodne izjave 46. i 47.). Komisija stoga zaključuje da je ispunjena točka 222. EEAG-a.

(252) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 128., neke zainteresirane strane postavile su pitanja o nužnosti tržišta kapaciteta.

(253) Kad je riječ o navodnom trenutačnom stanju prevelike ponude na tržištu električne energije u Ujedinjenoj Kraljevini, što su navele neke zainteresirane strane, Komisija je analizirala argumente koje su dostavile zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 128. točku (a)) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 166.). Komisija smatra da se primjedbama zainteresiranih strana ne dovodi u pitanje nužnost tržišta kapaciteta. Točnije, kao i svaki drugi mehanizam raspodjele kapaciteta, tržište kapaciteta mora se baviti važnim nesigurnostima koje zahtijevaju uspostavu ravnoteže između rizika od prekomjerne nabave s jedne strane i neadekvatnosti sustava s druge strane. S

([58]) https://www.entsoe.eu/outlooks/midterm/

([59]) Prema Ujedinjenoj Kraljevini, više od 500 MW novoizgrađenog kapaciteta za koji se upotrebljava dizel osvojilo je 2015. ugovore o kapacitetu (uglavnom male elektrane koje rade samo u razdobljima velike potrošnje, pri čemu je utvrđeno ukupno 36 CMU-ova). Ta se količina do dražbe iz 2017. smanjila na samo 5 MW (1 CMU). Ujedinjena Kraljevina izvješćuje da bi moglo doći do znatnog smanjenja postojeće proizvodnje u kojoj se upotrebljava dizel u dražbi T-4 u 2019. jer u siječnju 2024. na snagu stupaju kontrole emisija za postojeće elektrane (za elektrane s proizvodnjom od 5 do 50 MW).

obzirom na to, rasponi kapaciteta za zimu 2018./2019. koji su bili bolji od očekivanih odražavaju tu nesigurnost ([60]). Nadalje, kako je objasnio Ofgem u svojem konačnom izvješću navedenom u uvodnoj izjavi 21., vrijednosti raspona izračunane prije provedbe programa tržišta kapaciteta od 2017. nadalje uključivale su izvanrednu rezervu uravnoteženja („CBR") i bez tih bi mjera rasponi kapaciteta bili mnogo niži ([61]). Ofgem je u svojem izvješću objasnio i da su predviđanja LOLE-a za prethodnih pet godina isporuke dodatno potvrdila stajalište Ofgema o tome da postoji velika potreba za zadržavanjem tržišta kapaciteta. Nadalje, niske postignute cijene u dražbama na tržištu kapaciteta mogu se smatrati dokazom visoke razine konkurentnosti u tim dražbama, a ne nužno znakom viška kapaciteta. Naposljetku, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 34., operatori interkonekcijskih vodova mogli su sudjelovati u dražbama na tržištu kapaciteta od druge dražbe iz 2015., stoga je njihov doprinos sigurnosti opskrbe uzet u obzir.

(254) Kad je riječ o ideji koju su iznijele neke zainteresirane strane – da bi se adekvatnost proizvodnje bolje osigurala isključivo energetskim tržištem, Komisija napominje argumente nekih zainteresiranih strana (vidjeti uvodnu izjavu 128. točku (b)) i Ujedinjene Kraljevine (vidjeti uvodnu izjavu 167.). Komisija ne vidjeti razloge zbog kojih bi promijenila zaključke donesene u tablici 8. odluke o pokretanju postupka i zadržava ih: prihvaća da će pouzdanost pokazivati mnoge značajke javnog dobra sve dok ne budu dostupni pojedinačno mjerenje u stvarnom vremenu te ugovori s dinamičnim određivanjem cijena koje je potpisala većina korisnika. Nije vjerojatno da će potrošači u doglednoj budućnosti sustavno upravljati svojom potrošnjom kao odgovor na signale o oskudici s tržišta, pa će sigurna opskrba električnom energijom i dalje imati obilježja javnog dobra.

(255) Slično tome, kad je riječ o pitanju povezanom s tržišnim nedostatkom poznatim kao „novac koji nedostaje", Komisija navodi argumente koje su iznijele neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 128. točku (c)) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 168.). Komisija ne vidjeti razloge zbog kojih bi promijenila zaključke donesene u tablici 8. odluke o pokretanju postupka i zadržava ih. Točnije, Komisija ponovno potvrđuje da se tržište kapaciteta ne može provoditi na štetu kratkoročnih tržišta koja dobro funkcioniraju. Reforme navedene u prethodnom odjeljku 2.8.4. pomažu poboljšati funkcioniranje tržišta električne energije u Velikoj Britaniji, ali ne uklanjaju problem „novca koji nedostaje".

(256) Na temelju procjene iz prethodnih uvodnih izjava 254. i 255. Komisija donosi zaključak da je Ujedinjena Kraljevina jasno dokazala razloge zbog kojih se ne može očekivati da će tržište isporučiti primjereni kapacitet bez tržišta kapaciteta, u skladu s točkom 223. EEAG-a.

(257) Kad je riječ o procjeni potencijala upravljanja potražnjom, Komisija ističe da prema točki 224. podtočki (b) EEAG-a Komisija mora uzeti u obzir samo, među ostalim i prema potrebi, elemente koji su joj prikazani i koji su povezani s procjenom učinka sudjelovanja upravljanja potražnjom. Komisija napominje da su zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 128. točku (d)) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 169.) dostavile vrlo različite procjene kao odgovor na odluku o pokretanju postupka. Komisija napominje i da se, kako je prikazano u tablici 1., količina kapaciteta upravljanja potražnjom koja ulazi u dražbe na tržištu kapaciteta nastavila povećavati te je u dražbi T-4 organiziranoj 2018. dosegnula 2,6 GW.

(258) Među različitim mjerama koje je Ujedinjena Kraljevina poduzela kako bi potaknula upravljanje potražnjom u skladu s točkom 224. podtočkom (b) EEAG-a, neke zainteresirane strane kritizirale su samo prijelazne dražbe kao nedovoljne za promicanje sudjelovanja upravljanja potražnjom (vidjeti uvodnu izjavu 128. točku (d)). Komisija navodi argumente Ujedinjene Kraljevine navedene u uvodnoj izjavi 170. i primjedbe drugih zainteresiranih strana navedene u uvodnoj izjavi 126. Točnije, Komisija smatra da su prijelazne dražbe osmišljene da bi promicale upravljanje potražnjom isključivanjem gotovo svih drugih vrsta kapaciteta. Važno je istaknuti da su u tim dražbama ostvarene više cijene nego u uobičajenim dražbama na tržištu kapaciteta.

([60]) Prema izvješću Ofgema „Stanje tržišta energije 2019.": „Tržište kapaciteta pomoglo je poduprijeti više dnevne raspone za zimu 2018./2019. nego što su one bile prethodnih godina te je nastavilo smanjivati i stabilizirati isplatne cijene povećanjem kapaciteta sustava." Ofgem u svojem konačnom izvješću navedenom u uvodnoj izjavi 21. navodi i sljedeće: „U prvoj godine neprekidnog funkcioniranja tržišta kapaciteta (2017./2018.) dnevni zimski rasponi kapaciteta bili su viši nego u zimi 2016./2017. To upućuje na to da je tržište kapaciteta dosad bilo djelotvorno u poboljšanju raspona kapaciteta. To je ostvareno kombinacijom smanjenja stope po kojoj se zatvara postojeći kapacitet i poticanja ulaganja u novi kapacitet."

([61]) CBR se sastoji od dodatne rezerve uravnoteženja (SBR), u okviru koje je NGESO s postojećim elektranama sklopio ugovor izvan tržišta prema kojem one moraju biti u stanju pripravnosti za proizvodnju dodatne električne energije, te od rezerve uravnoteženja na strani potražnje („DSBR"), u okviru koje je NGESO s poduzećima sklopio ugovor o smanjenju električne energije koju troše u razdobljima najveće potražnje. Na primjer, prema Ofgemu: „NGESO je 2016./2017. kupio približno 3,5 GW CBR-a pa bi bez upotrebe tog alata za dodatnu nabavu raspon zapravo bio tek nešto iznad nule".

(259) Komisija stoga zaključuje da tržište kapaciteta pridonosi jasno definiranom cilju od zajedničkog interesa i da je nužno u skladu s odjeljcima 3.9.1. i 3.9.2. EEAG-a.

6.2. **Primjerenost mjere**

(260) U odjeljku 3.9.3. EEAG-a utvrđeni su uvjeti za procjenu toga je li mjera primjeren instrument politike za odgovaranje na cilj od zajedničkog interesa.

6.2.1. *Odabir instrumenta*

(261) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 129. i 171., neke zainteresirane strane navele su da bi strateška rezerva bila primjerenija za rješavanje problema adekvatnosti proizvodnje u Ujedinjenoj Kraljevini nego što je to tržište kapaciteta na razini tržišta. Za razliku od toga, Ujedinjena Kraljevina smatrala je da se strateškom rezervom ne bi riješio problem osnovnih tržišnih nedostataka (vidjeti uvodne izjave 171. i 172.).

(262) Kako je objašnjeno u Završnom izvješću o sektorskom istraživanju o mehanizmima za razvoj kapaciteta ([62]), dugoročna intervencija nije potrebna ako procjene adekvatnosti pokazuju i ako su oblikovatelji politike uvjereni da se tržište u dugoročnom razdoblju može reformirati tako da se osiguraju dovoljni poticaji za ulaganje te ako je dotad dostupno dovoljno kapaciteta kako bi se osigurala sigurnost opskrbe. Međutim, možda će biti potrebno spriječiti prerano zatvaranje postojećeg kapaciteta. U tim je okolnostima strateška rezerva vjerojatno najprimjereniji odgovor jer može pridonijeti kontroli količine postojećeg kapaciteta koji napušta tržište. Ako se utvrde zabrinutosti u pogledu dugoročne adekvatnosti, najprimjereniji mehanizam raspodjele kapaciteta za rješavanje problema vjerojatno će biti program koji se temeljiti na količini te se primjenjuje na razini cijelog tržišta.

(263) Strateška rezerva ne bi riješila problem ulaganja koji je utvrđen za nove elektrane. Za razliku od toga, mehanizmi raspodjele kapaciteta na razini tržišta djelotvorniji su u poticanju ulaganja kako bi se odgovorilo na zabrinutosti u pogledu dugoročnije adekvatnosti.

(264) Tržište kapaciteta osmišljeno je kako bi se podržali i dopunili trenutačni događaji na tržištu i kako bi ono bilo u skladu s unutarnjim tržištem energije i energetskim politikama Unije, a to su osobito razvoj aktivnog upravljanja potražnjom, povećanje tržišnog natjecanja i ulaganje u interkonekcijski kapacitet.

(265) Komisija stoga zaključuje da je odabran primjereni instrument za rješavanje osnovnog tržišnog nedostatka koji ometa dugoročno ulaganje.

6.2.2. *Naknada isključivo za uslugu čiste dostupnosti kapaciteta*

(266) Komisija je u odluci o pokretanju postupka zauzela preliminarno stajalište da se mjerom plaća naknada za uslugu čiste dostupnosti kapaciteta. Ipak, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od 130. do 132. ove Odluke, neke su zainteresirane strane izrazile zabrinutost o tom pitanju.

(267) Kad je riječ o zabrinutosti koju su zainteresirane strane izrazile u pogledu sustava obavješćivanja za preopterećenja (vidjeti uvodnu izjavu 130.), Komisija smatra da bi uvođenje mehanizma dispečiranja moglo ometati tržišne signale te bi se stoga moglo smatrati da nije spojivo s točkom 225. EEAG-a.

(268) Kad je riječ o predloženom jačanju sustava kazni (vidjeti uvodne izjave 131. i 174.) i zabrinutostima koje su zainteresirane strane izrazile u pogledu modela „isporučene energije" tržišta kapaciteta (vidjeti uvodne izjave 132. i 175.), korisnici primaju naknadu za jedinice kapaciteta koje stave na raspolaganje (GBP/MW), a ne za isporučenu energiju (GBP/MWh). To je u skladu s točkom 225. EEAG-a. Međutim, Komisija napominje da tržište kapaciteta slijedi model „isporučene energije" (vidjeti prethodni odjeljak 2.6.) u kojem će pružatelji kapaciteta možda morati platiti kazne ako fizički ne isporuče energiju tijekom preopterećenja sustava, neovisno o signalima koje pruža veleprodajno tržište. Komisija smatra da je glavna uloga tržišnog povezivanja (i dan unaprijed i unutardnevno) i tržišta uravnoteženja osigurati učinkovitu upotrebu resursa koji su dostupni sustavu, među ostalim i među operatorima interkonekcijskih vodova. Model isporučene energije to bi mogao ugroziti jer bi mogao dovesti do toga da pružatelji kapaciteta dispečiraju čak i kada to nije isplativo isključivo na temelju tržišnih cijena kako bi izbjegli kazne. Međutim, na tržištu kapaciteta u praksi je vrlo malo vjerojatno da će doći do poremećaja u dispečiranju jer se preopterećenja definiraju kao mjere koje bi operator sustava poduzeo kao posljednju opciju nakon što tržište ne uspije osigurati sigurnost opskrbe.

([62]) Završno izvješće o sektorskom istraživanju o mehanizmima za razvoj kapaciteta, SWD(2016) 385 final.

(269) Komisija stoga zaključuje da tržište kapaciteta plaća naknadu za uslugu čiste dostupnosti kapaciteta u skladu sa smjernicama iz odjeljka 3.9.3. EEAG-a.

6.2.3. *Otvorenost mjere za sve relevantne pružatelje kapaciteta*

6.2.3.1. Moguća diskriminacija operatora upravljanja potražnjom zbog izostanka ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci

(270) Iako Komisija nije izričito navela to pitanje u odluci o pokretanju postupka, neke zainteresirane strane tvrdile su da bi, u svrhu izbjegavanja diskriminacije pružatelja upravljanja potražnjom, tržište kapaciteta trebalo nuditi ugovore koji omogućuju vremenski ograničenu isporuku (vidjeti uvodnu izjavu 133.)

(271) Na temelju dokaza koje je dostavila Ujedinjena Kraljevina i koji su sažeti u uvodnoj izjavi 176. Komisija smatra da izostanak ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci nije diskriminirajući. Točnije, činjenica da je samo jedan CMU od njih 89 u prijelaznoj dražbi odabrao ugovor o vremenski ograničenoj isporuci pokazuje da stvarni ugovori ne čine prepreku sudjelovanju pružatelja upravljanja potražnjom.

6.2.3.2. Razlike u trajanju primjenjivih ugovora

(272) U presudi Općeg suda utvrđeno je da razlika u trajanjima ugovora koji se nude kapacitetu koji nije proizvodni, osobito operatorima upravljanja potražnjom s jedne strane te proizvođačima s druge strane, može ukazivati na to da bi Komisija trebala sumnjati u spojivost mjere s unutarnjim tržištem. Komisija je stoga ispitala dovodi li izostanak dugoročnih ugovora o kapacitetu za operatore upravljanja potražnjom do smanjenja prilike da oni sudjeluju na tržištu kapaciteta.

(273) Točkom 226. EEAG-a zahtijeva se uspostava ravnoteže između dvaju konkurentnih ciljeva: otvorenosti mehanizma za sve vrste kapaciteta s jedne strane i potrebe pružanja primjerenih poticaja i postojećim i novim kapacitetima s druge strane.

(274) Kako je navedeno u odluci o pokretanju postupka, Komisija smatra da bi, s jedne strane, ugovori o kapacitetu koji su dulji od jedne godine mogli biti opravdani u slučajevima velikih kapitalnih rashoda i poteškoća u osiguravanju sredstava te bi se tako promicao ulazak novih konkurentnih operatora na tržište. Kako je objasnila Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 177.), to osobito vrijedi za novoizgrađenu proizvodnju. Osim općih prijedloga koji se zalažu za kraće ugovore (vidjeti uvodnu izjavu 136. točke i., ii. i iii.) Komisija nije primila nikakve primjedbe u kojima se osporava važnost dugoročnijih ugovora (do 15 godina) za pružanje poticaja novom kapacitetu, u skladu s točkom 226. EEAG-a. Konkretno, Komisija smatra da je upotreba pragova CAPEX-a za utvrđivanje prihvatljivosti za dugoročnije ugovore primjerena jer je dobar pokazatelj poteškoća u osiguravanju sredstava: što je iznos ulaganja veći, to je teže osigurati sredstva. S druge strane, Komisija smatra da onemogućivanje pristupa kapaciteta koji nije proizvodni dugoročnijim ugovorima nije bilo diskriminirajuće jer postojećim elektranama i upravljanju potražnjom za osiguravanje sredstava nisu potrebni dulji ugovori, s obzirom na manje zahtjeve u pogledu kapitalnih troškova (koji pokazuju manju važnost osiguravanja sredstava). Komisija stoga smatra da kraći ugovori postojeću proizvodnju ili upravljanje potražnjom nisu stavili u nepovoljniji položaj na tržištu u usporedbi s novom proizvodnjom. Stoga je uspostavljena primjerena ravnoteža između dvaju konkurentnih ciljeva iz uvodne izjave 273.

(275) Komisija smatra da postoji nekoliko naznaka da razlike u trajanju ugovora u praksi nisu dovele do diskriminacije operatora upravljanja potražnjom. Prvo, rezultati dražbe ne pokazuju da je različit pristup dugoročnijim ugovorima dosad u praksi poremetio rezultate dražbi. Nasuprot tome, uspješnost upravljanja potražnjom usporediva je s novoizgrađenom proizvodnjom (te je redovito i bolja od nje) (vidjeti uvodnu izjavu 179.). Drugo, Komisija nije pronašla nikakve dokaze o tome da je neki operator upravljanja potražnjom ispunio prag CAPEX-a za dugoročnije ugovore, ali nije mogao sudjelovati na tržištu kapaciteta. Treće, procjene stvarnog CAPEX-a upravljanja potražnjom koje su dostavile zainteresirane strane bile su vrlo niske, a neke zainteresirane strane, koje djeluju kao operatori upravljanja potražnjom, procijenile su da je CAPEX upravljanja potražnjom bio znatno ispod pragova i čak blizu nule (vidjeti uvodnu izjavu 135.). CAPEX upravljanja potražnjom utvrđen u drugoj prijelaznoj dražbi prosječno je iznosio 0,15 GBP/kW (vidjeti uvodnu izjavu 178.). Četvrto, upravljanje potražnjom koje se temelji na autonomnoj proizvodnji iza brojila (tj. od 60 % do 70 % upravljanja potražnjom koje aktivno sudjeluje na tržištima fleksibilnosti) može imati pristup dugoročnijim ugovorima ako u dražbe uđe kao proizvodnja (vidjeti uvodne izjave 135. i 178.). Peto, pragovi CAPEX-a za dražbe redovito su ažurirani (vidjeti uvodnu izjavu 75.).

(276) Stoga Komisija smatra da u prošlosti razlike u trajanju primjenjivih ugovora u praksi nisu dovele do diskriminacije operatora upravljanja potražnjom.

(277) Trenutačna situacija u kojoj je pristup dugoročnijim ugovorima ograničen na proizvođače nije dovela do diskriminirajućeg postupanja. Ipak, sudjelovanje pružatelja upravljanja potražnjom u dražbama na tržištu kapaciteta povećava se (vidjeti tablicu 2.) i ne može se isključiti mogućnost da će pružatelji upravljanja potražnjom u budućnosti dosegnuti razine CAPEX-a koje odgovaraju pragovima. Stoga, kako bi se osiguralo da se u budućnosti kapacitetu koji ispunjava te pragove ne spriječi pristup dugoročnijim ugovorima na temelju vrste kapaciteta, Komisija pozdravlja obveze Ujedinjene Kraljevine: i. da omogući svim vrstama kapaciteta (osim operatorima interkonekcijskih vodova) da se prijave za pretkvalifikaciju za davanje ponuda za različita trajanja dostupnih ugovora ako mogu dokazati da ispunjavaju pragove troškova opreme (CAPEX) opisane u uvodnoj izjavi 75. i ii. da će i dalje preispitivati te pragove CAPEX-a kako bi osigurala da oni i dalje budu primjereni (vidjeti uvodnu izjavu 182.). Ta bi izmjena bila u skladu s izvješćem Odbora za znanost i tehnologiju Donjega doma Ujedinjene Kraljevine, navedenom u uvodnoj izjavi 21., u kojem se preporučuje da bi opskrbljivači koji nisu proizvođači i koji podnose ponude za ugovore na tržištu kapaciteta trebali biti prihvatljivi za davanje ponuda za ugovore koji traju do 15 godina, isto kao i nova proizvodna postrojenja.

6.2.3.3. Ograničeno jamstvo za količinu u dražbi T-1

(278) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama od 161. do 163. odluke o pokretanju postupka, Komisija je tražila objašnjenja o pravnoj situaciji, praktičnoj provedbi i poticajnom učinku dražbi T-1, osobito u pogledu CMU-ova upravljanja potražnjom, budući da je dražba T-1 bolji put za pristup upravljanja potražnjom tržištu.

(279) Kad je riječ o pravnoj situaciji dražbi T-1 u prošlosti, Komisija podsjeća da su se tijela Ujedinjene Kraljevine 2014. obvezala da će u dražbama za jednu godinu unaprijed kupiti barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije. Ta je obveza bila obvezujuća na temelju Odluke iz 2014. Zatim je na Ujedinjenoj Kraljevini bilo da provede mjeru kako je odobrena u nacionalnom zakonodavstvu, uključujući odgovarajuće obveze, te da u svim aspektima ispuni odluku Komisije ([63]).

(280) Komisija napominje i da su, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 162. odluke o pokretanju postupka i kako je opisano u tablici 3. i u uvodnoj izjavi 63. ove Odluke, od 2014. ciljni kapacitet koji treba osigurati i količina koja je stvarno osigurana u dražbi T-1 uvijek bili veći od kapaciteta koji je izvorno „izdvojen" u fazi T-4.

(281) Komisija priznaje da, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 162. odluke o pokretanju postupka i kako su istaknule neke zainteresirane strane (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 138.), ministar može odlučiti da neće organizirati dražbe T-1. Ipak, kako su navele druge zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 139.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 186.) ministar može odgoditi ili otkazati i dražbe T-4 i T-1: stoga se ne vidjeti posebna diskriminacija upravljanja potražnjom. Nadalje, u praksi nije otkazana nijedna dražba osim dražbi nakon presude Općeg suda, nakon koje su tijela Ujedinjene Kraljevine u cijelosti ukinule tržište kapaciteta.

(282) Kad je riječ o količini kapaciteta koju treba izdvojiti, Komisija se slaže s primjedbama koje je primila od zainteresiranih strana i Ujedinjene Kraljevine i koje upućuju na ravnotežu između potrebe da se osigura put za pristup upravljanja potražnjom tržištu putem dražbi T-1 s jedne strane te potrebe da se izbjegne bilo kakva prekomjerna nabava ili prevelike, nekonkurentne dražbe s druge strane. Uzimajući u obzir visoku razinu sudjelovanja pružatelja upravljanja potražnjom u dražbama T-4, koja se i dalje povećava (vidjeti tablicu 1.), posljednje navedeni rizik dobio je na važnosti. Zaista, ako se potreba za kapacitetom smanji između dražbe T-4 i dražbe T-1, ciljna vrijednost smanjit će se kako bi se izbjegao taj rizik. Ta fleksibilnost potrebna je i kako bi se osigurala usklađenost s točkom 231. i točkom 232. podtočkom (c) EEAG-a. Komisija stoga zaključuje da je trenutačna metodologija izdvajanja, kako je opisana u uvodnoj izjavi 62., primjerena.

(283) Neke zainteresirane strane predložile su ukidanje dražbi T-4 ili organizaciju dodatnih tjednih dražbi ili dražbi T-2. Međutim, organizacija dražbi T-4 potrebna je kako bi se osigurala usklađenost s točkom 226. EEAG-a, tj. kako bi se omogućilo dovoljno vremena isporuke za nova ulaganja. Komisija se slaže s argumentom Ujedinjene Kraljevine (vidjeti uvodnu izjavu 188.) da uz dražbe T-4 i T-1 nije opravdana potreba za dražbama T-2. Nadalje, tjedne dražbe ne bi pružile primjereni signal za dugoročno ulaganje koji je potreban za ostvarivanje ciljeva tržišta kapaciteta.

([63]) Presuda od 13. lipnja 2013., C-287/12 P, Ryanair/Komisija, EU:C:2013:395, točke 67. i 68.

(284) Kako bi se ostvarila veća pravna sigurnost sudionika u dražbama, Komisija pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine opisanu u uvodnoj izjavi 187.: i. da će na dražbama za jednu godinu unaprijed nastaviti kupovati barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije kao dio procesa određivanja parametara za dražbu za četiri godine unaprijed za istu godinu isporuke i ii. da će nastaviti upotrebljavati metodologiju izdvajanja na temelju 95-postotnog intervala pouzdanosti opisanu u prethodnoj uvodnoj izjavi 62. kako bi utvrdila najmanju količinu kapaciteta koju će izdvojiti za dražbu za jednu godinu unaprijed.

6.2.3.4. Najniži prag za sudjelovanje

(285) U odluci o pokretanju postupka Komisija je tražila pojašnjenje toga bi li najniži prag od 2 MW (opisan u uvodnim izjavama 30. i 31.) mogao činiti prepreku ulasku novih operatora upravljanja potražnjom na tržište kapaciteta. Konkretno, iako je moguće da operatori upravljanja potražnjom udruže nekoliko jedinica kako bi dosegnuli najniži prag od 2 MW, moraju platiti jamstvo za ozbiljnost ponude za cijela 2 MW čak i ako je samo dio te količine nepotvrđeni kapacitet upravljanja potražnjom.

(286) Kad je riječ o razini samog praga, Komisija smatra da je prag od 2 MW 2014. bio nizak u usporedbi s pragovima za sudjelovanje koji se primjenjuju u drugim mjerama kojima upravlja Nacionalna mreža i pragovima koje primjenjuju druge europske zemlje (vidjeti uvodnu izjavu 189.). Nadalje, prag od 100 kW koji upotrebljava PJM primjenjuje se na manje regionalne nabave i stoga nije usporediv (vidjeti uvodnu izjavu 143.). Štoviše, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 68. ove Odluke, Ujedinjena Kraljevina ispitala je niži prag za sudjelovanje u drugoj prijelaznoj dražbi. Kvalificiralo se samo osam CMU-ova koji su bili ispod vrijednosti od 2 MW te su oni pružali manje od 3 % ukupnog kapaciteta osiguranog u toj dražbi. Osim toga, da je postojala veća potražnja za sudjelovanjem manjih CMU-ova, na dražbama bi bili vidljivi klasteri CMU-ova oko razine od 2 MW, ali do toga nije došlo (vidjeti uvodnu izjavu 189.). Oba elementa pokazuju da manji CMU-ovi nisu bili vrlo spremni sudjelovati na tržištu kapaciteta.

(287) Kad je riječ o zahtjevu u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude, Komisija se slaže da je taj zahtjev koristan kako bi se osigurala stvarna isporuka i kako bi se odvratili spekulativni projekti, kako su istaknule neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 144.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodne izjave 40. i 42.).

(288) Komisija je procijenila može li se razina jamstva za ozbiljnost ponuda smatrati preprekom ulasku za sudjelovanje novog upravljanja potražnjom na tržištu kapaciteta. Prvo, Komisija je u uvodnoj izjavi 271. zaključila da izostanak ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci sam po sebi nije diskriminirajući prema upravljanju potražnjom. Drugo, kako su objasnile neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 145.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 190.), novi operatori upravljanja potražnjom ostvaruju niz prednosti na tržištu kapaciteta u usporedbi s drugim tehnologijama. Točnije, Komisija napominje da je vlada Ujedinjene Kraljevine nakon savjetovanja u ožujku 2016., kako je opisano u uvodnoj izjavi 42., povećala preddražbovno jamstvo za ozbiljnost ponude za novoizgrađenu proizvodnju na 10 000 GBP/MW. Razina preddražbovnog jamstva za ozbiljnost ponude za nepotvrđeno upravljanje potražnjom istodobno je ostala na vrijednosti od 5 000 GBP/MW, čime je smanjeno opterećenje u relativnom smislu. Štoviše, pružatelji upravljanja potražnjom od 2015. moraju dati jamstvo za ozbiljnost ponude samo jednom za nepotvrđeni CMU upravljanja potražnjom i stoga se mogu pretkvalificirati za više uzastopnih dražbi, dok jamstvo za ozbiljnost ponude daju samo jednom. Nadalje, kada se procjenjuje je li jedna značajka, tj. zahtjev u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude, diskriminirajuća u odnosu na upravljanje potražnjom, moraju se uzeti u obzir i druge značajke tržišta kapaciteta. Među primjerima koje su navele zainteresirane strane i koji su sažeti u uvodnoj izjavi 145. naknade za raskid ugovora navode se kao primjer slučaja u kojem su zahtjevi za upravljanje potražnjom niži (do 10 000 GBP/MW) nego za druge oblike kapaciteta (do 35 000 GBP/MW). Naposljetku, kako je objasnila Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 192.), promjenom pravila o preraspodjeli sastavnih dijelova (vidjeti uvodnu izjavu 180.), koja je provedena u lipnju 2019., znatno je ograničena izloženost operatora nepotvrđenog upravljanja potražnjom cijelom iznosu jamstva za ozbiljnost ponude (čak i ako je najveći dio sastavnih dijelova potvrđen).

(289) Komisija stoga zaključuje da najniži prag za sudjelovanje od 2 MW, uključujući i zahtjev u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude koji je povezan s njime, dosad u praksi nije činio prepreku ulasku novih operatora upravljanja potražnjom na tržište kapaciteta. Kako je Ujedinjena Kraljevina objasnila (vidjeti uvodnu izjavu 193.), tržišna stvarnost mijenja se i u budućnosti će možda postojati neki operatori upravljanja potražnjom s kapacitetom manjim od 2 MW koji bi radije sudjelovali u dražbama na tržištu kapaciteta bez udruživanja. Stoga Komisija

pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine, kako je opisano u uvodnoj izjavi 193., da smanji najniži prag za sudjelovanje na tržištu kapaciteta, kako je opisano u uvodnim izjavama 30. i 31., na 1 MW za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020. te obvezu Ujedinjene Kraljevine da ponovno procijeni taj prag do listopada 2021. da bi ispitala mogućnost dodatnog smanjenja, kako je opisano u uvodnoj izjavi 193.

6.2.3.5. Otvorenost mjere za obnovljive izvore energije i nove tehnologije

(290) U točki 226. EEAG-s navodi se da bi mjera trebala biti otvorena operatorima koji upotrebljavaju primjerene tehnologije. Obnovljivi izvori energije mogu pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje. Komisija stoga odbija ideju koju je izrazila jedna zainteresirana strana o tome kako se te tehnologije ne bi trebale uključiti u tržište kapaciteta (vidjeti uvodnu izjavu 147.). Kako je objašnjeno u odjeljku 2.3., čimbenici za smanjenje kapaciteta upotrebljavaju se za usklađivanje s rizikom od toga da neki ili svi pružatelji kapaciteta neće biti dostupni za odgovor tijekom preopterećenja sustava. Metodologiju koja se upotrebljava za utvrđivanje čimbenika za smanjenje kapaciteta primjenjivih na energiju vjetra i solarnu energiju potvrdio je PTE ([64]) te se njome dobivaju čimbenici koji su razmjerni čimbenicima koji se upotrebljavaju na drugim tržištima kapaciteta u EU-u ([65]). Komisija stoga, za razliku od nekih zainteresiranih strana (vidjeti uvodnu izjavu 146.), smatra da su čimbenici za smanjenje kapaciteta primjereni.

(291) Iako Komisija nije izričito navela to pitanje u odluci o pokretanju postupka, neke zainteresirane strane tvrdile su da isključivanje tehnologija koje nisu subvencionirane iz sudjelovanja na tržištu kapaciteta nije bilo u skladu s EEAG-om. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 146., jedna zainteresirana strana objasnila je da je njezinoj nesubvencioniranoj vjetroelektrani onemogućeno sudjelovanje u dražbi T-4 iz 2017. i da nije postojao način za pretkvalifikaciju za otkazanu dražbu T-4 iz 2018. (za godinu isporuke 2022./2023.).

(292) Komisija smatra da su pravila opisana u uvodnim izjavama 32. i 33. opravdana kako bi se izbjeglo zbrajanje državne potpore. Međutim, ona ne bi trebala dovesti do isključivanja pružatelja kapaciteta koji ne primaju tu potporu. Komisija prima na znanje argumente Ujedinjene Kraljevine iz uvodne izjave 195. i priznaje da je Ujedinjena Kraljevina brzo reagirala. Komisija podržava nova pravila o tržištu kapaciteta koja stupaju na snagu u lipnju 2019. i koja omogućuju sudjelovanje tehnologija koje se temelje na energiji vjetra i solarnoj energiji na tržištu kapaciteta, kako je opisano u uvodnoj izjavi 196. Ta će pravila biti primjenjiva od dražbi T-1, T-3 i T-4 koje se planiraju za siječanj 2020. Ona će stoga omogućiti operatoru vjetroelektrane navedene u uvodnoj izjavi 291. da sudjeluje u nadolazećoj dražbi T-3 (godina isporuke 2022./2023.). Komisija istodobno napominje da je postojao samo jedan slučaj u kojem pružatelj nije mogao sudjelovati ni u jednoj dražbi, točnije jedna vjetroelektrana u dražbi T-4 iz 2017., što stoga pokazuje zanemariv učinak na cjelokupno tržište kapaciteta.

(293) Kapitalni troškovi za određene tehnologije posljednjih su se godina znatno smanjili, pa im možda više neće biti potrebna potpora u okviru mjera opisanih u uvodnoj izjavi 32. Dakle, kako bi se u budućnosti izbjeglo isključivanje pružatelja kapaciteta koji ne primaju tu potporu, kao u situaciji opisanoj u uvodnoj izjavi 291., Komisija podržava obvezu Ujedinjene Kraljevine, opisanu u uvodnoj izjavi 197., da izradi sva potrebna pravila (na primjer, ali ne isključivo, čimbenike za smanjenje kapaciteta) kako bi osigurala djelotvorno sudjelovanje svih novih vrsta kapaciteta koji mogu djelotvorno pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje čim taj kapacitet bude mogao pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje.

6.2.3.6. Sudjelovanje interkonekcijskog kapaciteta

(294) Točkom 226. EEAG-a predviđa se i da bi mjera trebala uzeti u obzir razmjer u kojem bi interkonekcijski kapacitet mogao ispraviti mogući problem adekvatnosti proizvodnje.

(295) Komisija je u odluci o pokretanju postupka objasnila da je Ujedinjena Kraljevina 2014. dostavila dokaze o tome da u toj fazi nije bilo moguće uključiti strani kapacitet na tržište kapaciteta bez provedbe dodatnih prekograničnih mehanizama. Komisija priznaje da je tada bilo složeno djelotvorno omogućiti prekogranično sudjelovanje na tržištu kapaciteta. Umjesto toga, Ujedinjena Kraljevina omogućila je izravno sudjelovanje interkonekcijskog kapaciteta na tržištu kapaciteta od druge dražbe iz 2015. Međutim, Komisija je izrazila sumnje u pogledu toga bi li prekogranično sudjelovanje na tržištu kapaciteta i u budućnosti trebalo biti ograničeno na operatore interkonekcijskih vodova.

([64]) https://www.emrdeliverybody.com/Prequalification/EMR%20DB%20Consultation%20response%20-%20De-rating%20Factor%20Methodology%20for%20Renewables%20Participation%20in%20the%20CM.pdf

([65]) Čimbenici za smanjenje kapaciteta koji se upotrebljavaju za pretkvalifikaciju u sljedećim dražbama T-4, T-3 i T-1 (vidjeti uvodnu izjavu 18. točku (d)) sljedeći su: za vjetar na kopnu od 7,42 % do 8,98 %; za vjetar na moru od 10,55 % do 14,45 %; za solarnu fotonaponsku energiju od 2,34 % do 3,22 %. Ti su čimbenici za smanjenje kapaciteta usporedivi s čimbenicima koji se upotrebljavaju u Irskoj (na primjer, za dražbu kapaciteta T-1 za 2019./2020. vidjeti http://sem-o.com/documents/general-publications/Initial-Auction-Information-Pack_IAIP1920T1.pdf) i u Italiji (vidjeti Odluku C(2018) 617 final).

(296) Prema članku 26. Uredbe (EU) 2019/943, koja će se primjenjivati od 1. siječnja 2020., mehanizmi raspodjele kapaciteta moraju biti otvoreni izravnom prekograničnom sudjelovanju pružatelja kapaciteta koji se nalaze u drugoj državi članici. U tom kontekstu Komisija pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine, opisnu u uvodnoj izjavi 200.:

(a) da će nastojati provesti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta u dražbama za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020., što ovisi o sporazumima o suradnji s operatorima prijenosnih sustava u susjednim zemljama u kojima se nalaze kapaciteti koji sudjeluju; i

(b) da će u svakom slučaju primijeniti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počinje nakon što ACER odobri metodologije, zajednička pravila i uvjete navedene u članku 26. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943 te ih objavi na svojim internetskim stranicama u skladu s člankom 27. prethodno navedene uredbe i nakon što oni postanu primjenjivi.

(297) Kad je riječ o primjedbama nekih zainteresiranih strana o sustavu naknade „gornje i donje granice" koji se primjenjuje na operatore interkonekcijskih vodova (vidjeti uvodnu izjavu 149.), Komisija smatra da se ta situacija razlikuje od onih opisanih u uvodnim izjavama od 32. do 33. u pogledu zbrajanja potpora. Kako je objasnila Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 201.), prije procjene prihoda operatora interkonekcijskih vodova u vezi s gornjom i donjom granicom uzimaju se u obzir svi prihodi od tržišta kapaciteta. Operator interkonekcijskih vodova stoga bi primio isplatu u skladu s donjom granicom samo ako su ukupni prihodi (uključujući prihode od tržišta kapaciteta) manji od donje granice, dok bi u slučaju prihoda većih od gornje granice operator višak vratio potrošaču. Stoga se sustav „gornje i donje granice" razlikuje od mjera potpore koje bi podrazumijevale zbrajanje potpora. U skladu s tim Komisija ne smatra da je operatorima interkonekcijskih vodova trebalo biti onemogućeno sudjelovanje na tržištu kapaciteta na toj osnovi.

(298) Kad je riječ o primjedbi zainteresirane strane u vezi s isključenosti operatora interkonekcijskih vodova iz dražbe T-1 održane početkom 2018. za godinu isporuke 2018./2019. (vidjeti uvodnu izjavu 150.), Komisija prima na znanje argumente koje je Ujedinjena Kraljevina navela u uvodnoj izjavi 202. Točnije, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 143. i 144. odluke o pokretanju postupka, Komisija priznaje da je Ujedinjena Kraljevina povećala procjenu doprinosa operatora interkonekcijskih vodova tijekom preopterećenja nakon preporuke PTE-a i kako bi poštovala uvodnu izjavu 124. Odluke iz 2014. Njihov je neto doprinos povećan s 0 GW na 2,1 GW za godinu isporuke 2018./2019. (vidjeti uvodnu izjavu 36.). U skladu s tim Ujedinjena Kraljevina smanjila je količinu kapaciteta koju treba kupiti u toj dražbi T-1. Međutim, da bi se operatorima interkonekcijskih vodova omogućilo sudjelovanje u toj dražbi T-1, morao bi se povećati kapacitet koji se stavlja na dražbu, što je bilo u suprotnosti s tržišnim očekivanjima na temelju uvjeta dražbe T-4 iz 2014.

(299) Kad je riječ o čimbenicima za smanjenje kapaciteta koji se primjenjuju na operatore interkonekcijskih vodova, Komisija smatra da metodologija koja se temelji na pojedinačnim operatorima interkonekcijskih vodova nije diskriminirajuća. Kako je Ujedinjena Kraljevina objasnila u uvodnoj izjavi 202., taj je pristup operatorima interkonekcijskih vodova opravdan kako bi se uzeo u obzir znatan stupanj različitosti tih operatora i povezanih tržišta. Ta različitost zahtijeva od Nacionalne mreže da upotrijebi modelirani raspon čimbenika za smanjenje kapaciteta za svaku međusobno povezanu zemlju (upotrebom stohastičke paneuropske metodologije modeliranja). Nadalje, Povjerenstvo tehničkih stručnjaka neovisno ispituje jesu li vrijednosti smanjenja kapaciteta primjerene.

6.2.4. *Zaključak o primjerenosti mjere*

(300) Komisija stoga zaključuje da tržište kapaciteta ispunjava smjernice utvrđene u odjeljku 3.9.3. EEAG-a.

6.3. **Poticajni učinak**

(301) Komisija je procijenila ima li mjera poticajni učinak kako se zahtijeva u odjeljku 3.9.4. EEAG-a, koji upućuje na uvjete utvrđene u odjeljku 3.2.4. EEAG-a. Do poticajnog učinka dolazi kada potpora utječe na korisnika tako da on promijeni svoje ponašanje kako bi poboljšao funkcioniranje sigurnog, cjenovno pristupačnog i održivog tržišta energije, a do te promjene u ponašanju ne bi došlo bez potpore.

(302) U svojoj prijavi iz 2014. Ujedinjena Kraljevina navela je procjene adekvatnosti proizvodnje, koje pokazuju da bi u protučinjeničnom scenariju u kojem mjera ne postoji adekvatnost proizvodnje dosegnula kritične razine do 2018./2019., kako je prikazano u uvodnoj izjavi 100. i na slici 4. Drugim riječima, bez te mjere pružatelji kapaciteta ne bi stavili na raspolaganje potreban kapacitet za postizanje standarda pouzdanosti koji je Ujedinjena Kraljevina utvrdila za isporuku energije u razdobljima preopterećenja. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 126. točki (c), neke zainteresirane strane potvrdile su važnost tržišta kapaciteta za potporu ulaganju u novi kapacitet i za održavanje postojećeg kapaciteta.

(303) Bez tržišta kapaciteta očekivani raspon LOLE-a premašio bi standard pouzdanosti od tri sata LOLE-a u svim godinama do 2030. Stoga bi bez tržišta kapaciteta i dalje postojao problem adekvatnosti proizvodnje.

(304) U ovom je slučaju cilj mjere osigurati sigurnost opskrbe održavanjem dovoljne količine dostupnog kapaciteta. Kako je objašnjeno u prethodnim uvodnim izjavama 302. i 303., bez tržišta kapaciteta ne bi bilo dovoljno kapaciteta za osiguravanje sigurnosti opskrbe jer se predviđa da znatan dio elektrana na isključivo energetskom tržištu neće ostvariti dovoljne prihode da bi pokrile svoje troškove.

(305) Mjera stoga postojećim kapacitetima daje poticaj da ostanu na tržištu i da budu dostupni u razdobljima oskudice, a novim kapacitetima da uđu na tržište. Mjera potiče nove i postojeće tržišne sudionike da na taj način pridonose cilju sigurnosti opskrbe.

(306) Naposljetku, u skladu s točkom 52. EEAG-a, potpora se dodjeljuje na temelju konkurentnog natječajnog postupka. Dražbeni postupak opisan u odjeljku 2.4. nije diskriminirajući i otvoren je svim vrstama pružatelja kapaciteta, a potpora se dodjeljuje na temelju konačne cijene. Nadalje, broj poduzeća dovoljan je i količina je obvezujuće ograničenje tako da potporu ne primaju svi ponuditelji (vidjeti, na primjer, prethodnu tablicu 1. i tablicu 2.).

(307) Na temelju toga Komisija zaključuje da tržište kapaciteta ima poticajni učinak i ispunjava smjernice utvrđene u odjeljku 3.9.4. EEAG-a.

6.4. **Proporcionalnost mjere**

(308) Na temelju odjeljka 3.9.5. EEAG-a mjera se smatra proporcionalnom ako ispunjava sljedeće uvjete: i. naknada korisnicima omogućuje da ostvare razumnu stopa povrata (za mjeru osmišljenu kao konkurentni natječajni postupak na temelju jasnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija smatrat će se da dovodi do razumnih stopa povrata u uobičajenim okolnostima); ii. mjera uključuje mehanizme kojima se osigurava da ne dođe do pojavljivanja neočekivane dobiti; i iii. cijena koja se plaća za dostupnost automatski teži nuli ako se očekuje da će razina kapaciteta koji se isporuči biti primjerena za ispunjenje razine kapaciteta koji se potražuje.

(309) Usklađenost tržišta kapaciteta s prvim zahtjevom koji se odnosi na razumnu stopu povrata procijenjena je u odjeljcima 6.4.1. i 6.4.2.

(310) Kad je riječ o drugom zahtjevu, model tržišta kapaciteta na razini cijelog tržišta odražava ishod učinkovitog tržišta energije. Dražba prati model s postupnim snižavanjem cijene po diskriminacijskoj cijeni pri čemu uspješni ponuditelji dobivaju konačnu dražbovnu cijenu. Plaćanje konačne dražbovne cijene jedan je od modela koji se izričito navode u definiciji „konkurentnog natječajnog postupka” iz točke 43. EEAG-a, te se stoga pretpostavlja da ima ugrađene značajke koje dovode do razumnih stopa povrata u skladu s točkom 229. EEAG-a. Nadalje, sljedeće značajke pridonose smanjenju rizika od neočekivane dobiti u skladu s točkom 230. EEAG-a: ukupna cjenovna granica od 75 GBP/kW, ograničenje trgovanja za prihvatitelje cijena od 25 GBP/kW i kratkoročni ugovori za većinu kategorija pružatelja kapaciteta. Niža razina plaćanja kapaciteta za postojeći kapacitet, koju je navela jedna zainteresirana strana (vidjeti uvodnu izjavu 151.), odražava samo razlike u vrijednosti adekvatnosti za različite godine i ne čini neočekivanu dobit. U skladu s tim Komisija zaključuje da tržište kapaciteta u Velikoj Britaniji ispunjava zahtjev za sprečavanje neočekivane dobiti.

(311) Kad je riječ o trećem zahtjevu, očekuje se da će konkurentna priroda dražbe, kako je opisana u odjeljku 2.4. ove Odluke, smanjiti cijene prema nuli ako postoji dovoljno ponude za ispunjavanje potražnje, u skladu s točkom 231. EEAG-a. Doista je uočeno da su neke dražbe zaključene po mnogo nižim cijenama nego što se očekivalo, osobito u dražbi T-1 iz 2019. u kojoj su čak bile blizu nule, odnosno konačna cijena bila je 0,77 GBP/kW (vidjeti tablicu 7.).

6.4.1. *Razlike u trajanju primjenjivih ugovora*

(312) Neovisno o sumnjama *prima facie*, kako je obrazloženo u odjeljku 6.2.3.2., Komisija smatra da u prošlosti razlike u trajanju primjenjivih ugovora u praksi nisu dovele do diskriminacije operatora upravljanja potražnjom. Konkretno, Komisija smatra da onemogućivanje pristupa kapaciteta koji nije proizvodni dugoročnijim ugovorima nije bilo diskriminirajuće jer postojeće elektrane i pružatelji upravljanja potražnjom zbog manjih zahtjeva u pogledu kapitalnih troškova (koji pokazuju manju potrebu osiguravanja sredstava) možda neće ostvariti znatnu prednost od duljih ugovora. Komisija stoga smatra da kraći ugovori postojeću proizvodnju i pružatelje upravljanja potražnjom ne stavljaju u nepovoljniji položaj u usporedbi s novom proizvodnjom. Osim toga, kako je objašnjeno u

uvodnoj izjavi 275., primljene primjedbe pokazuju nekoliko važnih elemenata koji potvrđuju tu analizu. Dakle, mjera poštuje uvjet iz točke 229. EEAG-a u vezi s konkurentnim natječajnim postupkom prema kojem bi se ti procesi trebali temeljiti na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. Komisija napominje da je upotreba pragova CAPEX-a dovoljna kako bi se osiguralo da dugoročnijim ugovorima mogu pristupiti samo kapaciteti koji mogu imati poteškoća u osiguravanju sredstava. Komisija stoga pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine da omogući svim vrstama kapaciteta (osim operatorima interkonekcijskih vodova) da se prijave za pretkvalifikaciju za davanje ponuda za različita trajanja dostupnih ugovora ako mogu dokazati da ispunjavaju pragove troškova opreme (CAPEX) i da će i dalje preispitivati te pragove CAPEX-a kako bi osigurala da su oni i dalje primjereni (vidjeti uvodnu izjavu 182.).

6.4.2. *Isključivanje dugoročnog STOR-a*

(313) Komisija je u odluci o pokretanju postupka smatrala da isključivanje pružatelja dugoročnog STOR-a nije bilo diskriminirajuće. Međutim, zainteresirane strane (vidjeti uvodne izjave 153. i 154.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodne izjave od 204. do 210.) ipak su razmotrile to pitanje tijekom službenog istražnog postupka.

(314) Kad je riječ o samom isključivanju, Komisija smatra da je Ujedinjena Kraljevina u prošlosti legitimno uzela u obzir rizik od neočekivane dobiti koja bi se javila zbog sudjelovanja dugoročnog STOR-a. Taj se rizik činio važnim na temelju informacija koje su tada bile dostupne, kako je objasnila i druga zainteresirana strana (vidjeti uvodnu izjavu 153.). Nadalje, kako je objašnjeno u odluci o pokretanju postupka i kako su ponovno objasnile jedna zainteresirana strana (vidjeti uvodnu izjavu 153.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 207.), Komisija smatra da predmetne elektrane zapravo mogu sudjelovati na tržištu kapaciteta ako odustanu od svojeg dugoročnog ugovora s operatorom sustava u slučaju uspjeha u dražbi. Nadalje, Komisija prima na znanje odluku Ujedinjene Kraljevine da programe dugoročnog STOR-a i tržišta kapaciteta zadrži odvojenima, bez odredbi o „mehanizmu za povrat sredstava", a ta je odluka slična onoj kojom se s tržišta kapaciteta isključuju kapaciteti koji ostvaruju korist od programa potpore za obnovljive izvore energije. Naposljetku, Komisija prima na znanje namjeru Ujedinjene Kraljevine da ponovno procijeni isključivanje operatora dugoročnog STOR-a u kontekstu dostupnih novih informacija o tržištu (vidjeti uvodnu izjavu 210.): u toj novoj procjeni i dalje će se uzimati u obzir rizik od neočekivane dobiti.

(315) Kad je riječ o onemogućivanju pristupa elektrana koje su puštene u pogon prije 2014. dugoročnijim ugovorima, Komisija se slaže s argumentima Ujedinjene Kraljevine navedenima u uvodnoj izjavi 206. Točnije, elektrane koje su puštene u pogon prije prve dražbe na tržištu kapaciteta nisu bile suočene ni s kakvom osobitom preprekom ulasku na tržište kapaciteta (npr. financiranje izgradnje) i stoga nije bilo razloga da one budu prihvatljive za dugoročnije ugovore.

6.4.3. *Metoda povrata troškova*

(316) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 187. odluke o pokretanju postupka, Komisija treba uzeti u obzir točku 25. EEAG-a, u kojoj se navodi da bi se spojivost mjere trebala ocijeniti isključivo na temelju kriterija utvrđenih u odjeljku 3.9.5. EEAG-a. Konkretno, taj odjeljak ne sadržava nikakvo upućivanje na financiranje mjera za adekvatnost proizvodnje. Neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 159.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 211.) podržavaju to stajalište. Komisija zaključuje da se proporcionalnost tržišta kapaciteta u Velikoj Britaniji treba procijeniti samo u odnosu na točke 228. i 231. EEAG-a, kako je učinjeno u uvodnim izjavama od 308. do 315.

(317) Ipak, Komisija smatra da bi metoda povrata troškova bila proporcionalna čak i kada bi točka 27. podtočka (e) i točka 69. EEAG-a bile primjenjive na predmetnu mjeru.

(318) Prvo, kako su objasnile neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 156.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 214.), metodologijom povrata troškova uspostavlja se ravnoteža između održavanja poticaja za smanjenje potražnje i potrebe da se smanji nesigurnost za opskrbljivače u pogledu njihova vjerojatnog udjela troškova. Ta bi se nesigurnost odrazila kao premija za rizik koju bi opskrbljivači prenijeli na potrošače te bi se tako povećali troškovi električne energije.

(319) Drugo, metodologija povrata troškova pogoduje isključivo pružateljima upravljanja potražnjom, a ne proizvođačima (jer se trošak primjenjuje na strani maloprodaje). U svakom slučaju, njome se najveća potražnja naplaćuje povrh poticaja za smanjenje potražnje koji već postoje na tržištu električne energije u Velikoj Britaniji, u usporedbi s drugim metodama kao što su paušalne naknade ili opće oporezivanje (vidjeti uvodnu izjavu 212.) Kako je objasnila Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 215.), argument da trenutačna metodologija kao upravljanje potražnjom potiče samo autonomnu proizvodnju iza brojila temelji se na pretpostavci da je razdoblje od 16 do 19 sati predugo da bi kupci redovno mogli smanjiti potražnju tijekom tih sati i na taj način ostvariti korist od snižene pristojbe tržišta kapaciteta. Međutim, da bi se ostvarila korist nije potrebno smanjiti potražnju tijekom cijelog razdoblja. To bi značilo samo da pružatelji smanjenja potražnje ne bi ostvarili punu korist.

(320) Treće, kako su objasnile zainteresirane stane (vidjeti uvodnu izjavu 157.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 214.), alternativna metodologija trijada kojoj su prednost dale druge zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 158.) ne bi nužno bila usklađena s trenucima preopterećenja te bi mogla dovesti do neučinkovitih odluka o dispečiranju. Stoga ne postoje razlozi zbog kojih bi se smatralo da je metoda povrata troškova koju primjenjuje Ujedinjena Kraljevina manje proporcionalna od drugih mogućih metoda financiranja, osobito od metode trijada.

6.4.4. *Zaključak o proporcionalnosti mjere*

(321) Komisija stoga zaključuje da tržište kapaciteta ispunjava smjernice utvrđene u odjeljku 3.9.5. EEAG-a.

6.5. **Izbjegavanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu**

(322) U odjeljku 3.9.6. EEAG-a utvrđeni su uvjeti za izbjegavanje neopravdanih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu.

6.5.1. *Sudjelovanje proizvođača koji upotrebljavaju različite tehnologije i operatora koji nude mjere s jednakom tehničkom uspješnosti*

(323) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 30. i 31., tržište kapaciteta otvoreno je udruživanju i potražnje i ponude u skladu s posljednjom rečenicom točke 232. podtočke (a) EEAG-a.

(324) Kako je opisano u odjeljku 2.3.1., tržište kapaciteta u načelu je otvoreno sudjelovanju proizvođača koji upotrebljavaju različite tehnologije i operatora koji nude mjere s jednakom tehničkom uspješnosti, kao što su upravljanje potražnjom, međusobno povezivanje i pohrana, u skladu s prve dvije rečenice točke 232. podtočke (a) EEAG-a. Komisija je u odluci o pokretanju postupka ipak tražila pojašnjenja u pogledu otvorenosti tržišta kapaciteta s obzirom na neke njegove posebne značajke.

6.5.1.1. Moguća diskriminacija operatora upravljanja potražnjom zbog izostanka ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci

(325) Na temelju dokaza koje je dostavila Ujedinjena Kraljevina i koji su sažeti u uvodnoj izjavi 176. Komisija smatra da izostanak ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci nije diskriminirajući. Točnije, činjenica da je samo jedan CMU od njih 89 u prijelaznoj dražbi odabrao ugovor o vremenski ograničenoj isporuci pokazuje da stvarni ugovori ne čine prepreku sudjelovanju upravljanja potražnjom.

6.5.1.2. Razlike u trajanju dostupnih ugovora

(326) Komisija je u odluci o pokretanju postupka tražila pojašnjenje mogućeg diskriminirajućeg postupanja prema kapacitetu upravljanja potražnjom u odnosu na proizvodni kapacitet zbog razlike u trajanju primjenjivih ugovora.

(327) Komisija smatra da bi, s jedne strane, ugovori o kapacitetu koji su dulji od jedne godine mogli biti opravdani u slučajevima velikih kapitalnih rashoda i poteškoća u osiguravanju sredstava te bi se tako promicao ulazak novih konkurentnih operatora na tržište. To se posebno odnosi na novoizgrađenu proizvodnju. Osim općih prijedloga kraćih ugovora (vidjeti uvodnu izjavu 136. točke i., ii. i iii.) Komisija nije primila nikakve primjedbe u kojima se osporava važnost dugoročnijih ugovora (do 15 godina) za pružanje poticaja novom kapacitetu, u skladu s točkom 226. EEAG-a. Konkretno, Komisija smatra da je upotreba pragova CAPEX-a za utvrđivanje prihvatljivosti za dugoročnije ugovore primjerena jer je dobar pokazatelj poteškoća u osiguravanju sredstava. S druge strane, Komisija smatra da onemogućivanje pristupa kapaciteta koji nije proizvodni dugoročnijim ugovorima nije bilo diskriminirajuće jer postojeće elektrane i upravljanje potražnjom zbog manjih zahtjeva u pogledu kapitalnih troškova (koji pokazuju manju važnost osiguravanja sredstava) možda neće ostvariti znatnu prednost od duljih ugovora. Komisija stoga smatra da kraći ugovori postojeću proizvodnju i pružatelje upravljanja potražnjom ne stavljaju u nepovoljniji položaj u usporedbi s novom proizvodnjom.

(328) Komisija smatra da razlike u trajanju ugovora u praksi nisu dovele do diskriminacije operatora upravljanja potražnjom. Prvo, rezultati dražbe ne pokazuju da je različit pristup dugoročnijim ugovorima dosad u praksi poremetio rezultate dražbi. Nasuprot tome, pokazuju da je uspješnost upravljanja potražnjom usporediva s novoizgrađenom proizvodnjom (te je redovito i bolja od nje) (vidjeti uvodnu izjavu 179.). Drugo, Komisija nije pronašla nikakve dokaze o tome da je neki operator upravljanja potražnjom ispunio prag CAPEX-a za dugoročne ugovore, ali da nije mogao sudjelovati na tržištu kapaciteta. Treće, procjene stvarnog CAPEX-a upravljanja potražnjom koje su dostavile

zainteresirane strane bile su vrlo niske, a neke zainteresirane strane, koje djeluju kao operatori upravljanja potražnjom, procijenile su da je CAPEX upravljanja potražnjom bio znatno ispod pragova i čak blizu nule (vidjeti uvodnu izjavu 135.). CAPEX upravljanja potražnjom utvrđen u drugoj prijelaznoj dražbi prosječno je iznosio 0,15 GBP/kW (vidjeti uvodnu izjavu 178.). Četvrto, upravljanje potražnjom koje se temelji na autonomnoj proizvodnji iza brojila (tj. od 60 % do 70 % upravljanja potražnjom koje aktivno sudjeluje na tržištima fleksibilnosti) može imati pristup dugoročnijim ugovorima ako u dražbe uđe kao proizvodnja (vidjeti uvodne izjave 135. i 178.). Peto, pragovi CAPEX-a za dražbe redovito su ažurirani (vidjeti uvodnu izjavu 75.).

(329) Stoga Komisija smatra da u prošlosti razlike u trajanju primjenjivih ugovora u praksi nisu dovele do neopravdanog ograničenja sudjelovanja za operatore upravljanja potražnjom. Komisija napominje da je upotreba pragova CAPEX-a dovoljna kako bi se osiguralo da dugoročnijim ugovorima mogu pristupiti samo kapaciteti koji mogu imati poteškoća u osiguravanju sredstava. Komisija stoga pozdravlja obveze Ujedinjene Kraljevine: i. da omogući svim vrstama kapaciteta (osim operatorima interkonekcijskih vodova) da se prijave za pretkvalifikaciju za davanje ponuda za različita trajanja dostupnih ugovora ako mogu dokazati da ispunjavaju pragove troškova opreme (CAPEX) opisane u prethodnoj uvodnoj izjavi 75. i ii. da i dalje preispituje te pragove CAPEX-a kako bi osigurala da oni i dalje budu primjereni (vidjeti uvodnu izjavu 182.).

6.5.1.3. Ograničeno jamstvo za količinu u dražbi T-1

(330) Kad je riječ o pravnoj situaciji dražbi T-1 u prošlosti, Komisija podsjeća da su se tijela Ujedinjene Kraljevine 2014. obvezala da će u dražbama za jednu godinu unaprijed kupiti barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije. Ta je obveza bila obvezujuća na temelju Odluke iz 2014. Zatim je na Ujedinjenoj Kraljevini bilo da provede mjeru kako je odobrena u nacionalnom zakonodavstvu, uključujući odgovarajuće obveze, te da u svim aspektima ispuni odluku Komisije ([66]).

(331) Komisija napominje i da su, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 162. odluke o pokretanju postupka i kako je opisano u tablici 3. i u uvodnoj izjavi 63. ove Odluke, od 2014. ciljni kapacitet koji treba osigurati i količina koja je stvarno osigurana u dražbi T-1 uvijek bili veći od kapaciteta koji je izvorno „izdvojen" u fazi T-4.

(332) Komisija priznaje da, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 162. odluke o pokretanju postupka i kako su istaknule neke zainteresirane strane (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 138.), ministar može odlučiti da neće organizirati dražbe T-1. Ipak, kako su navele druge zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 139.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 186.) ministar može odgoditi ili otkazati i dražbe T-4 i T-1: stoga se ne vidjeti posebna diskriminacija upravljanja potražnjom. Nadalje, u praksi nije otkazana nijedna dražba osim dražbi nakon presude Općeg suda, nakon koje su tijela Ujedinjene Kraljevine u cijelosti ukinule tržište kapaciteta.

(333) Kad je riječ o količini kapaciteta koju treba izdvojiti, Komisija se slaže s primjedbama koje je primila od zainteresiranih strana i Ujedinjene Kraljevine i koje upućuju na ravnotežu između potrebe da se osigura put za pristup upravljanja potražnjom tržištu putem dražbi T-1 s jedne strane te potrebe da se izbjegne bilo kakva prekomjerna nabava ili prevelike, nekonkurentne dražbe s druge strane. Uzimajući u obzir visoku razinu sudjelovanja operatora upravljanja potražnjom u dražbama T-4, koja se i dalje povećava (vidjeti tablicu 1.), posljednje navedeni rizik dobio je na važnosti. Zaista, ako se potreba za kapacitetom smanji između dražbe T-4 i dražbe T-1, ciljna vrijednost smanjit će se kako bi se izbjegao taj rizik. Ta fleksibilnost potrebna je i kako bi se osigurala usklađenost s točkom 231. i točkom 232. podtočkom (c) EEAG-a. Komisija stoga zaključuje da je trenutačna metodologija izdvajanja, kako je opisana u uvodnoj izjavi 62., primjerena.

(334) Neke zainteresirane strane predložile su ukidanje dražbi T-4 ili organizaciju dodatnih tjednih dražbi ili dražbi T-2. Međutim, organizacija dražbi T-4 potrebna je kako bi se osigurala usklađenost s točkom 226. EEAG-a, tj. kako bi se omogućilo dovoljno vremena isporuke za nova ulaganja. Komisija se slaže s argumentom Ujedinjene Kraljevine (vidjeti uvodnu izjavu 188.) da uz dražbe T-4 i T-1 nije opravdana potreba za dražbama T-2. Nadalje, tjedne dražbe ne bi pružile primjereni signal za dugoročno ulaganje koji je potreban za ostvarivanje ciljeva tržišta kapaciteta.

([66]) Presuda od 13. lipnja 2013., C-287/12 P, Ryanair/Komisija, EU:C:2013:395, točke 67. i 68.

(335) Kako bi se ostvarila veća pravna sigurnost sudionika u dražbama, Komisija pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine opisanu u uvodnoj izjavi 187.: i. da će na dražbama za jednu godinu unaprijed nastaviti kupovati barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije kao dio procesa određivanja parametara za dražbu za četiri godine unaprijed za istu godinu isporuke i ii. da će nastaviti upotrebljavati metodologiju izdvajanja na temelju 95-postotnog intervala pouzdanosti opisanu u prethodnoj uvodnoj izjavi 62. kako bi utvrdila najmanju količinu kapaciteta koju će izdvojiti za dražbu za jednu godinu unaprijed.

6.5.1.4. Najniži prag za sudjelovanje

(336) U odluci o pokretanju postupka Komisija je tražila pojašnjenje toga bi li najniži prag od 2 MW (opisan u uvodnim izjavama 30. i 31.) mogao činiti prepreku ulasku novih operatora upravljanja potražnjom na tržište kapaciteta. Konkretno, iako je moguće da operatori upravljanja potražnjom udruže nekoliko jedinica kako bi dosegnuli najniži prag od 2 MW, moraju platiti jamstvo za ozbiljnost ponude za cijela 2 MW čak i ako je samo dio te količine nepotvrđeni kapacitet upravljanja potražnjom.

(337) Kad je riječ o razini samog praga, Komisija smatra da je prag od 2 MW 2014. bio nizak u usporedbi s pragovima za sudjelovanje koji se primjenjuju u drugim mjerama kojima upravlja Nacionalna mreža i pragovima koje primjenjuju druge europske zemlje (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 189.). Nadalje, prag od 100 kW koji upotrebljava PJM primjenjuje se na manje regionalne nabave i stoga nije usporediv (vidjeti uvodnu izjavu 143.). Štoviše, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 68. ove Odluke, Ujedinjena Kraljevina ispitala je niži prag za sudjelovanje u drugoj prijelaznoj dražbi. Kvalificiralo se samo osam CMU-ova koji su bili ispod vrijednosti od 2 MW te su oni pružali manje od 3 % ukupnog kapaciteta osiguranog u toj dražbi. Osim toga, da je postojala veća potražnja za sudjelovanjem manjih CMU-ova, na dražbama bi bili vidljivi klasteri CMU-ova oko razine od 2 MW, ali do toga nije došlo (vidjeti uvodnu izjavu 189.). Oba elementa pokazuju da manji CMU-ovi nisu bili vrlo spremni sudjelovati na tržištu kapaciteta.

(338) Kad je riječ o zahtjevu u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude, Komisija se slaže da je taj zahtjev koristan kako bi se osigurala stvarna isporuka i kako bi se odvratili spekulativni projekti, kako su istaknule neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 144.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodne izjave 40. i 42.).

(339) Komisija je procijenila može li se razina jamstva za ozbiljnost ponuda smatrati preprekom ulasku za sudjelovanje novog upravljanja potražnjom na tržištu kapaciteta. Prvo, Komisija je u uvodnoj izjavi 271. zaključila da izostanak ugovorâ o vremenski ograničenoj isporuci sam po sebi nije diskriminirajući prema upravljanju potražnjom. Drugo, kako su objasnile neke zainteresirane strane (vidjeti uvodnu izjavu 145.) i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 190.), novi operatori upravljanja potražnjom ostvaruju niz prednosti na tržištu kapaciteta u usporedbi s drugim tehnologijama. Točnije, Komisija napominje da je vlada Ujedinjene Kraljevine nakon savjetovanja u ožujku 2016., kako je opisano u uvodnoj izjavi 42., povećala preddražbovno jamstvo za ozbiljnost ponude za novoizgrađenu proizvodnju na 10 000 GBP/MW. Razina preddražbovnog jamstva za ozbiljnost ponude za nepotvrđeno upravljanje potražnjom istodobno je ostala na vrijednosti od 5 000 GBP/MW, čime je smanjeno opterećenje u relativnom smislu. Štoviše, pružatelji upravljanja potražnjom od 2015. moraju dati jamstvo za ozbiljnost ponude samo jednom za nepotvrđeni CMU upravljanja potražnjom i stoga se mogu pretkvalificirati za više uzastopnih dražbi, dok jamstvo za ozbiljnost ponude daju samo jednom. Štoviše, kada se procjenjuje je li jedna značajka, tj. zahtjev u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude, diskriminirajuća u odnosu na upravljanje potražnjom, moraju se uzeti u obzir i druge značajke tržišta kapaciteta. Među primjerima koje su navele zainteresirane strane i koji su sažeti u uvodnoj izjavi 145. naknade za raskid ugovora navode se kao primjer slučaja u kojem su zahtjevi za upravljanje potražnjom niži (do 10 000 GBP/MW) nego za druge oblike kapaciteta (do 35 000 GBP/MW). Naposljetku, kako je objasnila Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 192.), promjenom pravila o preraspodjeli sastavnih dijelova (vidjeti uvodnu izjavu 180.), koja je provedena u lipnju 2019., znatno je ograničena izloženost operatora nepotvrđenog upravljanja potražnjom cijelom iznosu jamstva za ozbiljnost ponude (čak i ako je najveći dio sastavnih dijelova potvrđen).

(340) Komisija stoga zaključuje da najniži prag za sudjelovanje od 2 MW, uključujući i zahtjev u pogledu jamstva za ozbiljnost ponude koji je povezan s njime, dosad u praksi nije činio prepreku ulasku novih operatora upravljanja potražnjom na tržište kapaciteta. Kako je Ujedinjena Kraljevina objasnila (vidjeti uvodnu izjavu 193.), tržišna stvarnost mijenja se i u budućnosti će možda postojati neki operatori upravljanja potražnjom s kapacitetom manjim od 2 MW koji bi radije sudjelovali u dražbama na tržištu kapaciteta bez udruživanja. Stoga Komisija pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine, kako je opisano u uvodnoj izjavi 193., da smanji najniži prag za sudjelovanje na tržištu kapaciteta, kako je opisano u uvodnim izjavama 30. i 31., na 1 MW za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020. te obvezu Ujedinjene Kraljevine da ponovno procijeni taj prag do listopada 2021. da bi ispitala mogućnost dodatnog smanjenja, kako je opisano u uvodnoj izjavi 193.

6.5.1.5. Otvorenost mjere za obnovljive izvore energije i nove tehnologije

(341) Obnovljivi izvori energije mogu pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje. Komisija stoga odbija ideju koju je izrazila jedna zainteresirana strana o tome kako se te tehnologije ne bi trebale uključiti u tržište kapaciteta (vidjeti uvodnu izjavu 147.). Kako je objašnjeno u odjeljku 2.3., čimbenici za smanjenje kapaciteta upotrebljavaju se za usklađivanje s rizikom od toga da neki ili svi pružatelji kapaciteta neće biti dostupni za odgovor tijekom preopterećenja sustava. Metodologiju koja se upotrebljava za utvrđivanje čimbenika za smanjenje kapaciteta primjenjivih na energiju vjetra i solarnu energiju potvrdio je PTE ([67]) te se njome dobivaju čimbenici koji su razmjerni čimbenicima koji se upotrebljavaju na drugim tržištima kapaciteta u EU-u ([68]). Komisija stoga, za razliku od nekih zainteresiranih strana (vidjeti uvodnu izjavu 146.), smatra da su čimbenici za smanjenje kapaciteta primjereni.

(342) Iako Komisija nije izričito navela to pitanje u odluci o pokretanju postupka, neke zainteresirane strane tvrdile su da isključivanje tehnologija koje nisu subvencionirane iz sudjelovanja na tržištu kapaciteta nije bilo u skladu s EEAG-om. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 146., jedna zainteresirana strana objasnila je da je njezinoj nesubvencioniranoj vjetroelektrani onemogućeno sudjelovanje u dražbi T-4 iz 2017. i da nije postojao način za pretkvalifikaciju za otkazanu dražbu T-4 iz 2018. (za godinu isporuke 2022./2023.).

(343) Komisija smatra da su pravila opisana u uvodnim izjavama 32. i 33. opravdana kako bi se izbjeglo zbrajanje državne potpore. Međutim, ona ne bi trebala dovesti do isključivanja pružatelja kapaciteta koji ne primaju tu potporu. Komisija prima na znanje argumente Ujedinjene Kraljevine iz uvodne izjave 195. i priznaje da je Ujedinjena Kraljevina brzo reagirala. Komisija podržava nova pravila o tržištu kapaciteta koja stupaju na snagu u lipnju 2019. i koja omogućuju sudjelovanje tehnologija koje se temelje na energiji vjetra i solarnoj energiji na tržištu kapaciteta, kako je opisano u uvodnoj izjavi 196. Ta će pravila biti primjenjiva od dražbi T-1, T-3 i T-4 koje se planiraju za siječanj 2020. Ona će stoga omogućiti operatoru vjetroelektrane navedene u uvodnoj izjavi 291. da sudjeluje u nadolazećoj dražbi T-3 (godina isporuke 2022./2023.). Komisija istodobno napominje da je postojao samo jedan slučaj u kojem pružatelj nije mogao sudjelovati ni u jednoj dražbi, točnije jedna vjetroelektrana u dražbi T-4 iz 2017., što stoga pokazuje zanemariv učinak na cjelokupno tržište kapaciteta.

(344) Kapitalni troškovi za određene tehnologije posljednjih su se godina znatno smanjili, pa im možda više neće biti potrebna potpora u okviru mjera opisanih u uvodnoj izjavi 32. Dakle, kako bi se u budućnosti izbjeglo isključivanje pružatelja kapaciteta koji ne primaju tu potporu, kao u situaciji opisanoj u uvodnoj izjavi 342., Komisija podržava obvezu Ujedinjene Kraljevine, opisanu u uvodnoj izjavi 197., da izradi sva potrebna pravila (na primjer, ali ne isključivo, čimbenike za smanjenje kapaciteta) kako bi osigurala djelotvorno sudjelovanje svih novih vrsta kapaciteta koji mogu djelotvorno pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje čim taj kapacitet bude mogao pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje.

6.5.1.6. Zaključak

(345) Komisija stoga zaključuje da na tržištu kapaciteta mogu sudjelovati proizvođači koji upotrebljavaju različite tehnologije i operatori koji nude mjere s jednakom tehničkom uspješnosti, u skladu s točkom 232. podtočkom (a) EEAG-a.

6.5.2. *Sudjelovanje operatora iz drugih država članica*

(346) U točki 232. podtočki (b) EEAG-a govori se o omogućivanju sudjelovanja operatora iz drugih država članica u mjeri. Komisija je u odluci o pokretanju postupka tražila pojašnjenje toga bi li prekogranično sudjelovanje na tržištu kapaciteta u Velikoj Britaniji i u budućnosti trebalo biti ograničeno na operatore interkonekcijskih vodova.

(347) Komisija je u odluci o pokretanju postupka objasnila da je Ujedinjena Kraljevina 2014. dostavila dokaze o tome da u toj fazi nije bilo moguće uključiti strani kapacitet na tržište kapaciteta bez provedbe dodatnih prekograničnih mehanizama. Komisija priznaje da je tada bilo složeno djelotvorno omogućiti prekogranično sudjelovanje na tržištu kapaciteta. Umjesto toga, Ujedinjena Kraljevina omogućila je izravno sudjelovanje interkonekcijskog kapaciteta na tržištu kapaciteta od druge dražbe iz 2015. Međutim, Komisija je izrazila sumnje u pogledu toga bi li prekogranično sudjelovanje na tržištu kapaciteta i u budućnosti trebalo biti ograničeno na operatore interkonekcijskih vodova.

([67]) https://www.emrdeliverybody.com/Prequalification/EMR%20DB%20Consultation%20response%20-%20De-rating%20Factor%20Methodology%20for%20Renewables%20Participation%20in%20the%20CM.pdf

([68]) Čimbenici za smanjenje kapaciteta koji se upotrebljavaju za pretkvalifikaciju u sljedećim dražbama T-4, T-3 i T-1 (vidjeti uvodnu izjavu 18. točku (d)) sljedeći su: za vjetar na kopnu od 7,42 % do 8,98 %; za vjetar na moru od 10,55 % do 14,45 %; za solarnu fotonaponsku energiju od 2,34 % do 3,22 %. Ti su čimbenici za smanjenje kapaciteta usporedivi s čimbenicima koji se upotrebljavaju u Irskoj (na primjer, za dražbu kapaciteta T-1 za 2019./2020. vidjeti http://sem-o.com/documents/general-publications/Initial-Auction-Information-Pack_IAIP1920T1.pdf) i u Italiji (vidjeti Odluku C(2018) 617 final).

(348) Prema članku 26. Uredbe (EU) 2019/943, koja će se primjenjivati od 1. siječnja 2020., mehanizmi raspodjele kapaciteta moraju biti otvoreni izravnom prekograničnom sudjelovanju pružatelja kapaciteta koji se nalaze u drugoj državi članici. U tom kontekstu Komisija pozdravlja obvezu Ujedinjene Kraljevine, opisnu u uvodnoj izjavi 200.:

(a) da će nastojati provesti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta u dražbama za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020., što ovisi o sporazumima o suradnji s operatorima prijenosnih sustava u susjednim zemljama u kojima se nalaze kapaciteti koji sudjeluju; i

(b) da će u svakom slučaju primijeniti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počinje nakon što ACER odobri metodologije, zajednička pravila i uvjete navedene u članku 26. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943 te ih objavi na svojim internetskim stranicama u skladu s člankom 27. prethodno navedene uredbe i nakon što oni postanu primjenjivi.

(349) U točki 232. podtočki (b) EEAG-a objašnjava se da bi se sudjelovanje operatora iz drugih država članica trebalo omogućiti ako je ono fizički izvedivo, tj. ako se kapacitet može fizički isporučiti državi članici koja provodi mjeru. Stoga je spojivost tržišta kapaciteta i dalje osigurana ako izravno sudjelovanje stranog kapaciteta nije moguće u određenoj dražbi jer je najnovija procjena dostupnog interkonekcijskog kapaciteta već u potpunosti ugovorena u prethodnim dražbama na tržištu kapaciteta za odgovarajuću godinu isporuke.

(350) Kad je riječ o primjedbama nekih zainteresiranih strana o sustavu naknade „gornje i donje granice” koji se primjenjuje na operatore interkonekcijskih vodova (vidjeti uvodnu izjavu 149.), Komisija smatra da se ta situacija razlikuje od onih opisanih u uvodnim izjavama od 32. do 33. u pogledu zbrajanja potpora. Kako je objasnila Ujedinjena Kraljevina (vidjeti uvodnu izjavu 201.), prije procjene prihoda operatora interkonekcijskih vodova u vezi s gornjom i donjom granicom uzimaju se u obzir svi prihodi od tržišta kapaciteta. Operator interkonekcijskih vodova stoga bi primio isplatu u skladu s donjom granicom samo ako su ukupni prihodi (uključujući prihode od tržišta kapaciteta) manji od donje granice, dok bi u slučaju prihoda većih od gornje granice operator višak vratio potrošaču. Stoga se sustav „gornje i donje granice” razlikuje od mjera potpore koje bi podrazumijevale zbrajanje potpora. U skladu s tim Komisija ne smatra da je operatorima interkonekcijskih vodova trebalo biti onemogućeno sudjelovanje na tržištu kapaciteta na toj osnovi.

(351) Kad je riječ o primjedbi zainteresirane strane u vezi s isključenosti operatora interkonekcijskih vodova iz dražbe T-1 održane početkom 2018. za godinu isporuke 2018./2019. (vidjeti uvodnu izjavu 150.), Komisija prima na znanje argumente koje je Ujedinjena Kraljevina navela u uvodnoj izjavi 202. Točnije, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 143. i 144. odluke o pokretanju postupka, Komisija priznaje da je Ujedinjena Kraljevina povećala procjenu doprinosa operatora interkonekcijskih vodova tijekom preopterećenja nakon preporuke PTE-a i kako bi poštovala uvodnu izjavu 124. Odluke iz 2014. Njihov je neto doprinos povećan s 0 GW na 2,1 GW za godinu isporuke 2018./2019. (vidjeti uvodnu izjavu 36.). U skladu s tim Ujedinjena Kraljevina smanjila je količinu kapaciteta koju treba kupiti u toj dražbi T-1. Međutim, da bi se operatorima interkonekcijskih vodova omogućilo sudjelovanje u toj dražbi T-1, morao bi se povećati kapacitet koji se stavlja na dražbu, što je bilo u suprotnosti s tržišnim očekivanjima na temelju uvjeta dražbe T-4 iz 2014.

(352) Kad je riječ o čimbenicima za smanjenje kapaciteta koji se primjenjuju na operatore interkonekcijskih vodova, Komisija smatra da metodologija koja se temelji na pojedinačnim operatorima interkonekcijskih vodova nije diskriminirajuća. Kako je Ujedinjena Kraljevina objasnila u uvodnoj izjavi 202., taj je pristup operatorima interkonekcijskih vodova opravdan kako bi se uzeo u obzir znatan stupanj različitosti tih operatora i povezanih tržišta. Ta različitost zahtijeva od Nacionalne mreže da upotrijebi modelirani raspon čimbenika za smanjenje kapaciteta za svaku međusobno povezanu zemlju (upotrebom stohastičke paneuropske metodologije modeliranja). Nadalje, Povjerenstvo tehničkih stručnjaka neovisno ispituje jesu li vrijednosti smanjenja kapaciteta primjerene.

(353) Kad je riječ o primjedbi zainteresirane strane o onemogućivanju pristupa operatora interkonekcijskih vodova ugovorima o kapacitetu duljima od jedne godine (vidjeti uvodnu izjavu 150.), Komisija se slaže s Ujedinjenom Kraljevinom da dodjela dugoročnijih ugovora operatorima interkonekcijskih vodova ne bi bila usklađena sa stajalištem Ujedinjene Kraljevine da je interkonekcijski model kratkoročno rješenje (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 202.) koje se primjenjuje do uvođenja izravnog sudjelovanja stranog kapaciteta. Ako bi interkonekcijski kapacitet u dražbi dobio ugovor, taj kapacitet ne bi bio dostupan za uvoz od pružatelja kapaciteta koji se nalaze u susjednim zemljama. Izravno sudjelovanje stranog kapaciteta stoga ne bi bilo moguće.

(354) Komisija zaključuje i da bi omogućivanje pristupa operatora interkonekcijskih vodova ugovorima o kapacitetu duljima od jedne godine bilo u suprotnosti s točkom 232. podtočkom (b) EEAG-a, a osobito s bilješkom 97. EEAG-a, prema kojoj programe treba prilagoditi ako se donesu zajednički mehanizmi za olakšavanje prekograničnog sudjelovanja u tim programima.

(355) Komisija zaključuje da operatori iz drugih država članica mogu sudjelovati na tržištu kapaciteta pa ono stoga ispunjava smjernice iz točke 232. podtočke (b) EEAG-a.

6.5.3. *Sudjelovanje dovoljnog broja operatora kako bi se za kapacitet utvrdila konkurentna cijena*

(356) U točki 232. podtočki (c) govori se o omogućivanju sudjelovanja dovoljnom broju proizvođača kako bi se za kapacitet utvrdila konkurentna cijena. Kako je prikazano u tablici 7., cijena kapaciteta nije bila previsoka i čak se smanjila s 19,40 GBP/kW u dražbi T-4 iz 2014. na 8,40 GBP/kW u dražbi T-4 iz 2017. Nadalje, cijena kapaciteta u dražbama T-1 isto se znatno smanjila, sa 6,00 GBP/kW u 2017. na 0,77 GBP/kW u uvjetnoj dražbi održanoj u lipnju 2019.

(357) Komisija nije zaprimila primjedbe zainteresiranih strana koje bi upućivale na suprotno. Stoga zaključuje da na tržištu kapaciteta sudjeluje dovoljan broj pružatelja kapaciteta kako bi se utvrdila konkurentna cijena za kapacitet, u skladu s točkom 232. podtočkom (c) EEAG-a.

6.5.4. *Izbjegavanje negativnih učinaka na unutarnje tržište zbog regulatornih mjera*

(358) Kako je opisano u uvodnim izjavama od 110. do 118. ove Odluke (vidjeti i uvodne izjave od 102. do 110. odluke o pokretanju postupka), Ujedinjena Kraljevina provela je niz reformi za poboljšanje funkcioniranja tržištâ električne energije.

(359) Komisija nije primila primjedbe zainteresiranih strana koje bi upućivale na suprotno i na temelju prethodno navedenih argumenata zaključuje da tržište kapaciteta u Velikoj Britaniji izbjegava negativne učinke na unutarnje tržište, u skladu s točkom 232. podtočkom (d) EEAG-a.

6.5.5. *Učinak na poticaje za ulaganje u interkonekcijski kapacitet i tržišno povezivanje*

(360) Operatori interkonekcijskih vodova mogli su sudjelovati u dražbi na tržištu kapaciteta od druge dražbe, održane 2015., kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 34. Tržište kapaciteta stoga je pridonijelo financiranju operatorâ interkonekcijskih vodova. Konkretno, kako je prikazano u prethodnoj tablici 2., u dražbi T-4 iz 2017. bila su uspješna tri CMU-a novoizgrađenih operatora interkonekcijskih vodova.

(361) Općenito, kako je opisano u uvodnoj izjavi 116. ove Odluke, razina međusobne povezanosti Ujedinjene Kraljevine povećala se s 4 % u 2014. na 6 % ukupnog instaliranog kapaciteta u 2019., osobito jer je interkonekcijski vod NEMO s Belgijom započeo s radom 31. siječnja 2019. Planira se da će se interkonekcijski kapacitet povećati na 9 % do 2021. ([69]) Nadalje, mjere opisane u odjeljku 2.8.4. pomažu djelotvornijem radu tržišnog povezivanja.

(362) Komisija nije zaprimila primjedbe zainteresiranih strana koje bi upućivale na suprotno. Stoga zaključuje da tržište kapaciteta ne smanjuje poticaje za ulaganje u interkonekcijski kapacitet ili tržišno povezivanje, u skladu s točkom 233. podtočkama (a) i (b) EEAG-a.

6.5.6. *Učinak na odluke o ulaganju koje su prethodile uvođenju mjere*

(363) Komisija je u odluci o pokretanju postupka navela da će, prema modeliranju koje je dostavila Ujedinjena Kraljevina, uvođenje tržišta kapaciteta s vremenom smanjiti cijene električne energije na tržištu energije. Činjenica da postojeći proizvođači, koji su donijeli odluke o ulaganju na temelju predviđenih veleprodajnih cijena energije, imaju pristup tržištu kapaciteta i da mogu nadopuniti svoje tržišne prihode stoga podrazumijeva da njihove odluke o ulaganju u prosjeku nisu ugrožene. Nadalje, elektrane čija je izgradnja počela između svibnja 2012. i prve dražbe u 2014. smatrale su se novim elektranama kako bi se potvrdilo njihovo kapitalno ulaganje i njihovo očekivanje uvođenja tržišta kapaciteta.

(364) Kao i kod svake promjene modela tržišta, može se očekivati da će neke postojeće elektrane biti više pogođene nego druge. Točnije, može se očekivati da će uvođenje mjere više utjecati na elektrane koje su izgrađene nedavno, ali prije svibnja 2012. te se stoga na tržištu kapaciteta ne mogu kvalificirati kao „nove”. Međutim, bilo kakav negativan utjecaj trebala bi ograničiti činjenica da tržištu kapaciteta može pristupiti bilo koja elektrana i trebale bi ga nadoknaditi znatne prednosti koje bi mjera trebala pružiti sustavu električne energije, među ostalim i u pogledu jasnog cjenovnog signala koji bi tržište kapaciteta trebalo pružiti u pogledu kapaciteta. Taj cjenovni signal ne bi postojao bez mjere i morao bi se mjeriti neizravno putem cijene električne energije.

([69]) U tim se vrijednostima pretpostavlja da će kapacitet za proizvodnju električne energije Ujedinjene Kraljevine ostati stalan na razini od 81,3 GW.

(365) Komisija nije zaprimila primjedbe zainteresiranih strana koje bi upućivale na suprotno. Stoga zaključuje da tržište kapaciteta ne ugrožava odluke o ulaganju koje su prethodile uvođenju mjere, u skladu s točkom 233. podtočkom (c) EEAG-a.

6.5.7. *Učinak na prevlast na tržištu*

(366) Točka 232. podtočka (d) EEAG-a bavi se potrebom izbjegavanja negativnih učinaka na unutarnje tržište. Komisija je u odluci o pokretanju postupka napomenula da su dulji ugovori o kapacitetu za nova ulaganja omogućili novim sudionicima da osiguraju potrebna sredstva. Ta bi značajka pomogla i suzbijanju rizika od prevlasti na tržištu zbog lakšeg ulaska na tržište. Komisija je napomenula i da izražena značajka utvrđivanja cijena u modelu s postupnim snižavanjem cijene, po diskriminacijskoj cijeni, smanjuje rizik od primjene tržišne snage u dražbi.

(367) Komisija nije zaprimila primjedbe zainteresiranih strana koje bi upućivale na suprotno. Stoga zaključuje da tržište kapaciteta ne jača prevlast na tržištu, u skladu s točkom 232. podtočkom (d) EEAG-a.

6.5.8. *Prednost tehnologija s nižom razinom emisija ugljika u slučaju istovjetnih tehničkih i gospodarskih parametara*

(368) Komisija je u odluci o pokretanju postupka navela popis razloga zbog kojih smatra da tržište kapaciteta daje prednost proizvođačima s nižom razinom emisija ugljika u slučaju istovjetnih tehničkih i gospodarskih parametara, u skladu s točkom 233. podtočkom (e) EEAG-a:

(a) mjera je otvorena za proizvođače s nižom razinom emisija ugljika. Međutim, kako bi se spriječilo zbrajanje potpora i proizlazeća prekomjerna naknada, proizvođači ne smiju primati druge mjere potpore, kako je opisano u uvodnim izjavama 32. i 33.;

(b) konkurentna natječajna priroda mehanizma ostavlja sudionike izložene cijenama ugljika kada prodaju svoju električnu energiju na tržištu. Uz pretpostavku istovjetnih tehničkih značajki, viši troškovi ugljika stoga će smanjiti očekivane prihode s tržišta energije i povećati cijenu kapaciteta koju će ponuditelji s visokim razina ugljika tražiti u dražbi (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 67.), što će smanjiti vjerojatnost njihova uspjeha u dražbi ([70]);

(c) kako je navedeno u Odluci iz 2014. (uvodna izjava 153.) i u odluci o pokretanju postupka (uvodna izjava 195.), Komisija smatra da troškovi ugljika povezani sa sustavom trgovanja emisijama EU-a čine opći gospodarski parametar za potrebe točke 233. podtočke (e) EEAG-a i stoga nisu dovoljni da bi se dokazalo da se mjerom daje posebna prednost proizvođačima s nižom razinom emisija ugljika. Međutim, Komisija napominje da je Ujedinjena Kraljevina 2013. uvela ograničenje cijene ugljika (CPF), koje iznose 18 GBP/tCO_2 za 2018./2019. i 2019./2020. Taj je element doveo do toga da proizvođači električne energije moraju platiti višu cijenu ugljika nego što se zahtijeva samo u sustavu trgovanja emisijama EU-a. Stoga, prema stajalištu Komisije, interakcija ograničenja cijene ugljika i prethodno opisanog mehanizma dražbe ima učinak koji je jednakovrijedan sekundarnim kriterijima za odabir (na primjer, u natječajnom postupku u kojem se upotrebljavaju i drugi kriteriji, a ne samo cijena), koji bi u slučaju jednakovrijednih tehničkih i gospodarskih parametara dali prednost proizvođačima s nižom razinom emisija ugljika.

(369) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 160., neke zainteresirane strane ustrajale su na stajalištu da je tržište kapaciteta potrebno promijeniti kako bi se prednost općenito davala tehnologijama s nižom razinom emisija ugljika. Nadalje, u izvješću navedenom u uvodnoj izjavi 21., Odbor za znanost i tehnologiju Donjega doma predložio je da bi tržište kapaciteta trebalo podupirati tehnologije s nižom razinom emisija ugljika u najvećoj mogućoj mjeri i da bi trebalo uključivati najmanji udio financiranja koji se u okviru tržišta kapaciteta mora dodijeliti tehnologijama s nižom razinom emisija ugljika. Komisija procjenjuje da predložene izmjene tržišta kapaciteta u Velikoj Britaniji nisu potrebne da bi ono bilo u skladu s EEAG-om jer se točkom 233. podtočkom (e) EEAG-a zahtijeva da se na tržištu kapaciteta prednost daje kapacitetima s nižom razinom emisija ugljika samo u slučaju jednakovrijednih tehničkih i gospodarskih parametara.

(370) Kad je riječ o primjedbama zainteresiranih strana u kojima se navodi da bi tržište kapaciteta trebalo poštovati ograničenja emisija CO_2 uvedena Uredbom (EU) 2019/943 (vidjeti uvodnu izjavu 161.), Komisija napominje sljedeće:

(a) kad je riječ o novom kapacitetu, izmjena pravila o tržištu kapaciteta stupila je na snagu 18. srpnja 2019. kako bi se uspostavilo ograničenje emisija ugljika za novoizgrađeni kapacitet koji se nastoji pretkvalificirati za dražbe kapaciteta koje će se održati početkom 2020. (uključujući sve novoizgrađene sastavne dijelove koji ulaze kao nepotvrđeno upravljanje potražnjom), kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 217.;

([70]) Alternativno, Ujedinjena Kraljevina tvrdi da ako se za dva projekta s različitim intenzitetom emisija ugljika podnesu iste ponude, to se može objasniti samo različitim tehničkim ili drugim gospodarskim značajkama.

(b) kad je riječ o postojećem kapacitetu, Ujedinjena Kraljevina obvezala se poštovati mjerodavne odredbe Uredbe (EU) 2019/943. Točnije, do kraja 2020. donijet će regulatorne izmjene kojima će osigurati da najkasnije od 1. srpnja 2025. proizvodni kapacitet koji je počeo s komercijalnom proizvodnjom prije 4. srpnja 2019. i koji emitira više od 550 grama CO_2 iz fosilnih goriva po kWh električne energije i više od 350 kg CO_2 iz fosilnih goriva prosječno godišnje po instaliranom kWe ne prima plaćanja ili obveze za buduća plaćanja u okviru tržišta kapaciteta (vidjeti uvodnu izjavu 218.).

(371) Na temelju tih razmatranja Komisija zaključuje da tržište kapaciteta daje prednost tehnologijama s nižom razinom emisija ugljika u slučaju istovjetnih tehničkih i gospodarskih parametara, u skladu s točkom 233. podtočkom (e) EEAG-a.

6.5.9. *Zaključak o izbjegavanju neopravdanih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu*

(372) Komisija stoga zaključuje da tržište kapaciteta ispunjava smjernice utvrđene u odjeljku 3.9.6. EEAG-a.

6.6. **Usklađenost s člancima 30. i 110. Ugovora**

(373) Komisija je u odluci o pokretanju postupka donijela preliminarni zaključak da mehanizmom financiranja mjere nisu uvedena ograničenja koja bi kršila odredbe članka 30. ili članka 110. Ugovora.

(374) Kako je objašnjeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 88., plaćanja se financiraju naknadom koja se naplaćuje opskrbljivačima električne energije („obveza opskrbljivača"). Pružatelj usluga obračuna računa i prikuplja plaćanja na temelju obveze opskrbljivača. Ujedinjena Kraljevina objasnila je da se obveza opskrbljivača nameće svim licenciranim opskrbljivačima u odnosu na njihov tržišni udio na temelju prodanih količina električne energije. Međutim, Komisija smatra da je naknada vrlo slična porezu na potrošenu električnu energiju.

(375) Kad je riječ o člancima 30. i 110. Ugovora, ustaljena je sudska praksa da na trenutačnom stupnju razvoja pravo Unije ne ograničava slobodu svake države članice na uspostavu poreznog sustava kojim se razlikuju određeni proizvodi, čak i proizvodi koji su slični u smislu prvog stavka članka 110. Ugovora, na temelju objektivnih kriterija kao što su priroda sirovina koje su upotrijebljene ili primijenjeni proizvodni procesi. Međutim, takvo je razlikovanje u skladu s pravom Unije samo ako ono ostvaruje ciljeve koji su sami usklađeni sa zahtjevima prava Unije i ako su detaljna pravila takva da se njima mogu izbjeći sve vrste diskriminacije, izravne ili neizravne, u odnosu na uvoz iz drugih država članica ili svi oblici zaštite u vezi s domaćim proizvodima koji se natječu ([71]).

(376) Komisija nije zaprimila primjedbe zainteresiranih strana ili Ujedinjene Kraljevine koje bi upućivale na suprotno i zadržava svoj preliminarni zaključak.

(377) Diskriminatorno postupanje prema uvozu iz drugih država članica pretpostavlja da se prema sličnim situacijama postupa različito. Komisija je stoga procijenila je li uvoz u sličnoj situaciji kao i nacionalna proizvodnja. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 34., operatori interkonekcijskih vodova mogli su sudjelovati na tržištu kapaciteta od druge dražbe održane 2015. kao CMU-ovi, ravnopravno pružateljima kapaciteta sa sjedištem u Velikoj Britaniji. Štoviše, kako je opisano u uvodnoj izjavi 200., Ujedinjena Kraljevina ubuduće će omogućiti izravno sudjelovanje stranih kapaciteta na tržištu kapaciteta.

(378) Komisija stoga zaključuje da se mehanizmom financiranja mjere ne uvode ograničenja koja bi kršila odredbe članka 30. ili članka 110. Ugovora.

6.7. **Transparentnost**

(379) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 221., Ujedinjena Kraljevina obvezala se primijeniti uvjete u pogledu transparentnosti utvrđene u odjeljku 3.2.7. EEAG-a u mjeri u kojoj je to primjenjivo na potporu odobrenu na temelju tržišta kapaciteta. Ta je smjernica stoga ispunjena.

6.8. **Primjenjivost ocjene spojivosti**

(380) Opći sud Europske unije poništio je 15. studenoga 2018. odluku Komisije od 23. srpnja 2014. u predmetu T-793/14 – Tempus protiv Komisije. Komisija je 25. siječnja 2019. podnijela žalbu na presudu Općeg suda (predmet C-57/19). Budući da žalba nije imala suspenzivni učinak, kako bi postupila u skladu s presudom Općeg suda Komisija je odlučila ponovno procijeniti tržište kapaciteta pa je 21. veljače 2019. pokrenula službeni istražni postupak na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a.

([71]) Predmet C-213/96 Outokumpu [1998.] I-1777, točka 30.

(381) U svrhu pravne sigurnosti, potrebno je utvrditi status ove Odluke ako Sud odluči izmijeniti presudu Općeg suda donesenu u predmetu T-793/14, pri čemu bi odluka od 23. srpnja 2014. bila valjana od datuma njezina donošenja. U tom bi slučaju ocjena spojivosti provedena u ovoj Odluci s obzirom na mjere koje su bile na snazi do datuma donošenja ove Odluke postala bespredmetnom i ne bi imala pravne učinke. Kad je riječ o prilagodbama tržišta kapaciteta u usporedbi s mehanizmom koji je odobren odlukom Komisije od 23. srpnja 2014., Komisija smatra da te izmjene, opisane u uvodnim izjavama 182., 187., 194., 197., 200. i 218., čine izmjene tržišta kapaciteta na temelju članka 4. stavka 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 ([72]), koju je Komisija proglasila spojivom s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. Ugovora na temelju procjene provedene u ovoj Odluci.

7. **ZAKLJUČAK**

(382) Komisija utvrđuje da je Ujedinjena Kraljevina od datuma provedbe mjere do njezina ukidanja 15. studenoga 2018., nakon presude Općeg suda ([73]), nezakonito provodila mjeru tržišta kapaciteta, čime je prekršila članak 108. stavak 3. Ugovora, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 235. Međutim, Komisija utvrđuje da je mjera spojiva s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora, osobito na temelju smjernica iz odjeljka 3.9. EEAG-a, u trajanju od najdulje deset godina od datuma prve provedbe mjere u 2014. (kojim se smatra 16. prosinca 2014., tj. dan na koji je održana prva dražba na tržištu kapaciteta) ([74]).

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Program potpore u obliku tržišta kapaciteta koji provodi Ujedinjena Kraljevina u skladu sa Zakonom o energiji iz 2013. („program potpore") spojiv je s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora. Komisija odobrava program potpore na najdulje deset godina počevši od 16. prosinca 2014.

Članak 2.

Ako Sud odluči izmijeniti presudu Općeg suda donesenu u predmetu T-793/14 i odluči podržati Odluku C(2014) 5083, članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Predložene izmjene programa potpore koji je proglašen spojivim Odlukom C(2014) 5083, koje su prijavljene Komisiji 12. rujna 2019. te su opisane u Prilogu ovoj Odluci, spojive su s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora, od datuma prijave ove Odluke do 15. prosinca 2024."

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. listopada 2019.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

([72]) Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ((SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).
([73]) Vidjeti uvodnu izjavu 17.
([74]) Vidjeti članak 21. točku 8. Uredbe (EU) 2019/943.

PRILOG

IZMJENE TRŽIŠTA KAPACITETA

1. Prvo, Ujedinjena Kraljevina obvezuje se:

   (a) da će smanjiti najniži prag za sudjelovanje na tržištu kapaciteta, kako je opisano u uvodnim izjavama 30. i 31. ove Odluke, na 1 MW za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020.; i

   (b) da će ponovno procijeniti taj prag do listopada 2021. kako bi ispitala mogućnost dodatnog smanjenja.

2. Drugo, Ujedinjena Kraljevina obvezuje se:

   (a) da će nastojati provesti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta u dražbama za koje pretkvalifikacija počinje od siječnja 2020., što ovisi o sporazumima o suradnji s operatorima prijenosnih sustava u susjednim zemljama u kojima se nalaze kapaciteti koji sudjeluju; i, u svakom slučaju,

   (b) da će primijeniti izravno sudjelovanje stranog kapaciteta za sve dražbe za koje pretkvalifikacija počne nakon što ACER odobri metodologije, zajednička pravila i uvjete navedene u članku 26. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943 te ih objavi na svojim internetskim stranicama u skladu s člankom 27. prethodno navedene uredbe i nakon što oni postanu primjenjivi.

3. Treće, Ujedinjena Kraljevina obvezuje se da će izraditi sva potrebna pravila (na primjer, ali ne isključivo, čimbenike za smanjenje kapaciteta) kako bi osigurala djelotvorno sudjelovanje svih novih vrsta kapaciteta koji mogu djelotvorno pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje čim taj kapacitet bude mogao pridonijeti rješavanju problema adekvatnosti proizvodnje.

4. Četvrto, Ujedinjena Kraljevina obvezuje se:

   (a) da će svim vrstama kapaciteta (osim operatorima interkonekcijskih vodova) omogućiti da se prijave za pretkvalifikaciju za davanje ponuda za različita trajanja dostupnih ugovora ako mogu dokazati da ispunjavaju pragove troškova opreme (CAPEX) opisane u uvodnoj izjavi 75. ove Odluke; i

   (b) da će i dalje preispitivati te pragove CAPEX-a kako bi osigurala da su oni i dalje primjereni.

5. Peto, Ujedinjena Kraljevina obvezuje se:

   (a) da će na dražbama za jednu godinu unaprijed nastaviti kupovati barem 50 % kapaciteta rezerviranog četiri godine prije kao dio procesa određivanja parametara za dražbu za četiri godine unaprijed za istu godinu isporuke; i

   (b) da će nastaviti upotrebljavati metodologiju izdvajanja na temelju 95-postotnog intervala pouzdanosti opisanu u uvodnoj izjavi 62. ove Odluke kako bi utvrdila najmanju količinu kapaciteta koju će izdvojiti za dražbu za jednu godinu unaprijed.

6. Šesto, Ujedinjena Kraljevina obvezuje se da će poštovati odredbe Uredbe (EU) 2019/943 i osobito da će do kraja 2020. donijeti regulatorne izmjene kojima će osigurati da najkasnije od 1. srpnja 2025. proizvodni kapacitet koji je počeo s komercijalnom proizvodnjom prije 4. srpnja 2019. i koji emitira više od 550 grama CO_2 iz fosilnih goriva po kWh električne energije i više od 350 kg CO_2 iz fosilnih goriva prosječno godišnje po instaliranom kWe ne preuzima obveze niti prima plaćanja ili obveze za buduća plaćanja u okviru tržišta kapaciteta.